

సంపుటి : 73 సంచిక : 20 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5121 - శ్రీ శార్వరి పబ్లికేషన్స్ సు. నవమి

22-28 మార్చి 2021

వెల : ₹15/-

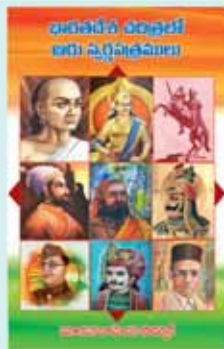
గతం తోడుగా.. గమ్యం దిశగా..

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్ తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని బ్రౌజర్ లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 250/-

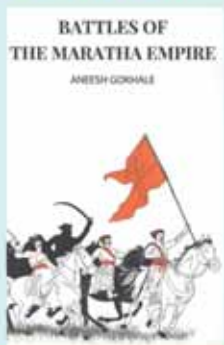
వెల : ₹. 300/-

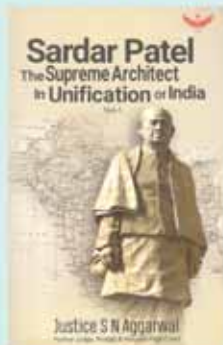
వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 120/-

వెల : ₹. 400/-

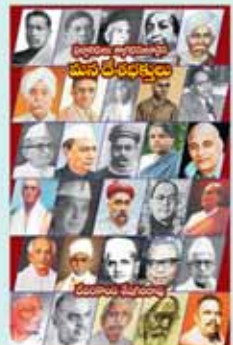
వెల : ₹. 1198/-
(2 పుస్తకాల సెట్)

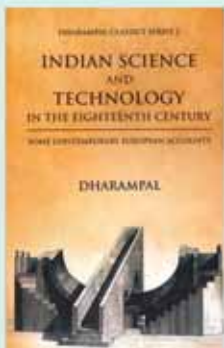
వెల : ₹. 90/-

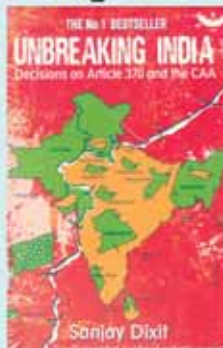
వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 200/-

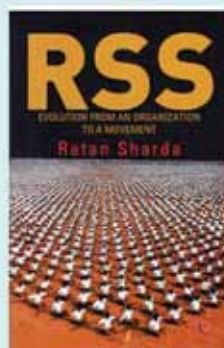
వెల : ₹. 1225/-
(5 పుస్తకాల సెట్)

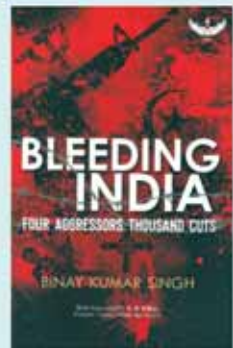
వెల : ₹. 499/-

వెల : ₹. 695/-

వెల : ₹. 500/-

వెల : ₹. 399/-

నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సందర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మిట్ పురా, హైదరాబాద్ -27
దూరవాణి : 040-27563236
9290127329

సాహిత్య నికేతన్

గవర్నరు పేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

సాహిత్య నికేతన్

విశాఖపట్నం
సెల్ : 90000 66776

భారతమాత

బుక్ హౌస్
తిరుపతి
సెల్ : 92999 01355

జాగృతి చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి ప్రత్యేక తగ్గింపు

కరోనా కారణంగా చందా
రెన్యూవల్ చేసుకొనేవారికి పత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/-

(రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/-

(రూ.3000/-లకు బదులు రూ.2800/-లు)

తగ్గింపు కలదు.

రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్ తో పాటు
చందా కోడ్ ను కూడా తప్పక రాయాలి,

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550/-

కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా

<http://payit.cc/S8242>

లింక్ ని ఉపయోగించండి

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.2800/-

కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా

<http://payit.cc/S8309>

లింక్ ని ఉపయోగించండి

**ఈ అవకాశం 2021 మార్చి
ఆఖరి వరకు మాత్రమే.**

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,

5 సం.ల చందా కట్టేవారికి

రూ. 3000/- లు మాత్రమే.

మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్
లేదా వాటి క్రింది లింక్ లను ఉపయోగించండి.

1 సం. చందా రూ. 650/-
<http://payit.cc/S14814>

5 సం.ల చందా రూ. 3000/-
<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013

పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక-2021

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు మనవి

అధిక ఉత్పత్తి లక్ష్యంగా ఇటీవల కాలంలో సాగులో క్రిమి సంహారక మందుల వాడకం బాగా పెరిగింది. ఫలితంగా సారవంతమైన నేలలు నిస్సారం అవడమే కాదు, విషతుల్యం అవుతున్నాయి. ఇది మనిషి ఆరోగ్యం మీద పెను ప్రభావాన్ని చూపిస్తున్నది. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించాలంటే తిరిగి సేంద్రియ సాగు బాట పట్టడమే శరణ్యం.

కాబట్టి భూసుపోషణ మీద శ్రద్ధ పెట్టడమే మనందరి తక్షణ కర్తవ్యం కావాలి. లేకపోతే భావితరాలకు తీవ్ర నష్టం వాటిల్లే ప్రమాదం ఉంది.

ఈ ఉగాదికి జాగృతి 'భూసుపోషణ' అనే అంశం మీద ప్రత్యేక సంచికను వెలువరిస్తున్నది. ఇందులో వ్యవసాయరంగ నిపుణులు రాసిన అనేక వ్యాసాలతో పాటు భూమి నాణ్యతా ప్రమాణాల పెంపునకు మార్గాలేమిటి? భూసుపోషణను సుస్థిరం చేయడంఎలా? సేంద్రియ వ్యవసాయంతో కలిగే లాభాలు.. వంటి రైతులకు ఉపయోగపడే సమాచారంతో పాటు సలహాలు, సూచనలతో ఈ సంచిక వెలువడనుంది. పాఠకులు ఆదరిస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

సంచిక తేదీ : ఏప్రిల్ 12-18. అదనపు కాపీలు కావాలనుకునే పాఠకులు, ఏజెంట్లు ఏప్రిల్ 05లోగా 9959997013 నంబరుకు ఫోన్ చేసి సంప్రదించవచ్చు. 10 నుంచి 25 కాపీలు ఆర్డరు చేసిన వారికి 25 శాతం, 26 నుంచి 99 కాపీలకు 30 శాతం, 100 ఆపైన కాపీలకు 33 శాతం డిస్కాంట్ లభిస్తుంది. పైకం ముందుగా చెల్లించినవారికే కాపీలు పంపుతాము.

నగదు జాగృతి కార్యాలయం చిరునామాకు ఎంఓ లేదా బ్యాంకు ఖాతాకు ఆన్లైన్ ద్వారా కూడా పంపవచ్చు.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

A/c Name : Jagriti Prakashan Trust,

A/c No : 920010061405325,

Axis Bank, Kothapet Branch.

IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L

చిరునామా : 3-4-228/4/1, జాగృతి భవనం,

లింగంపల్లి, కాచిగూడ, హైదరాబాద్ - 27.

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం (ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం|| చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweekklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం (ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

ప్రభుత్వాధికారులు ప్రభుత్వ సంస్థలలో ఎవరికి ఇష్టమైన ఉద్యమాలను వాళ్లు నడుపుకోవచ్చా? ఎవరి బుద్ధికి తోచినట్లు వాళ్లు తమ అభిప్రాయాలను అవతలి వారి మీద రుద్దవచ్చా? అందులోను సంక్షేమ గురుకుల పాఠశాలల్లో తమ పైత్యమంతా ప్రదర్శించవచ్చా? తెలంగాణ సాంఘిక, గిరిజన సంక్షేమ గురుకుల విద్యాలయాల వ్యవస్థ కార్యదర్శి, సీనియర్ ఐపీఎస్ అధికారి ఆర్ఎస్ ప్రవీణ్ కుమార్ సమక్షంలో 15వ తేదీన జరిగిన ప్రహసనం గమనిస్తే ఇదే అనిపిస్తుంది.

ఇంతకీ తెలంగాణలో సంక్షేమ గురుకుల పాఠశాలలను ప్రభుత్వం నడుపుతున్నదా? స్వేరోస్ నిర్వహిస్తున్నదా? కొన్ని వార్తా సంస్థలు సంక్షేమ గురుకుల పాఠశాలలకు ఆహారం, చదువు అంతా తానే అయి స్వేరోస్ అందిస్తున్నట్లు పేర్కొన్నాయి. ఇది ఎవరి సంస్థ? ప్రభుత్వం నియమించినదా? ప్రభుత్వం నుంచి నిధులు తీసుకుంటూ ఈ సేవలన్నీ గురుకుల పాఠశాలలకు స్వేరోస్ అందిస్తుంటే, ఈ ప్రతిజ్ఞ తెచ్చిన ప్రకంపనాలకు కూడా ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది. ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పడం ప్రభుత్వం బాధ్యత. ఈ స్వేరోస్ ఉద్యమం నిర్వహించే పవిత్రమాసం వేడుకల సందర్భంగానే ఒక ప్రతిజ్ఞ వినిపించింది. భీమదీక్ష అని దీనికే పేరు పెట్టారు. ఈ సంవత్సరం తెలంగాణలోని పెద్దపల్లి జిల్లా ధూళికట్ట బౌద్ధ క్షేత్రం దగ్గర ఈ కార్యక్రమం జరిగింది. గురుకుల పాఠశాల పూర్వ విదార్థులందరినీ ఇక్కడ కలిపి ఇలాంటి దారుణమైన ప్రతిజ్ఞ చేయించారు. ఇందుకు సంబంధించిన వీడియోలో ప్రవీణ్ కుమార్ తో పాటు, అక్కడే నిలబడి చోద్యం చూస్తున్న యూనిఫార్మ్ లోని పోలీసు అధికారి కూడా ఉన్నారు. ఇంతకీ ఏమిటా ప్రతిజ్ఞ? 'మేము రాముడిని ఆరాధించం', 'మేం వినాయకుడిని పూజించం', 'మేం శ్రాద్ధకర్మలను ఆచరించం' ఈ విధంగా సాగిందా ప్రతిజ్ఞ.

ఇది వైరల్ అయింది. ఆగ్రహవేళాలు వ్యక్తమైనాయి. స్వేరోస్ ఉద్యమం ఏ మతానికి వ్యతిరేకం కాదని దీనికి ఆ సీనియర్ ఐపీఎస్ వివరణ ఇచ్చారు. కానీ రాముడు, వినాయకుడు ఇవన్నీ ఏ మతానికి సంబంధించినవి? స్థానికంగా

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి ఫాల్గుణ శుద్ధ నవమి

ముఖపత్ర కథనం

గతం తోడుగా.. గమ్యం దిశగా..

బుజ్జగింపు మతోన్మాదానికి 'కారు'లో లిప్ట్

కథ

కర్తవ్యం

- సి.హెచ్. శివరామ ప్రసాద్ (వాణిశ్రీ)

జాగృతి

సంపాదక్రియం

ఉన్న బౌద్ధ కుటుంబ సభ్యుడు ఒకరు వేదిక ఎక్కి బుద్ధ వందనం చదివారని కూడా ముక్తాయించారాయన. ఇంతగా వివరణ ఇస్తున్నారంటే స్వేరోస్కూ, ప్రవీణ్కుమార్కు ఏమిటి సంబంధం? ఇది డాక్టర్ అంబేద్కర్ బౌద్ధంలోకి మారినరోజు తీసుకున్న ప్రతిజ్ఞ అని చెబుతున్నారు. హిందూ దేవీదేవతలను ఆరాధించం అని వారందరితో పాటు ప్రవీణ్కుమార్ కూడా చేయి సాచి ప్రమాణంలో పాల్గొని ఇప్పుడు ఇలాంటి వివరణ ఇవ్వడం ఏమి విజ్ఞత? అంటే డాక్టర్ అంబేద్కర్ పేరును అడ్డం పెట్టుకుని ఈయన హిందూధర్మం మీద యుద్ధం ప్రకటించారని భావించవలసి వస్తుంది. అసలు ఒక మతాన్ని దారుణంగా

వికృత పాఠాలు

అవమానపరుస్తూ స్వేరోస్ ఉద్యమం అందరి కోసం అంటూ ఎలా బొంకుతారు? ఏ మతానికీ తాము వ్యతిరేకంగా కాదని చెప్పడానికి ఇప్పుడు ఆయనకు ఉన్న నైతిక హక్కు ఏమిటి? సమాజంలో సమానత్వం అంటే ఇదా నిర్వచనం? ఇప్పుడు ఆ బౌద్ధుడు చదివినదానికీ, తమ స్వేరోస్కు ఎలాంటి సంబంధం లేదన్నట్టు ఆయన చెబుతుంటే నోరు మాట్లాడుతుంటే నొసలు వెక్కిరిస్తున్నట్టు లేదా? ఈయన మీద ఆరోపణలు రావడం ఇదే మొదటిసారి కాదు. గతంలో గురుకుల పాఠశాలల్లో చదివే పిల్లలకు వారి తల్లిదండ్రుల అనుమతి లేకుండా గుళ్ళు గీయించారీయన.

భీమదీక్షకు ఈయన ఇచ్చిన నిర్వచనం చూస్తుంటే ఈ దేశ ప్రజలను వెర్రివాళ్ళను చేయాలన్న తపన చాలానే ఉన్నట్టు భావించాలి. భీమదీక్ష అంటే హేతువాదం,

క్రమశిక్షణ అట. సర్వమత సహనంతో వెలిగిపోతుందట. ఇప్పుడు ఈ ప్రతిజ్ఞతో ఎవరి మనోభావాలైనా దెబ్బతిని ఉంటే గింటే అందుకు విచారం మాత్రం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. సరే, డాక్టర్ అంబేద్కర్ ఇస్లాం గురించి ఏమన్నారో కూడా ధైర్యంగా చెబితే ఈ జాతి తరిస్తుంది. జ్యోతిరావు పూలే, డాక్టర్ అంబేద్కర్ ఆశయాలతో వారి ఆశయాల కోసం పనిచేస్తున్నామని చెప్పుకుంటూ ఇలా హిందూమతాన్ని ఒక అధికారి ద్వేషిస్తుంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు మౌనం దాల్చినట్టు?

ఇలాంటి పోకడలను అరికట్టాలని కోరుతున్నవారిని నోరు విప్పకుండా చేస్తున్న ప్రయత్నం మరీ వికృతం. ప్రవీణ్కుమార్ ధోరణి దేశ వ్యతిరేకంగా ఉన్నదని ఎస్సి రిజర్వేషన్ పరిరక్షణ సంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు కర్నే శ్రీశైలం రెండేళ్ల క్రితం చెప్పబోతే సాక్షాత్తు హైదరాబాద్ ప్రెస్ క్లబ్ లోనే ఆయన మీద దాడి జరిగింది. సంక్షేమ పాఠశాలలు మత మార్పిడి కేంద్రాలుగా మారిపోయాయంటూ అప్పుడు శ్రీశైలం చేసిన ఆరోపణా తీవ్రమైనదే. ప్రవీణ్కుమార్ నిర్వహణలో ఆ పాఠశాలలన్నీ జాతి విద్వేషక కార్యకలాపాలకు నిలయాలుగా మారాయన్న ఆరోపణ కూడా కలవరం కలిగించింది. ఆనాటి దాడిలో పాల్గొన్న వారి వాదన పరమ సీచంగా ఉంది. శ్రీశైలం వెనుక బీజేపీ, ఆర్ఎస్ఎస్ ఉన్నదట. ఈ దాడి, శ్రీశైలం మీద దాడి చేసినవారు చెబుతున్న మాట నిజానికి వాళ్లేమిటో కచ్చితంగా వెల్లడించడం లేదా? నాటి ఆరోపణకు తాజా సంఘటన ఊతమిస్తున్నది.

విశ్వవిద్యాలయాలలో తిష్ట వేసిన అర్బన్ నక్సల్స్ దేశ వ్యతిరేక ప్రచారంతో వాటిని భ్రష్టు పట్టిస్తున్నారు. భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ పేరుతో, హక్కుల ఉద్యమాల పేరుతో విద్యా సంస్థల నిండా విషాన్ని కుమ్మరిస్తున్నారు. ఏ స్థాయితోనివైనా విద్యాలయాలు జ్ఞాన వికాస కేంద్రాలుగానే ఉండాలి. శాస్త్రీయ దృక్పథం పెంచాలి. హేతువును అన్వేషించేందుకు ప్రోత్సహించాలి. ఒక మతాన్ని ద్వేషించడం ద్వారా ఇవన్నీ విద్యార్థులకు తెలిసిపోతాయని ఇలాంటి నిర్వాహకులు అనుకుంటే అంత కంటే అజ్ఞానం ఉండదు.

22 మార్చి 2021, సోమవారం

అసతోమా సద్గమయ తమసోమా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ప్రత్యేక వ్యాసం
రంగుల కేళి.. హోలీ

మహిళ
భక్త శబరి.. లేరు సరి

కథ
కొలివి దయ్యం
- అన్నాప్రగడ శివరామ ప్రసాద్

వందేళ్ల ఖిలాఫత్ ఉద్యమం-3
ఆ వందేళ్ల కాలంలో..

నిజాం సుగర్స్ గుర్తురాలేదా? (తెలంగాణ)	- 14
ఈ ఫలితాలు దేనికి సంకేతం? (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16
అధ్యాత్మికం	- 18
1921 నాటి మారణకాండ పునరావృతం చేస్తారా?	- 23
ద్రాగన్ ఏకపక్ష వైఖరి (అంతర్జాతీయం)	- 24
అర్థికాంశాలకు భావోద్వేగాలు ఉండవు (వేదిక)	- 30
దేశభక్తి కవితపై చేబ్రాలు.. ఆచార్య రాయప్రోలు (సాహిత్యం)	- 38

యాత్రికుడు (కథ) - యర్రమిల్లి ప్రభాకరరావు	- 40
ముగ్గురూ ముగ్గురే! (క్రీడ)	- 43
బ్రష్ కింద బ్రహ్మాండం	- 44
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం	- 49
కొత్త ఆశలకు శ్రీకారం (సినిమా)	- 50

తిలక్

అమృతోత్సవం అంటే స్వాతంత్ర్య ఫలాన్ని మన తరం ఒక శక్తిగా మలుచుకోవడం. మహానీయుల త్యాగాలను, ఆకాంక్షలను వర్తమాన భారతావనిని ముందుకు నడిపించే శక్తిగా మలుచుకోవడం, కొత్త ఆలోచనలకు స్ఫూర్తిగా స్వీకరించడం. వాటి పునాదిగా 2047 నాటి స్వరాజ్య శత వార్షికోత్సవాలకు దిశా నిర్దేశం చేసుకోవడం కూడా.

స్వతంత్ర దేశంగా భారతావని 75వ సంవత్సరంలోకి అడుగుపెడుతున్నది. ఇది గోడ దిగిన కేలండర్ లెక్క మాత్రం కాదు. వేయేళ్ల బానిసత్వం నుంచి బయటపడిన ఒక పురాతన దేశం సాగించిన ప్రస్థానం. ఈ ప్రస్థానం ఎన్నో ప్రమాణాలను అవిష్కరించింది. మూలాలను రక్షించుకుంటూనే, నవ్యతనూ స్వాగతించడానికి వెనుకాడని అద్భుత దృష్టి దారి దీపంగా సాగిన ప్రయాణమది. మానవాళికి విలువైన అనుభవాలను అందించింది. స్వరాజ్యం కోసం భారత్ సాగించిన పోరాటం ముమ్మాటికీ చరిత్రాత్మకం. స్వతంత్ర దేశంగా, సర్వసత్తాక రాజ్యంగా ఏడున్నర దశాబ్దాలు సాగించిన ప్రయాణం అనన్య సామాన్యమే. విదేశాల నుంచి ఆహార ధాన్యాలతో వచ్చే ఓడల కోసం ఎదురు చూసిన భారత్ ఇప్పుడు ఆత్మ నిర్భర భారత్ వరకూ ప్రయాణించింది.

గతం తోడుగా..

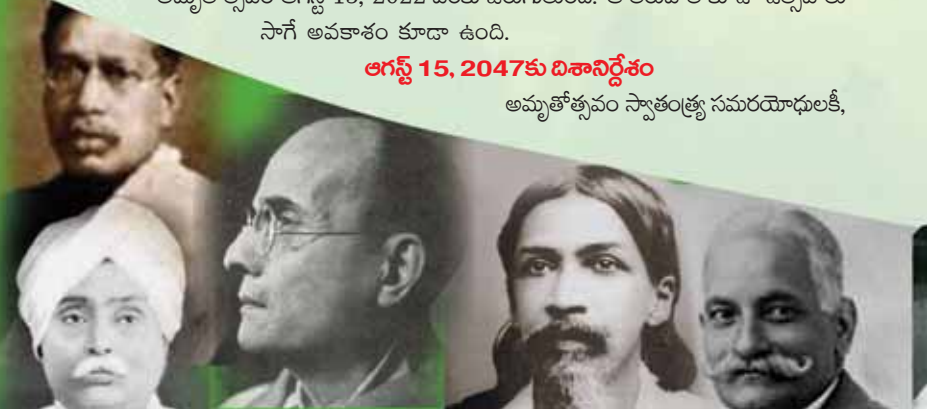
ఎన్నో మతాలు, ఎన్నెన్నో భాషలు, మరెన్నో సంస్కృతులు... వీటిని మేళవించిందీ, సంఘటితం చేసినదీ భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటమే. సాంస్కృతిక ఐక్యతే తప్ప, సామాజిక, రాజకీయ ఐక్యత లేని దేశాన్ని భారతీయత ఛత్రం కిందకు తీసుకు వచ్చినది మన స్వరాజ్య సమరమే. దానిని కొనసాగించినది ఆ తరువాత రచించుకున్న రాజ్యాంగమే. కొన్ని అపశ్రుతులు లేకపోలేదు. అయినా స్వతంత్ర పోరాటయోధులు అందించిన చింతన దేశాన్ని ఐక్యంగా నడిపిస్తున్నది. కాబట్టి స్వతంత్ర భారత 75వ వేడుకల నేపథ్యంలో ఆ మహనీయులను స్మరించుకోవడం జాతి ముందున్న బాధ్యత.

75వ స్వాతంత్ర్య వేడుకలకు జాతి సిద్ధమవుతున్నది. ఇందుకు మార్చి 12న ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ శ్రీకారం చుట్టారు. ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ్ పేరుతో దేశం నలుమూలలా జరిగే ఈ ఉత్సవాలను ఆ రోజు అహమ్మదాబాద్ లో ని సబర్మతి ఆశ్రమంలో ప్రధాని ఆరంభించారు. సబర్మతి ఆశ్రమం నుంచి నాడు గాంధీ 78 మంది అనుచరులతో ఉప్పు సత్యాగ్రహం మొదలుపెట్టినది ఆ తేదీనే. ఆ సందర్భానికి కూడా 91 ఏళ్లు నిండుతున్నాయి. అమృత్ మహోత్సవ్ ఆరంభ సూచకంగా సబర్మతి నుంచి కేంద్ర సాంస్కృతిక, పర్యాటక శాఖ మంత్రి ప్రహ్లాద్ పటేల్ నాయకత్వంలో ఒక బృందం 241 కిలోమీటర్ల పాదయాత్రకు బయలుదేరింది. ఏప్రిల్ 5న ఆ బృందం అరేబియా తీరంలో ఉన్న దండి చేరుతుంది.

అమృతోత్సవం ఆగస్ట్ 15, 2022 వరకు జరుగుతుంది. ఆ తరువాత కూడా ఉత్సవాలు సోగే అవకాశం కూడా ఉంది.

ఆగస్ట్ 15, 2047కు దిశానిర్దేశం

అమృతోత్సవం స్వాతంత్ర్య సమరయోధులకీ,

స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి ఘన నివాళి. ప్రధాని మోదీ ఉద్దేశం ప్రకారం అమృతోత్సవం అంటే స్వాతంత్ర్య ఫలాన్ని మన తరం ఒక శక్తిగా మలుచుకోవడం. అంటే నాటి మహనీయుల త్యాగాలను, ఆకాంక్షలను వర్తమాన భారతావనిని ముందుకు నడిపించే శక్తిగా మలుచుకోవడం, కొత్త ఆలోచనలకు స్ఫూర్తిగా స్వీకరించడం. వాటి పునాదిగా 2047 నాటి స్వరాజ్య శత వార్షికోత్సవాలకు దిశా నిర్దేశం చేసుకోవడం కూడా. అందుకే ఈ ఉత్సవాలు మొక్కుబడి తతంగం అనుకోవడానికి వీలులేదు. ఇప్పటికైనా విదేశీ భావనలూ, బానిస జాడలూ విసర్జించి ఆత్మ నిర్భర భారత్ దిశగా అడుగులు వేయడమే లక్ష్యం. మన గమ్యం ఏదో స్పష్టత ఉండాలంటే మనం ఎక్కడ బయలుదేరామో తెలిసి ఉండాలి. వందేళ్ల స్వతంత్ర భారత్ కు ప్రపంచంలో సమున్నత స్థానం కల్పించే ప్రణాళికను ఆచరణలో పెట్టాలి. ఆ మహనీయులు విదేశీయులతో పోరాడి మనకు స్వేచ్ఛా భారత్ ను అందించారు. ఆ స్వేచ్ఛాభారత్ ను సమున్నత స్థితికి తీసుకువెళ్లవలసిన కర్తవ్యం మన తరానిదేనని మోదీ సందేశం. అందుకే మన పోరాట చరిత్రను ఈ తరాలకు తెలియచేసే పనిని అమృతోత్సవంలో కీలకం చేశారు. చరిత్ర స్ఫూర్తితో ఐదు చోడక శక్తులను నిర్ధారించారు. అవి 75 ఏళ్ల స్వాతంత్ర్యం సందర్భంగా స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని స్మరించుకోవడం, ఆలోచనలు సమీక్షించుకోవడం, విజయాలను అంచనా వేసుకోవడం, తీసుకున్న చర్యల మీద సమీక్ష, తీర్మానాలు. ఈ మహోత్సవాన్ని ప్రజా ఉత్సవంగానే నిర్వహిస్తారు. ప్రజలంతా ఇందులో భాగస్వాములే.

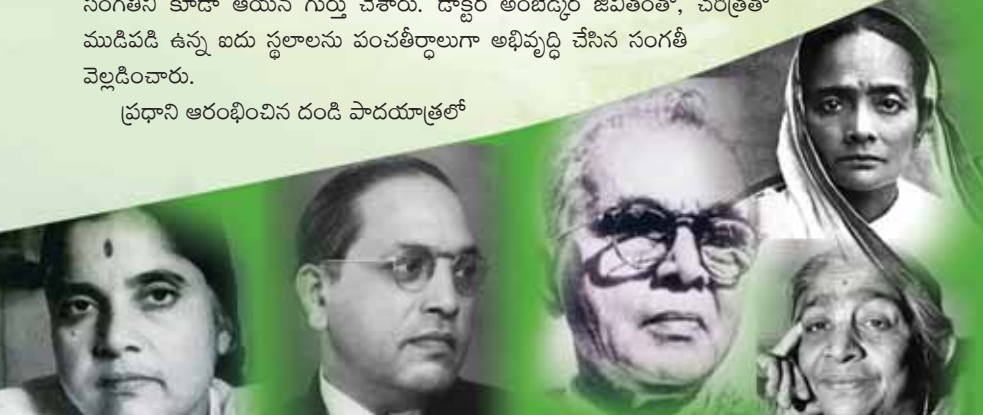
గాంధీ

గమ్యం దిశగా..

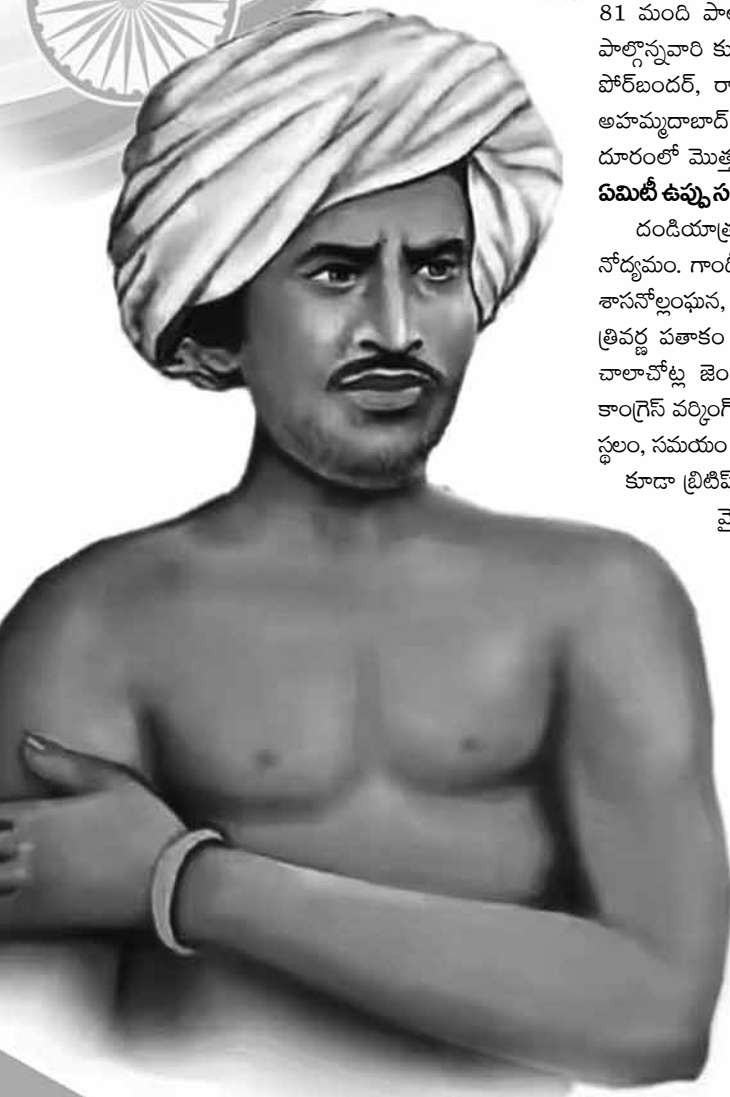
రక్త తర్పణల దగ్గర వివక్ష సమసిపోవాలి

స్వాతంత్ర్య పోరాట చరిత్రను నరేంద్ర మోదీ ఒక్కసారిగా ఎందుకు తెర మీదకు తెచ్చినట్టు? వర్తమానకాలంలో జీవిస్తున్నవారికి ఒక బాధ్యత ఉంది. అదేమిటంటే అటు గతంలోను, ఇటు భవిష్యత్తులోను కూడా వీరు జీవించవలసిందే. అంటే బాంధవ్యం నెరవలసిందే. ఇది ప్రఖ్యాత చరిత్రకారుడు ఆక్టేవ్ భావన. ఇలాంటి భావనల పట్ల సంపూర్ణ స్పృహ, గౌరవం ఉన్న వ్యక్తి మోదీ. స్వాతంత్ర్య పోరాటం, పోరాట యోధులు దేశాన్ని విదేశీ పాలన నుంచి విముక్తం చేయడమే కాదు, స్వతంత్ర భారతం ఎలా ఉండాలో ఒక కల్పన చేయడమూ గొప్ప వాస్తవం. కానీ మన చరిత్రలో కనిపించే త్యాగాలను అంచనా వేయడంలో వివక్ష కనిపిస్తుంది. రక్తతర్పణల దగ్గర జరిగిన వివక్షను కొనసాగించడం చరిత్రకు ద్రోహం చేయడమే. స్వతంత్ర భారత నిర్మాణంలో ఆ వివక్షను నిర్మూలించడమూ ఒక పార్శ్వం కావాలి. చరిత్రలో అన్ని వర్గాలకు చోటు ఉన్నదన్న వాస్తవం బయటకు రావాలి. అంతటి సదాశయం ఈ ఉత్సవాలకు ఉంది. స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొన్నవారు ఎందరో గుర్తింపునకు నోచుకోలేదు. అలాంటి వారి చరిత్రలను వెలుగులోకి తెచ్చే ప్రయత్నం గడచిన ఆరేళ్లుగా ప్రతి రాష్ట్రంలో, ప్రతి ప్రాంతంలో జరగుతున్నదని ప్రధాని దండియాత్ర ఆరంభోపన్యాసంలో చెప్పారు. స్వతంత్ర భారత చరిత్ర రచనలో ఇదొక మలుపు కావాలి. దండియాత్రతో ముడిపడి ఉన్న ప్రాంతానికి, నేతాజీ అండమాన్ లో త్రివర్ణ పతాకం ఎగురవేసిన చోటుకూ గుర్తింపు తెచ్చిన సంగతిని కూడా ఆయన గుర్తు చేశారు. డాక్టర్ అంబేద్కర్ జీవితంతో, చరిత్రతో ముడిపడి ఉన్న ఐదు స్థలాలను పంచతీర్థాలుగా అభివృద్ధి చేసిన సంగతి వెల్లడించారు.

ప్రధాని ఆరంభించిన దండి పాదయాత్రలో

భారతీయుల కనీస కోర్కెలను ఆమోదించడానికి కూడా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేకపోవడం వల్ల శాసనోల్లంఘన తప్ప మరొక మార్గం లేదని వైస్రాయ్ ఇర్విన్ (1926-1931)కు గాంధీ తుది హెచ్చరిక జారీ చేసి, ఉద్యమంలో దిగారు. 1930లో మార్చి 12 నుంచి ఏప్రిల్ 6 వరకు ఆ యాత్ర జరిగింది.

బిర్లా ముందా

ధరను బట్టి ఆ వస్తువు విలువ కట్టలేదు బాపూ. భారతీయ జీవనం వరకు ఉప్పు అంటే విశ్వాసానికి ప్రతీక. నమ్మకానికి చిహ్నం. శ్రమకీ, సమానత్వానికీ, స్వయం సమృద్ధికీ కూడా ప్రతీక. భారతీయమైన చాలా విలువలను కబళించినట్టే ఇక్కడి ప్రజల స్వయం సమృద్ధిని కూడా ఆంగ్ల ప్రభుత్వం అణచివేసింది.

81 మంది పాల్గొంటున్నారు. నవసారిలో ఉన్న దండికి వీరు వెళతారు. నాడు దండియాత్రలో పాల్గొన్నవారి కుటుంబ సభ్యులను సత్కరిస్తారు. గాంధీ జీవితంతో ముడిపడి ఉన్న ఆరు చోట్లు- పోర్ బందర్, రాజ్ కోట్, వదోదర, మాండ్వి, దండిలలో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. అహమ్మదాబాద్ నుంచి అరేబియా సాగర తీరంలోని దండి వరకు ఉన్న 386 కిలోమీటర్ల దూరంలో మొత్తం 21 స్థలాలను ఎంపిక చేసి అక్కడ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు.

ఏమిటీ ఉప్పు సత్యాగ్రహం?

దండియాత్రకే ఉప్పు సత్యాగ్రహం అని పేరు. ఇది అహింసాయుతంగా సాగిన శాసనోల్లంఘనోద్యమం. గాంధీ నాయకత్వంలోనే జరిగింది. 1929 నాటి లాహోర్ జాతీయ కాంగ్రెస్ సమావేశాలలో శాసనోల్లంఘన, పన్నుల నిరాకరణ ఉద్యమాలు నిర్వహించాలని నిర్ణయించింది. జనవరి 26, 1930న త్రివర్ణ పతాకం ఎగురవేసి స్వతంత్ర దినోత్సవం జరిపారు. దేశభక్తి గీతాలు ఆలపిస్తూ దేశంలో చాలాచోట్ల జైండా ఎగురవేశారు. ఆ సంవత్సరం ఫిబ్రవరిలో సబర్కత్తి ఆశ్రమంలోనే జరిగిన కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశం ఈ ఉద్యమ నిర్వహణకు గాంధీజీకి అన్ని అధికారాలు ఇచ్చింది. స్థలం, సమయం కూడా ఆయన ఇష్టానికే విడిచిపెట్టింది. భారతీయుల కనీస కోర్కెలను అమోదించడానికి కూడా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేకపోవడం వల్ల శాసనోల్లంఘన తప్ప మరొక మార్గం లేదని వైస్రాయ్ ఇర్విన్ (1926-1931)కు గాంధీ తుది హెచ్చరిక జారీ చేసి, ఉద్యమంలో దిగారు.

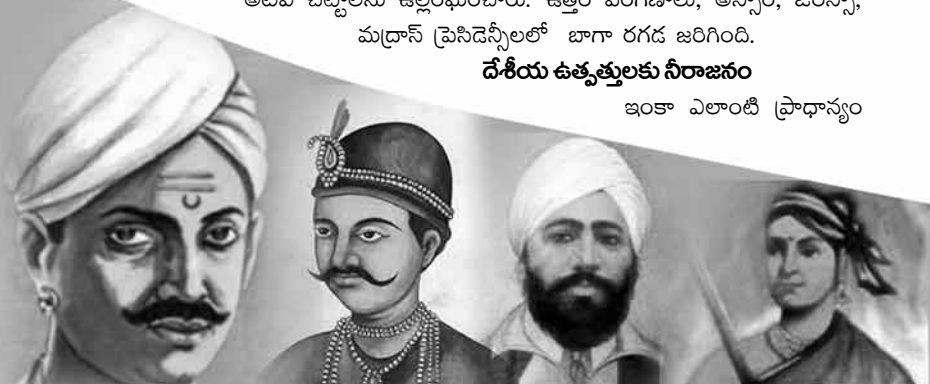
1930 మార్చి 12 నుంచి ఏప్రిల్ 6 వరకు ఆ యాత్ర జరిగింది. నిత్యావసర వస్తువు ఉప్పు మీద ఆంగ్ల ప్రభుత్వం గుత్తాధిపత్యాన్ని ధిక్కరిస్తూ సాగిన ఉద్యమమిది. ప్రభుత్వ నిబంధనలను ఉల్లంఘించి సముద్ర జలాల నుంచి ఉప్పు తయారు చేయడానికి ఉద్యుక్తులయ్యారు. దండితో పాటు బొంబాయి, కరాచీ, నాటి అఖండ భారతంలోని అనేక సముద్రతీరాలలో ఈ ఉద్యమం జరిగింది. లక్షలాది మంది భారతీయులు పాల్గొన్నారు. 60,000 మందికి పైగా ఉద్యమకారులను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. మే 5న గాంధీని కూడా అరెస్టు చేశారు.

మే 21న సరోజినీ నాయుడు 2500 మంది కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలతో బొంబాయికి ఉత్తరంగా ఉన్న ధరసానాకు వెళ్లారు. ఈ ప్రదర్శన ప్రపంచం దృష్టిని ఆకర్షించింది. ఆంగ్లేయులు భారతదేశంలో అనుసరిస్తున్న విధానాల పట్ల విశ్వవ్యాప్తంగా విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి. 1931 జనవరిలో గాంధీని కారాగారం నుంచి విడుదల చేశారు. తరువాత ఆయన నాటి వైస్రాయ్ ఇర్విన్ తో చర్చలు జరిపారు. రౌండ్ టేబుల్ సమావేశాలలో ఈ అంశం గురించి చర్చించడానికి అంగీకారం కుదరడంతో గాంధీ ఉప్పు సత్యాగ్రహం విరమించారు. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ ఏకైక ప్రతినిధిగా గాంధీ 1931 ఆగస్టులో జరిగిన రౌండ్ టేబుల్ సమావేశాలకు హాజరయ్యారు. అక్కడ నిరాశే ఎదురయింది. కానీ గాంధీ ఇకమీదట ఉపేక్షించడం సాధ్యం కాని శక్తి అని ఆంగ్లేయులు గుర్తించక తప్పలేదు.

స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో గాంధీజీ ఒక ప్రబల శక్తిగా ఎదగడంతో పాటు ఇంకొన్ని లాభాలు కూడా ఆ ఉద్యమంతో ఒనగూడాయి. శాసనోల్లంఘన వివిధ రూపాలలో జరిగింది. అందులో విదేశీ వస్తువుల బహిష్కరణ కూడా ఉంది. తూర్పు భారతంలో చౌకిదార్ సుంకం చెల్లించడానికి ప్రజలు నిరాకరించారు. బిహార్ ఈ ఉద్యమానికి ప్రసిద్ధిగాంచింది. బెంగాల్ లో జేఎన్ సేన్ గుప్తా ఒక నిషిద్ధ గ్రంథాన్ని బాహుటంగా పఠించి చట్టాలను వ్యతిరేకించారు. మహారాష్ట్రలో అలవీ చట్టాలను ఉల్లంఘించారు. ఉత్తర పరగణాలు, అస్సాం, ఒరిస్సా, మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలలో బాగా రగడ జరిగింది.

దేశీయ ఉత్పత్తులకు నీరాజనం

ఇంకా ఎలాంటి ప్రాధాన్యం

ఉంది? ఇంగ్లండ్ నుంచి దిగుమతులు గణనీయంగా పడిపోయాయి. ఉదాహరణకి: అక్కడ నుంచి జరిగే వస్త్ర దిగుమతి సగం తగ్గిపోయింది. ఇంతకు ముందు జరిగిన ఉద్యమాల కంటే ఈ ఉద్యమం విస్తృత స్థాయిలో జరిగింది. మహిళలు, రైతులు, కార్మికులు, విద్యార్థులు, పట్టణ ప్రాంతాలలో వ్యాపారవేత్తలు, దుకాణదారులు కూడా పాల్గొన్నారు. కాంగ్రెస్ కు అఖిల భారత స్థాయి వచ్చింది. పేదలు, నిరక్షరాస్యులు కూడా ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. అంటే ప్రజా పునాది విస్తరించింది. మహిళలు పెద్ద సంఖ్యలో ఉద్యమంలో పాల్గొనే అవకాశం ఈ సంఘటనతోనే ఆరంభమైంది. 1934లో ఈ ఉద్యమాన్ని కాంగ్రెస్ ఉపసంహరించింది. అయితే ఒక వలసదేశానికి వ్యతిరేకంగా, ఒక సామ్రాజ్యవాద శక్తికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఈ ఉద్యమానికి అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి వచ్చింది.

నాడు మహాత్ముడు ఉద్యమానికి సంకేతంగా స్వీకరించిన ఉప్పు ధర ప్రకారం చూస్తే చాలా చౌక. కానీ ధరను బట్టి ఆ వస్తువు విలువ కట్టలేదు బాపూ. భారతీయ జీవనం వరకు ఉప్పు అంటే విశ్వాసానికి ప్రతీక. నమ్మకానికి చిహ్నం. శ్రమకీ, సమానత్వానికీ, స్వయం సమృద్ధికీ కూడా ప్రతీక. భారతీయమైన చాలా విలువలను కబళించినట్టే ఇక్కడి ప్రజల స్వయం సమృద్ధిని కూడా ఆంగ్ల ప్రభుత్వం అణచివేసింది. భారతదేశంలో ఎంతో విరివిగా తయారు చేసుకునే అవకాశం ఉండి, తయారవుతూ ఉన్నా కూడా, చౌకగా లభించే ఉప్పు కోసం కూడా ప్రజలు ఇంగ్లండ్ దిగుమతుల వైపు చూడాలన్నదే వాళ్ల ధ్యేయం. ఈ చర్యతో భారతీయులు అనుక్షణం అనుభవిస్తున్న క్షోభను గాంధీ గుర్తించారని మోదీ గుర్తు చేశారు. ఆ క్షోభను ఉద్యమంగా మలిచారని మోదీ విశ్లేషించారు. సబర్యుతి వేదికగా మోదీ మన స్వాతంత్ర్య పోరాటంలోని అనేక ఘట్టాలను స్మరించుకున్నారు.

పంథాలు వేరైనా లక్ష్యం స్వాతంత్ర్యమే

1857 నాటి ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం, దక్షిణాఫ్రికా నుంచి గాంధీజీ భారతదేశానికి రావడం, సత్యాగ్రహోద్యం శక్తిని తెలియచేయడం, బాలగంగాధర తిలక్ సంపూర్ణ స్వరాజ్య నినాదం, చలో ఢిల్లీ పిలుపు నిచ్చిన ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ సాహసం, సుభాష్ చంద్రబోస్ నాయకత్వం వంటి అంశాలను ప్రధాని స్మరించుకున్నారు. జాతి జనులను నిరంతరం మేల్కొలుపు, స్వాతంత్ర్య జ్వాలను ఆరనివ్వకుండా చేసిన ఎందరో మహనీయులు ఉన్నారని ప్రధాని అన్నారు.

1885లో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ ఆవిర్భవించింది. అప్పటికే మహారాష్ట్ర, బెంగాల్, మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలలో ఆరంభమైన ప్రజా సంఘాల ఐక్యతతోనే జాతీయ కాంగ్రెస్ ఏర్పడింది. మరొక అంశం- జాతీయ కాంగ్రెస్ ఆవిర్భవించడానికి దాదాపు వందేళ్ల క్రితమే దేశంలోని కొండకోనలు స్వేచ్ఛా నినాదంతో మారుమోగాయి. అక్కడ జరిగిన ఉద్యమాలు అగ్నిశిఖల ఊరేగింపులే. అవి గిరిజనోద్యమాలు, అదే సమయంలో రైతాంగ ఉద్యమాలు. 1885 నుంచి జాతీయ కాంగ్రెస్ పంథా వేరు. నాటి నాయకత్వానికి ఈ దేశం నుంచి బ్రిటిష్ జాతిని పంపించడం లక్ష్యం కాదు. కానీ ఆ పంథా తప్పు అంటూ పూర్ణ స్వరాజ్యం కోసం నినదించినవారే బాలగంగాధర తిలక్, బెంగాల్ విభజన వినతులతో కాదు, పిడికిలి బిగిస్తేనే ఆగిందన్న వాస్తవం చెప్పుకోవడానికి ఇప్పుడు సందేహించనక్కరలేదు. 1919 నాటి జలియన్ వాలా బాగ్ రక్తపాహిని చూసి కూడా ఆంగ్లేయులతో రాజీ ఎందుకని ప్రశ్నించుకుంటూ తీవ్ర జాతీయవాదం జనించిన మాటను కూడా ఇప్పుడు అంగీకరించాలి. చౌరీచౌరాలో 21 మంది పోలీసులు చనిపోతే 170 మంది వరకు భారతీయులకు మరణదండన విధించిన బ్రిటిష్ జాత్యహంకారం గురించి చెప్పుకోవడం ఎవరినో ద్వేషించడం కాదు. ఒక చారిత్రక వాస్తవాన్ని సక్రమంగా నమోదు చేసుకోవడం.

గతానికీ, వర్తమానానికీ జరిగే అనంత సంభాషణే చరిత్ర అంటాడు ఈహెచ్

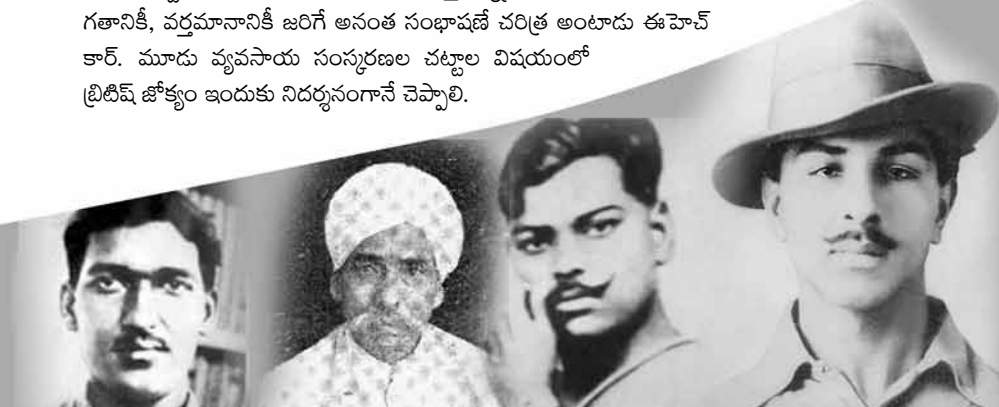
కార్. మూడు వ్యవసాయ సంస్కరణల చట్టాల విషయంలో

బ్రిటిష్ జోక్యం ఇందుకు నిదర్శనంగానే చెప్పాలి.

అల్లూరి

జాతీయ కాంగ్రెస్ ఆవిర్భవించడానికి దాదాపు వందేళ్ల క్రితమే దేశంలోని కొండకోనలు స్వేచ్ఛా నినాదంతో మారుమోగాయి. అక్కడ జరిగిన ఉద్యమాలు అగ్నిశిఖల ఊరేగింపులే. అవి గిరిజనోద్యమాలు, అదే సమయంలో రైతాంగ ఉద్యమాలు.

నేతాజీ

గాంధీజీ ఒక పంథాను స్వాతంత్ర్య పోరాటం కోసం తీసుకువచ్చారు. ఆ పంథాను అనుసరించని వారిని ఆ పంథాను వ్యతిరేకించినవారిగానే చూడాలి. భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి వ్యతిరేకులుగా చూస్తూ, ముద్ర వేస్తూ చరిత్రలో చోటు ఇవ్వకపోవడం నేరం.

గాంధీజీ ఒక పంథాను స్వాతంత్ర్య పోరాటం కోసం తీసుకువచ్చారు. ఆ పంథాను అనుసరించని వారిని ఆ పంథాను వ్యతిరేకించినవారిగానే చూడాలి. భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి వ్యతిరేకులుగా చూస్తూ, ముద్ర వేస్తూ చరిత్రలో చోటు ఇవ్వకపోవడం నేరం. సావర్కర్, భగత్ సింగ్, చంద్రశేఖర్ అజాద్, చిట్టగాంగ్ వీరులు, సుభాష్ బోస్ ఇలా ఎందరో...! చరిత్రలో తగిన స్థానం పొందలేకపోయారు. వామపక్ష భావజాలంతో రాసిన చరిత్ర ఇంకా ఘోరమైన అన్యాయం చేసింది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో సోవియట్ రష్యాకు వ్యతిరేకంగా పోరాడిన జపాన్, జర్మనీలతో కలసి పని చేసినందుకు సుభాష్ బోస్ ను అత్యంత నీచంగా వామపక్ష చరిత్రకారులు చిత్రించారు. ఇంగ్లండ్ నుంచి మాతృభూమికి విముక్తి కల్పించడమే ధ్యేయంగా, ఆ మేరకు ఆ దేశాలకు కొన్ని షరతులు పెట్టిన తరువాతే బోస్ వారి సాయం తీసుకున్న మాట నిజం.

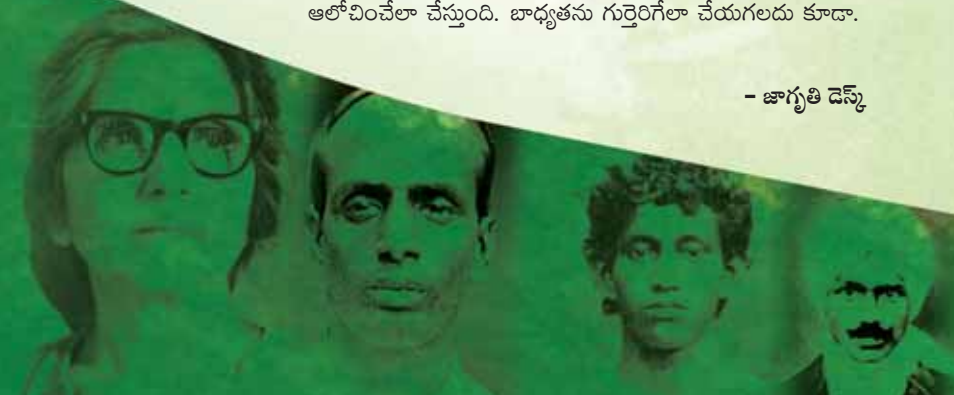
ప్రతి ప్రాంతంలో, ప్రతి యుగంలో జాతీయత రక్షణ కోసం అనేక మంది సాధుసంతులు, మహనీయులు చేసిన సంగతిని గుర్తు చేశారు. బంకింబాబు 'ఆనందమఠం' సన్యాసుల తిరుగుబాటును వర్ణిస్తుంది. ఇలాంటి నేపథ్యాన్ని నిర్మించడానికి భక్తి ఉద్యమం ఎంతో తోడ్పడిన సంగతిని కూడా ప్రధాని గుర్తు చేశారు. చైతన్య మహాప్రభు, రామకృష్ణ పరమహంస, శంకర్ దేవ్ స్వాతంత్ర్య జ్వాలను రగిలించారని ప్రధాని అన్నారు. ఇలాంటి వారిలో గిరిజనులు, ఎస్.సీ.లు, నిమ్నవర్గాల వారు ఎందరో ఉన్నారు. ఈ దేశ పౌరులు వారిలో మహిళలు, యువకులు చేసిన త్యాగాలను స్మరించుకున్నారాయన. తమిళ ప్రాంతంలో పుట్టిన కొటి కాతాకుమరన్ త్యాగ నిరతిని గుర్తు చేశారు ప్రధాని. తుపాకీ గుండు దిగినా జాతీయ పతాకం నేలకొరిగి పోకుండా కాపాడిన ధన్యజీవి అని చెప్పారు. బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా పోరాడిన తొలి మహారాణి వేలు నచియార్ ను కూడా గుర్తు చేశారు. ఈమె కూడా తమిళనాడుకు చెందిన వారే.

కొండకోనలలో

సర్వశక్తులు ఉన్నప్పటికీ, ప్రపంచ యుద్ధాలు చేసిన ఘనత ఉన్నప్పటికీ బ్రిటిష్ పాలకులను గడగడలాడించిన సాహస గిరిపుత్రుల గురించి కూడా ప్రధాని స్మరించారు. జార్ఖండ్ కు చెందిన బిర్సా ముండా ఉల్ గులాన్ ఉద్యమం నడిపాడు. ముర్ము సోదరులు సంథాల్ హూల్ (ఉద్యమం) నడిపారు. ఒరిస్సాలో చక్ర బిసోయి, లక్ష్మణ్ నాయక్ పోరాడారు. విశాఖ మన్యం కొండలలో అల్లూరి శ్రీరామరాజు త్యాగం గురించి కూడా ఆయన ప్రస్తావించారు. మిజోరం కొండలలో ఉద్యమించిన పసల్తా ఖంగ్ చెరా పోరాట పటిమను కొనియాడారు. అస్సాం, ఈశాన్య భారతంలో జరిగిన ఉద్యమంలో పాల్గొన్న గోమ్ ధార్ కొన్వార్, లాచిత్ బడపుకన్, శరత్ సింగ్ ల గురించి చెప్పారు. గుజరాత్ లోని జంబుఘోడాలోని గిరిజన నాయకులను, మంగల్ ధోలో ఊచకోతకు గురైన గిరివీరులను స్మరించారు.

‘చరిత్రను పునర్నిర్మించుకుంటూ ఉండడం ప్రతి తరం మీద ఉన్న బాధ్యత’ అంటారు చరిత్ర తత్వవేత్త ఈజీ కాలింగ్ వుడ్. మైదానాలలో అయినా, కొండలలో అయినా, ఏ సామాజిక వర్గమైనా దేశం కోసం పోరాడినవారందరిని స్మరించుకోవాలి. వారి కృషి చరిత్రకు ఎక్కాలి. మన పోరాట చరిత్ర, త్యాగధనుల చరిత్ర ప్రతి భాషలో, ప్రతి ప్రాంతంలో రాసుకోవాలి. ఒకే భారత్, శ్రేష్టభారత్ గురించి చెప్పాలి. మన అభివృద్ధి గురించి ప్రజలకు తెలియాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్, అండమాన్ నికోబార్, లద్దాఖ్, ఈశాన్య భారతం, తెలంగాణలో ఈ ఉత్సవాలు ఇప్పటికీ మొదలయ్యాయి. చరిత్ర అంటే ఏమిటి? అన్న ప్రశ్నకు ఎవరైనా ఇచ్చే సమాధానం సమకాలీన సమాజం మీద వారికి ఉన్న దృక్పథం ఎలాంటిదో దానిని బట్టి ఉంటుందట. భారత స్వాతంత్ర్య పోరాట చరిత్రలో కనిపించే ఇన్ని పంథాలలో, ఇన్ని స్రవంతులలోని ఏదో ఒకదానితో మనం మమేకమయ్యే ఉంటాం. మన దేశంతో మన మమేకత్వాన్ని అది మరింత పెంచుతుంది. దేశం కోసం ఆలోచించేలా చేస్తుంది. బాధ్యతను గుర్రెగేలా చేయగలదు కూడా.

- జాగృతి డెస్క్

విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారాన్ని కేంద్రం ప్రైవేటుపరం చేస్తే నేనూ ఊరుకోను అంటూ తెరాస వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కె.టి. రామారావు జీరాలు పలికారు. పొరుగు రాష్ట్రానికి కష్టం వస్తే స్పందించడం మన కర్తవ్యమంటూ ఒక మహా సత్యాన్ని తొలిసారి చెబుతున్నట్టు ఆవేశంగా వల్లించారు. కానీ తన పార్టీ ఎలుబడిలో ఉన్న రాష్ట్రంలో, బైంసా అనేచోట, ముస్లిం మతోన్మాదులు కక్కుతున్న విషం గురించి ధైర్యంగా ఒక్కమాట కూడా బయటకు అనడం లేదు ఎందుకని? అక్కడ ఎప్పుడూ బాధితులుగా మిగిలిపోతున్న హిందువులను పలకరించి రావడానికీ, సాయమందించడానికీ అడుగు పడదెందుకు? ఎన్నికల వేళ హిందువుల ఓట్లు కావాలనుకుంటే 'మతోన్మాద మజ్లిస్' అని నన్నాయి నొక్కులు నొక్కే కేటీఆర్ ఇప్పుడు ఈ వివత్కర వేళ నోరు విప్పుతారనీ, బైంసా పాతకం గురించి మాట్లాడతారనీ అనుకోవడం దురాశే. మూడు దశాబ్దాలుగా ఆ పట్టణంలో జరుగుతున్న రక్తపాతమంతా తెరాస దత్తపుత్రులు మజ్లిస్ గూండాల నిర్వాకమే.

ఆ మతోన్మాదులు సృష్టించిన రక్తపాతంలో, బీభత్సంలో బాధితులుగా మిగిలి, దిక్కుతోచని స్థితిలో పడిపోయిన వారి పట్ల ఒక్క సానుభూతి మాటైనా కేటీఆర్ నోటి నుంచి రాలేదు. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్, కేటీఆర్ ల ధోరణి ముస్లిం మతోన్మాదులు పెచ్చరిల్లిపోవడానికి ఎంతగా దోహదం చేయాలో అంతగానూ దోహదం చేస్తున్నది. మూడు దశాబ్దాలుగా బైంసా అనే ఆ చిన్న పట్టణం ముస్లిం మతోన్మాదుల ఆగడాలతో తల్లడిల్లిపోతున్నది. సర్దార్

అర్జున్ ధర్వేపురి
ఎంపీ, నిజామాబాద్

మొక్కుబడి : బైంసాలో మంత్రి ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి పర్యటన

మతోన్మాదానికి 'కారు'లో లిప్ట

పటేల్ వుణ్ణుమా అని నిజాం తెలంగాణలో చాలాభాగం ముస్లిం మతోన్మాదం పడగ నీడ నుంచి బయటపడింది. కానీ బైంసాలో ఆ ఉన్మాదం పడగలెత్తడానికి అనువైన వాతావరణం మళ్లీ తయారయింది. కారణం- ఆ పట్టణంలో మజ్లిస్ ఆడింది ఆట, పాడింది పాట. ముస్లింపల్ చైర్మన్, మజ్లిస్ నేత మాటలు వింటే ఆ పట్టణాన్ని మినీ పాకిస్తాన్ గా మార్చాలన్న ధృఢ నిశ్చయానికి వచ్చినట్టే అనిపిస్తుంది.

బైంసాలో హిందువులు మూడు దశాబ్దాల నుంచి బిక్కుబిక్కు మంటూ బతుకుతున్న మాట ఎవరూ దాచలేరు. అక్కడ దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖ ఆస్తులు ముస్లింల చేతుల్లోకి పోయాయి. హిందూ జనాభా లేకుండా చేయాలన్న ఒక క్రూర పథకంతో అక్కడి మజ్లిస్ నాయకత్వం నడుస్తున్న దాఖలాలు నిరంతరం కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. ఫ్రాన్స్ లో ఏం జరిగిందో చూస్తున్నాం. ఇంగ్లండ్ లో, ఇంకొన్ని పాశ్చాత్య దేశాలలో ముస్లిం మతోన్మాదులు వ్యవహరిస్తున్న తీరు గమనిస్తున్నాం. ఆగడాలు, కబ్బాలు, ముస్లిం చట్టం కోసం అలజదులు, ముస్లిం మత రాజ్యస్థాపన కోసం తెగింపు. ఈ మతోన్మాద పథకాన్ని వాళ్లేమీ రహస్యంగా అమలు చేయాలని అనుకోవడం లేదు. సరిగ్గా ఇదే వాతావరణం నిర్మల్ జిల్లా బైంసాలో కనిపిస్తుంది. అక్కడి హిందూ జనాభా మీద మజ్లిస్ యుద్ధం ప్రకటించిన మాట నిజం. అయినా రాష్ట్ర పాలకులకీ జ్ఞానోదయం కావడం

లేదు. ఆ కొద్ది ఓట్ల కోసం ఒక ఉన్మాద మూకను సమర్థిస్తున్నామన్న తెలివిడి వీక్షలో నశించిపోయింది. అడ్డుఅడుపూ లేకుండా సాగుతున్న మజ్లిస్ ఆగడాల పట్ల మౌనం వహిస్తూ తెరాస ప్రభుత్వం ఘోర తప్పుదం చేస్తున్నది. గతంలో కాంగ్రెస్ ఏం చేసిందో ఇప్పుడు తెరాస అదే పంథాలో నడుస్తున్నది. బీజేపీ నాయకులే ఇలాంటి లేనిపోని ఆరోపణలు చేస్తారని తెరాస వితండవాదం చేయవచ్చు. ఇంత వరకు జరిగిన అల్లర్ల మీద దర్యాప్తు చేయించమని కోరుతున్నాను. ఎవరివి ఆరోపణలో, ఏవి నిజాలో ప్రజలకీ తెలుస్తుంది.

మజ్లిస్, రోహింగ్యాలు, బైంసా విషయంలో తెరాస వైఖరి ఎలా ఉన్నదంటే తమ గోడును వినిపించుకునే హక్కు హిందువులకు లేదని బాహాటంగా చెబుతున్నట్టే ఉంది. ఈ 'హిందూగాళ్లూ బొందూగాళ్లూ' ముస్లిం మతోన్మాదుల చేతులలో ఊచకోతకు గురైతే మాత్రం నష్టమేమిటి? వాళ్లు ఉన్మాదులే కావచ్చు, అయినా మాకు అధికారం కట్టబెట్టే వారిని ఎందుకు దూరం చేసుకోవాలి అన్నట్టే విధానం సాగుతోంది. మార్చి 7వ తేదీన బైంసాలో ముస్లిం మతోన్మాదులు మరొకసారి రెచ్చిపోయారు. కానీ బాధితులైన హిందువులను పరామర్శించడానికి బీజేపీ నాయకులకు అనుమతే దొరకలేదు. సర్పం కోల్పోయిన సోదరులకు కొంచెం పప్పు ఉప్పు అందించే అవకాశం కూడా లేదు. ఆరెస్టులు, నిర్బంధాలు. హిందువులను ఆదుకుంటే తెరాస దత్తపుత్రుల మనసు

బాధపడదా? వారు బాధ పడితే కేసీఆర్, కేటీఆర్ తట్టుకోగలరా? రాష్ట్రంలో గెలిచిన పార్టీ తెరాసయే. పాలించేది మాత్రం మజ్జిన్నైనదానికి ఇదే నిదర్శనం. ముస్లిం బుజ్జగింపు ధోరణికి తెరాస సరికొత్త కొనసాగింపు. ప్రమాదకర మలుపు కూడా. వాతావరణం ఉద్రిక్తంగా ఉన్నప్పుడు ఎందుకు వెళ్లడం అని ఈ దేశంలో వెన్నెముక లేని చాలామంది సెక్యులరిస్టులు, ప్రాంతీయ పార్టీల మోచేతి నీళ్లు తాగే కమ్యూనిస్టులు, ఇంకా బుద్ధిలేని ఆచార్యులు పెద్దపెద్ద మాటలతో బీజేపీనే తప్పు పడుతూ ఉంటారు. నిజం చెప్పాలంటే వీళ్లలో ఒక్కరికీ వాస్తవాలు తెలియవు. తెలిసినా బీజేపీనే నిందించడం వీరి పంథా. 2020 జనవరిలో సంక్రాంతికి ముందు ముస్లిం మతోన్మాదులు జరిపిన దాడులలో గాని, ఇటీవలి ఘర్షణలలో గాని బాధితులైన హిందువులకు వైద్యం చేయించినదీ, నిత్యావసరాలు అందించి ఆదుకున్నదీ బీజేపీ, హిందూ ధార్మికసంస్థల కార్యకర్తలే. నిజామాబాద్

ఇతర హిందూ ధార్మిక సంస్థలే కదా? వీళ్లకి ప్రవేశం ఇవ్వడా తెరాస ప్రభుత్వం? ఇది హిందువుల జీవించే హక్కును ముస్లిం మతోన్మాదులకు తాకట్టు పెట్టడం కాదా?

అసలు భైంసాలో హిందువుల పరిస్థితి ఏమిటి? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానంగా మరొక ప్రశ్నే వస్తుంది. భైంసాలో నడుస్తున్నది తెరాస ప్రభుత్వమా? రజాకార్ పాలనా? ఇది మూడు దశాబ్దాల ఘోర పరిస్థితిని చూసిన వారంతా వేసుకోక తప్పని ప్రశ్నే. ప్రజాస్వామ్య భారతదేశంలోనే తెలంగాణ ఉన్నా, భైంసా కూడా తెరాస ఏలుబడి కిందనే ఉన్నా, అది రజాకార్ రాజ్యానికి నమూనాయే. కాసిం బేగ్, జావెద్ అహ్మద్, పైజుల్లా ఖాన్, మాజిద్ అనే దుష్ట చతుష్టయం ఆ భీతావహ వాతావరణానికి నాలుగు దిక్కులు. అక్కడ జరిగే ప్రతి అల్లరి వీళ్ల కనుసన్నలలోనే జరుగుతుంది. చిత్రం ఏమిటంటే ఇందులో కాసింను పదిహేను సంవత్సరాల పాటు పట్టణం నుంచి బహిష్కరించారు.

కాపాడుకుంటూ వస్తున్న పోలీసులకీ కూడా ప్రభుత్వ అండ ఉంది. అయినా బీజేపీ సాహసించి, అనేక నిర్బంధాల మధ్య వాస్తవాలను వెల్లడిస్తున్నది. తరువాత తీరికగా సినిమా పోలీసుల మాదిరిగా అవే మాటలను పోలీసు శాఖ చెబుతోంది. ఇప్పుడు జరిగిందీ అదే! ద్విచక్ర వాహనాల సైలెన్సర్లను తొలగించి, భయానకమైన శబ్దంతో వీధులలో తిరుగుతున్న ఆకతాయి ముస్లిం యువకులను నిలదీసినందుకే గొడవ మొదలయింది. పగలంతా కాయకష్టం చేసుకువచ్చిన సాధారణ హిందువులు పడుకునే సమయంలో ఈ రగడ సృష్టించారు. బీబీసీ చానెల్కు నిర్మల్ ఇన్చార్జ్ ఎస్పీ విష్ణు వారియర్ ఏం చెప్పారో చాలామంది విన్నారు. ఆయన వినిపించినది అంతకు ముందు బీజేపీ చెప్పినదే. భాషే తేడా. సైలెన్సర్లు తీసి ఆకతాయిలు గొడవ చేయడం ఏమిటి? అదే ముస్లింలు కత్తులు తీసుకుని వీధులలో హిందువులే లక్ష్యంగా వీరంగం వేస్తూ,

అసలు భైంసాలో హిందువుల పరిస్థితి ఏమిటి? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానంగా మరొక ప్రశ్నే వస్తుంది. భైంసాలో నడుస్తున్నది తెరాస ప్రభుత్వమా? రజాకార్ పాలనా? ఇది మూడు దశాబ్దాల ఘోర పరిస్థితిని చూసిన వారంతా వేసుకోక తప్పని ప్రశ్నే. ప్రజాస్వామ్య భారతదేశంలోనే తెలంగాణ ఉన్నా, భైంసా కూడా తెరాస ఏలుబడి కిందనే ఉన్నా, అది రజాకార్ రాజ్యానికి నమూనాయే. కాసిం బేగ్, జావెద్ అహ్మద్, పైజుల్లా ఖాన్, మాజిద్ అనే దుష్ట చతుష్టయం ఆ భీతావహ వాతావరణానికి నాలుగు దిక్కులు. అక్కడ జరిగే ప్రతి అల్లరి వీళ్ల కనుసన్నలలోనే జరుగుతుంది. చిత్రం ఏమిటంటే ఇందులో కాసింను పదిహేను సంవత్సరాల పాటు పట్టణం నుంచి బహిష్కరించారు. కానీ అక్కడే స్వేచ్ఛగా తిరుగుతూ ఉంటాడు.

ఎరియా ఆస్పత్రిలో యాంటీబయోటిక్ కూడా లేకుండా చేసింది తెరాస ప్రభుత్వం. చావుబతుకుల మధ్య కొట్టుమిట్టాడుతున్న జర్నలిస్టును హైదరాబాద్ తరలించినది బీజేపీ కార్యకర్తలేనన్నది ఈ సందర్భంగా ఆ అసందర్భ ప్రలాపులకి తెలియజేస్తున్నాను. ఎరియా ఆస్పత్రి దుస్థితి పుణ్యమా అని, ప్రాథమిక చికిత్స కూడా దక్కక రక్తమోడుతుండగానే తీసుకువెళ్లవలసి వచ్చింది.

మార్చి ఏడో తేదీ రాత్రి జరిగిన బీభత్సకాండ దృశ్యాలు వైరల్ కాకుండా పోలీసులు అంతగా ఉక్కుపాదం మోపడం ఎందుకు? సామాజిక మార్గమాలను, మీడియాను అంతగా బెదిరించడం ఎందుకు? ముమ్మాటికీ ముస్లింలను కాపాడడానికే. మజ్జిన్ అంటకాగిన ఫలితం జీహాద్ ఎంసీ ఎన్నికలలో కనిపించింది. అది పునరావృతం కాకుండా చూసుకోవడానికే. బయటి ప్రపంచానికి వాస్తవాలు తెలియకూడదని తపన పడుతూనే ఉంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. మజ్జిన్ తన పార్టీ వాళ్లకీ, ఇతర ముస్లింలకీ నష్టపరిహారం ఇప్పించుకుంటుంది. ఆ నియోజకవర్గ ఎమ్మెల్యే వెళ్లి, బాధితులకు హామీలు కురిపించినా, ఒక్క రూపాయి కూడా హిందువులకు అందదు. మరి ఎవరు అదుకోవాలి హిందువులని? ఈ దేశంలో పౌరులంతా సమానమని భావించే బీజేపీ, లేదా

కానీ అక్కడే స్వేచ్ఛగా తిరుగుతూ ఉంటాడు. ఆ నిర్భాగ్య పేద హిందువులను వలకరించడానికి మేం భైంసా బయలుదేరుతున్న సంగతి ఏదో కర్ణ పిశాచి చెప్పినట్టు ఎంతో ముందే పసిగట్టిన తెలంగాణ నిఘావర్గాలకి ఆ ముప్పురుడు ఆ పట్టణంలోనే యథేచ్ఛగా తిరుగుతున్న సంగతి తెలియదా? ఆ పట్టణంలో దేవదాయ ధర్మాదాయ శాఖ భూమి ఉంది. దాని సర్వే నెంబరు 468. దీనిని కబ్జా చేసి బయట నుంచి వచ్చిన ముస్లింలు ఇళ్లు కట్టుకునేందుకు పందేరం చేసేవారు, స్థానిక ముస్లిం నాయకులు. 338 సర్వే నెంబరు భూమిని కూడా ఇలాగే దర్జాగా కబ్జా చేశారు. గట్టు మైసమ్మ కోనేరు గతీ ఇంతే అయింది. ఎడ్ల బజారు స్థలం సహా ఇవన్నీ కలిపి ఇరవై ఎకరాలు. నిజామాబాద్లో బంగ్లాదేశీయులకు 72 వీసాలు పందేరం చేసిన దేశద్రోహం కుట్ర మీద దర్భాపు చేయిస్తున్నట్టే, భైంసాలో అరాచకాల మీద, కబ్జాల మీద లోతైన దర్భాపు అవసరమని కేంద్రాన్ని కోరుతున్నాను. ఇది తక్షణం చేయాలి. ఎందుకంటే ఆఖరికి హిందువుల సృశానం కూడా ముస్లింలు కబ్జా చేస్తున్నారు.

భైంసాలో జరిగిన ప్రతి అల్లరినీ, రక్తపాతాన్నీ మతోన్మాదుల ఆగదాలనూ పోలీసులు దాచి పెడుతున్నారు. మతోన్మాదులు రెచ్చిపోవడానికీ, వీళ్లని

ఇష్టానుసారం గాయపరిచేటంత ఉన్మాదానికి వెళ్లడం ఏమిటి? అసలు రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం ఉందా? పోలీసు యంత్రాంగం మెలకువతోనే ఉందా? లేకుంటే భైంసా ముస్లిం మతోన్మాదులు తాము పాకిస్తాన్లో ఉన్నామని అనుకుంటున్నారా? కత్తిపోట్లకు గురైన వారు ఎవరు? వృద్ధులు, బాలలు కూడా. ఆఖరికి జర్నలిస్టులా మతోన్మాదుల కత్తిపోట్లు రుచి చూడవలసి వచ్చింది. ఎంత నీచం కాకపోతే, ఎక్కడో కశ్మీర్లో, హద్రాస్లో ఏదో జరిగితే గంటల కొద్దీ చర్చలూ, కాలాల కొద్దీ వార్తలూ ఇచ్చే మీడియా సంస్థలు తోటి జర్నలిస్ట్ కత్తిపోట్లకు గురైతే నోరెత్తలేదేమి? నిజ నిర్ధారణ సంఘాలు ఊరేగలేదేమి? తప్పిపోయిన మేకల కోసం అల్లర్లు ఆరంభించారన్న మాట కూడా ఉంది. అదే నిజమైతే, ఎవరివో మేకలు తప్పిపోతే హిందువులు కత్తిపోట్లకు గురికావాలా? అక్కడ పోలీసు వ్యవస్థ నిర్వీర్యమైందని బీజేపీ ఆరోపిస్తుంటే ఎందుకు ఉక్రోశం? ఇంతా జరిగాక, ఆరువందల మంది పోలీసులను మోహరించారట. 50 మంది పోలీసు ఉన్నతాధికారులు పర్యవేక్షిస్తున్నారు. డ్రోన్ కెమెరాలు కూడా ఉపయోగిస్తున్నారు. ఎవరికోసం? ముస్లిం మతోన్మాదులు చేరుదలుచుకున్నదంతా చేశాక ఇవన్నీ ఏర్పాటు చేసి ప్రయోజనం ఏమిటి? ప్రతిసారి జరిగేది ఇదే. ఇప్పుడు పరిస్థితి అదుపులో ఉందని

హోంమంత్రి కేటీఆర్ కి నివేదించారు. అంటే ముస్లింలకి రక్షణ కల్పించాం అనే అర్థం చేసుకోవాలి.

సరిగ్గా జనవరి 2020లో జరిగిన అల్లర్లు ఇదే విధంగా మొదలైన సంగతి గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి. అవే దృశ్యాలు, అదే క్రమం. అంటే హిందువుల రక్తం కళ్ల చూడాలని కోరిక కలిగినప్పుడు పైలెస్సర్లు తొలగించిన ద్విచక్రవాహనాలు రోడ్లెక్కుతాయేమో పోలీసు వారు చెప్పాలి. ఇవి రోడ్లు ఎక్కిన వెంటనే హిందువుల ఇళ్ల మీద మసీదు నుంచి రాళ్లు కురవడం రివాజు. తరువాత కత్తిపోట్లు. ఇళ్లలోకి చొరబడి లూటీలు చేయడం. ఇదొక క్రమం. ఒక పథకం. ఇందులో మతోన్మాదం తప్ప మరొకటి లేదు. హిందూ ధ్వంసం తప్ప మరొక సమస్య ఏదీ కనిపించదు. నిరుడు జరిగిన అల్లర్లలో మున్నూరు కాపు భవనం కూడా నష్టపోయింది. దాని నిర్వాహకులు, దారుణంగా నష్టపోయిన స్థానిక హిందూ కుటుంబాలు ముక్తకంఠంతో చేసిన ఆరోపణ ఒక్కటే. దుండగులు పాకిస్తాన్ జిందాబాద్ అంటూ నినాదాలు చేశారు. హిందూ దేవుళ్ల ఫోటోలను బద్దలు కొట్టి, దగ్ధం చేసి, వాటి మీద మూత్ర విసర్జన చేసి అనాగరికంగా ప్రవర్తించారు. దీనిని మరొకలా అర్థం చేసుకోగలమా? ఇతర కోణం చూడగలమా? పండుగ కోసం చేసుకున్న పిండివంటలలో, వండి పెట్టుకున్న అన్నంలో మూత్రం పోయడం ఎంత హేయమైన చర్యో గ్రహించే స్పృహ కూడా తెరాస నాయకులకు లేదా? సీఏఏ, ఎన్ఆర్సీలకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఊరేగింపులలో ఈ మారుమూల ఖైంసా ముందుంది. ఇది దేనికి సంతకం? కాబట్టి ముస్లిం మతోన్మాదంతో ప్రపంచానికి పొంచి ఉన్న చేటు గురించి ఎన్నో గణాంకాలు వెలువడుతున్న వాస్తవాన్ని ఎప్పుడూ విస్మరించరాదు. అందుకు జరుగుతున్న కుట్రలు రహస్యమేమీ కాదు. ఈ కోణం నుంచే ఖైంసా పరిణామాలను చూడడం అవసరం.

బీజేపీ వాళ్ల కంటే నేనే పెద్ద హిందువుని అని చెప్పుకుంటూ, యాదాద్రి ఆలయాన్ని నిర్మిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి ఖైంసాలో దేవదాయ భూములను రక్షించరెందుకని! అయోధ్య రామాలయానికి ఏరాళాలు ఇవ్వండి అన్న ఉదారులు తెరాసలో చాలామంది ఉన్నారు. వారు కాస్త ధైర్యం తెచ్చుకుని ప్రశ్నించవచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారూ! మీ హిందూ అభిమానం కాస్త ఖైంసా హిందువుల కోసం వెచ్చించండి అని కోరవచ్చు. కానీ ఇది ఆశించడం అత్యాశే. ఇదే సమయంలో ఒక వివరణ. హిందూధర్మం గురించి బీజేపీ మాట్లాడుతున్నది అంటే, అది సర్వధర్మ సమభావంతోనే. అంతే తప్ప, హిందుత్వం మీద మా పార్టీకి పేటెంట్ హక్కు ఉందని ఏనాడూ చెప్పలేదు. ఇక్కడ ఉన్నవారంతా హిందువులే. హిందువులు మెజారిటీలుగా ఉంటేనే ఈ దేశంలో సామ్రాజ్యం

వెల్లివిరిస్తుందన్నది చరిత్ర నిపురైనా చెప్పే వాస్తవం.

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్, నేటి రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల పరిస్థితిని గమనిస్తే ఒకటి నిశ్చయంగా చెప్పవచ్చు. ఇక్కడ హిందువులకు రక్షణ లేదు. రోహింగ్యాలకు ఉన్న భద్రత హిందూ జనాభాకు లేదు. ఇక మేల్కొనవలసింది హిందువులే. తమ ధర్మాన్ని రక్షించుకునే హక్కు, తమ విశ్వాసాలను ఆచరించే హక్కు వారికి కూడా రాజ్యాంగం ఇస్తున్నదన్న వాస్తవాన్ని నిరంతరం గుర్తు చేసుకోవడం నేటి కర్తవ్యం. హిందువుల ఆత్మగౌరవం నిలబడాలంటే ఇలాంటి ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాలను మూసీ నదిలో నిమజ్జనం చేయాలి. హిందువుల కంటే, పోలీసు శాఖ పది నిమిషాలు పక్కకి తప్పుకుంటే తడాఖా చూపిస్తాం, హిందువుల సంగతి చూస్తానని చెప్పిన ఉన్మాదిని పెంచిన పార్టీయే తెరాసకు ప్రధానమని చాలాసార్లు రుజువైంది. పదవుల కోసమో, రాజకీయ ప్రాబల్యం కోసమో స్వమతాభిమానాన్ని విస్మరించడం ఎవరూ చేయదగినది కాదు. కొందరు హిందువులలో కనిపించే ఇలాంటి పెడధోరణితోనే హిందూ ధర్మం భారీ మూల్యం చెల్లించుకోవలసి వచ్చింది. అదే ఇంకా కొనసాగడం ముందుతరాల వారికి ద్రోహం, రేపటి తరాల పాలిట విధ్వంసం. ఈ అంశంలోనే వాస్తవికత లోపించి, చరిత్రను విస్మరించి అధికారం మత్తులో పడి తెరాస తూగుతోంది, ఊగుతోంది. నిజం చెప్పాలంటే మధ్య యుగాల మనస్తత్వం నుంచి ముస్లిం మతోన్మాదులు బయటపడకుండా, ప్రధాన జీవనప్రపంచంలోకి రాకుండా అడ్డుకుంటున్నవి తెరాస వంటి పార్టీలే. ఇంకొక మాటలో చెప్పాలంటే ముస్లింల వెనుకబాటుకు కారణం ఈ దొంగ సెక్యూరిజం, దాని ఆధారంగా అధికారంలో కులకాలని భావించే ఇలాంటి పార్టీలే. ఇంకా, ఈ పార్టీలు ముస్లింలలోని ఆధిపత్య ధోరణిని

హిందువుల ఆత్మగౌరవం నిలబడాలంటే ఇలాంటి ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాలను మూసీ నదిలో నిమజ్జనం చేయాలి. హిందువుల కంటే, పోలీసు శాఖ పది నిమిషాలు పక్కకి తప్పుకుంటే తడాఖా చూపిస్తాం, హిందువుల సంగతి చూస్తానని చెప్పిన ఉన్మాదిని పెంచిన పార్టీయే తెరాసకు ప్రధానమని చాలాసార్లు రుజువైంది. పదవుల కోసమో, రాజకీయ ప్రాబల్యం కోసమో స్వమతాభిమానాన్ని విస్మరించడం ఎవరూ చేయదగినది కాదు. కొందరు హిందువులలో కనిపించే ఇలాంటి పెడధోరణితోనే హిందూ ధర్మం భారీ మూల్యం చెల్లించుకోవలసి వచ్చింది.

పెంచి పోషిస్తున్నాయి. మజ్జీనుకు మతం, రాజకీయం వేర్వేరు కావు. కానీ హిందువులు ఆ పంథాలో నడవరు. కాబట్టి మన ధర్మానికి, మనదైన విశ్వాసాలకీ చేటు చేసే రాజకీయాల ఎడలనే కాదు, భారతీయతను నాశనం చేయడమే ధ్యేయంగా పెట్టుకున్న పార్టీలతో ఓట్ల కోసం చెలిమి చేసే తెరాస వంటి శక్తుల పట్ల కూడా అప్రమత్తంగా ఉండాలి. ఇక్కడ హిందువులకు గౌరవం ఉంటేనే ప్రజాస్వామ్యం నిలుస్తుంది. సామ్రాజ్యం పరిధివిల్లుతుంది. నేటి ప్రపంచంలో నాగరిక దేశాలకు ప్రజాస్వామ్యం, సామ్రాజ్యమే గీటురాళ్లు. హిందువులు, ఇతర ధర్మాల వారు మెజారిటీలుగా ఉన్నచోట ప్రశాంత వాతావరణం కనపడుతుంటే, ముస్లిం జనాభా కాస్త ఎక్కువగా ఉన్నా ఉన్మాదం పెచ్చరిల్లడం నేటి అంతర్జాతీయ వాస్తవం. ఖైంసా ఇందుకు మినహాయింపు కాదు.

జైహింద్

పడకేసిన పరిశ్రమలకు పాత వైభవం తెస్తామన్నారు. ఎన్నికల్లో హామీలిచ్చి గెలిచారు. తాము ఇచ్చిన హామీల సంగతి పక్కనపెట్టి పక్క రాష్ట్రాల పరిశ్రమలను కాపాడతామంటూ ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. అక్కడికి వెళ్లి మరీ పోరాటాలు చేస్తామని మైకుల ముందు మాట్లాడుతున్నారు. ఇదీ తెలంగాణలో అధికార టీఆర్ఎస్ ప్రజాప్రతినిధుల వైఖరి.

రాజకీయ పార్టీలు, విశాఖ ఉక్కు కోసం పోరాడుతున్న సంస్థలు ఓ అభిప్రాయానికి వచ్చినట్లు కూడా చెప్పుకుంటున్నారు. సందర్భం చూసి జనం దృష్టిని తనవైపు తిప్పుకోవడంలో కేసీఆర్ ను మించినవాళ్లు లేరని సాధారణంగా చెప్పుకుంటారు. ప్రభుత్వంపై ఎంత వ్యతిరేకత వచ్చినా, జనం ఎంత రగిలిపోతున్నా.. ఓట్ల సమయంలో మాత్రం ప్రజలను తనవైపు తిప్పుకోవడంలో కేసీఆర్ కు కేసీఆర్ సాటి. ఇప్పుడు కేసీఆర్ లో కూడా అదే మార్గాన్ని అనుసరించాలన్న తాపత్రయం కనిపిస్తోంది. తండ్రి మాదిరిగానే సమయం, సందర్భానుసారంగా ప్రకటనలు చేయడం, అవసరమైనప్పుడు జనాన్ని, ముఖ్యంగా

స్కీమ్ అమలు, నాలుగోది ఉద్యోగుల పదవీ విరమణ పెంపు. పట్టభద్రుల ఎన్నికల్లో ఈ అంశాలు కచ్చితంగా ప్రభావం చూపుతాయనుకున్న కేసీఆర్, కేటీఆర్ వీటిని తెరపైకి తెచ్చారు. విశాఖ ఉక్కుపై ప్రకటన కొత్తది కాగా, మిగతా మూడు అంశాలూ వివిధ సందర్భాల్లో, ముఖ్యంగా ఎన్నికల సమయంలో టీఆర్ఎస్ కు ఆయుధాలుగా పనికొస్తున్నాయి. ఇప్పుడు మరోసారి ఎన్నికల హామీలుగా మారిపోయాయి.

తెలంగాణలో రెండు పట్టభద్రుల స్థానాలకు ఈనెల 14వ తేదీన ఎన్నికలు జరిగాయి. హైదరాబాద్-రంగారెడ్డి-మహబూబ్ నగర్, వరంగల్-ఖమ్మం-నల్గొండ స్థానాలకు పోలింగ్ జరిగింది. అయితే, ఇప్పటికే దుబ్బాక, జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో చావుతప్పి కన్ను లోట్టబోయిన చందంగా మారిన టీఆర్ఎస్ పరిస్థితిని ఈ ఎన్నికల్లోనైనా మెరుగుపరచాలని కేటీఆర్ తలపోశారు. ఆ ప్రణాళికలో భాగంగానే

నిజాం సుగర్స్ గుర్తు

ఓటర్లను ఆకర్షించడం వంటివి చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు విశాఖ ఉక్కు ఉద్యమానికి మద్దతు ప్రకటన కూడా అందులో భాగమే అన్నది ఎవరూ కాదనడం లేదు.

తెలంగాణలో అధికార టీఆర్ఎస్ కు బీజేపీ గట్టి పోటీ ఇస్తోంది. టీఆర్ఎస్ గ్రాఫ్ క్రమంగా పడిపోతూ ఉండగా.. బీజేపీ గ్రాఫ్ మాత్రం పెరుగుతూ పోతోంది. దుబ్బాకలో టీఆర్ఎస్ కు దిమ్మదిరిగే షాకిచ్చిన బీజేపీ.. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లోనూ అనూహ్య విజయాన్ని నమోదు చేసుకుంది. ఆ తర్వాత జరిగిన పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లోనూ అదే ఒరవడి కొనసాగుతుండేమో అని తెలంగాణ రాష్ట్రసమితి భావించింది. ఈ విషయంలో అనివార్యంగా మేకపోతు గాంధీర్వాన్ని ప్రదర్శించింది. ఎన్నికల ప్రచారసభల్లో ఎంత ఉత్సాహంగా మాట్లాడినా.. ఓటమి భయం మాత్రం వెన్నంటే ఉందన్న సంకేతాలు పలు సందర్భాల్లో స్పష్టమయ్యాయి. ఈ క్రమంలోనే తమ అమ్మలపొదిలోంచి షరామామూలు హామీల బాణాలు, సంఘీభావ అస్త్రాలు బయటకు తీశారు కేటీఆర్. అందులో ఒకటి విశాఖ ఉక్కు ఉద్యమానికి మద్దతు కాగా, రెండోది ఉద్యోగుల పీఆర్సీ, మూడోది పెన్షన్

‘ఉక్కు’ బాణం వదిలారు. ముఖ్యంగా హైదరాబాద్ లో ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉండే ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన పట్టభద్ర ఓటర్లను ఆకర్షించడమే ఈ ప్రకటన వెనుక ప్రధాన ఉద్దేశమన్నది తర్వాత అందరికీ అర్థమయింది. ఈ ప్రకటనపై రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అనేక విమర్శలు వినిపించాయి.

పక్క రాష్ట్రంలోని విశాఖ ఉక్కు ఉద్యమానికి మద్దతు తెలిపిన కేటీఆర్ కు.. సొంత రాష్ట్రంలో మాతవద్ద నిజాం సుగర్స్, అజంజాహీ మిల్లు గుర్తులేవా? అంటూ ముప్పేట దాడి కొనసాగింది. రాజకీయ పార్టీలే కాకుండా.. అన్ని వర్గాల నుంచీ విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి. విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ఉద్యమానికి మద్దతు ఇచ్చేముందు.. తెలంగాణలో మాతవపదిన పరిశ్రమల గురించి చెప్పాలని బీజేపీ నిలదీసింది. కేటీఆర్ మొదట అజంజాహీ మిల్లు, నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీని తెలిపించాలని తెలంగాణ బీజేపీ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ డిమాండ్ చేశారు. నిజాం సుగర్స్ ని తెలిపిస్తామని హామీ ఇచ్చి మరిచిపోయిన టీఆర్ఎస్ కు విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ గురించి మాట్లాడే అర్హత లేదని కేంద్రమంత్రి కిషన్ రెడ్డి విమర్శించారు. పట్టభద్రుల ఓటర్ల నుంచి కూడా టీఆర్ఎస్

అప్పుడు అమరావతికి మద్దతు ఇస్తామన్నారు. తర్వాత ప్రత్యేక హోదాకు మద్దతు ఇచ్చారు. ఒక్కసారి, రెండుసార్లు ఆ అంశాలను ప్రస్తావించి తర్వాత గాలికొదిలేశారు. ఇప్పుడేమో విశాఖ ఉక్కుకు మద్దతు ఇస్తామని ప్రకటించారు. అవసరమైతే విశాఖ వెళ్లి పోరాటాల్లో పాల్గొంటామన్నారు. తెలంగాణ సీఎం కేసీఆర్ కుమారుడు, మంత్రి కేటీఆర్ ఇటీవల చేసిన ప్రకటన ఇది. అయితే, ఆ ప్రకటన కన్నా.. దానిని ప్రస్తావించడం వెనుక ఉద్దేశం, అవసరంపైనే ఎక్కువగా చర్చ జరిగింది. ఇటు తెలంగాణలోనూ, అటు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనూ అవసరానికి మాట్లాడే టీఆర్ఎస్ నేతల వైఖరిని మరోసారి జనం మననం చేసుకున్నారు. వాటిని అంత సీరియస్ గా తీసుకోవాల్సిన అవసరంలేదని కూడా ఏపీలో

వైఖరిపై విమర్శలు వ్యక్తమయ్యాయి.

ఏపీలోనూ కేటీఆర్ ప్రకటనపై పెదవి విరుపులే కనిపించాయి. గతంలో పలు సందర్భాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్కు అనుకూలంగా చేసిన ప్రకటనలు, వ్యాఖ్యలను అక్కడి జనం నెమరేసుకున్నారు. విశాఖ ఉక్కుకు టీఆర్ఎస్ మద్దతు ఎన్నికల స్టంట్ మాత్రమే అని అభిప్రాయాలు వ్యక్తంచేశారు. ఈ నేపథ్యంలో గతంలో ఏపీకి సంబంధించి చేసిన వ్యాఖ్యలను

తెలంగాణలోని విపక్షాలతో పాటు.. ఆంధ్ర ప్రాంత రాజకీయ పార్టీలు, ఉద్యమ సంస్థలు వ్యక్తం చేస్తున్నాయి.

ఇక, ఉద్యోగులకు సంబంధించిన హామీలపైనా సర్వత్రా విమర్శలను మూటగట్టుకోవాల్సి వచ్చింది టీఆర్ఎస్. ఉన్నట్టుండి పోలింగ్ నాలుగైదు రోజులు ఉందనగా పలువురు ఉద్యోగ సంఘాల నాయకులు తెరపైకి వచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి

అయిందని వ్యాఖ్యానించారు. ఉద్యోగులకు దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా మెరుగైన పీఆర్సీని ప్రకటిస్తామని కేటీఆర్ చెప్పారని, అలాగే, సీపీఎస్ ఉద్యోగుల కుటుంబాలకూ పెన్షన్ స్కీమ్ను అమలు చేయబోతున్నారని, ఉద్యోగుల పదవీ విరమణ వయసును కూడా పెంచే అంశంపై కేటీఆర్ స్పష్టత ఇచ్చారని పేర్కొన్నారు. ఇక, ఉద్యోగుల ప్రమోషన్ల విషయంలోనూ కేటీఆర్ సానుకూలంగా స్పందించారన్నారు. పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలు పూర్తయిన వెంటనే వీటిని ప్రకటిస్తారని, ప్రభుత్వం అందుకు అనుగుణంగా సన్నద్ధమై ఉందని కూడా చెప్పుకోవచ్చారు. కానీ, ప్రభుత్వంలో ఎవరూ వీటిపై ప్రకటన చేయలేదు. ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళి అమలులో ఉందంటూ దాటవేసే ప్రయత్నం చేశారు.

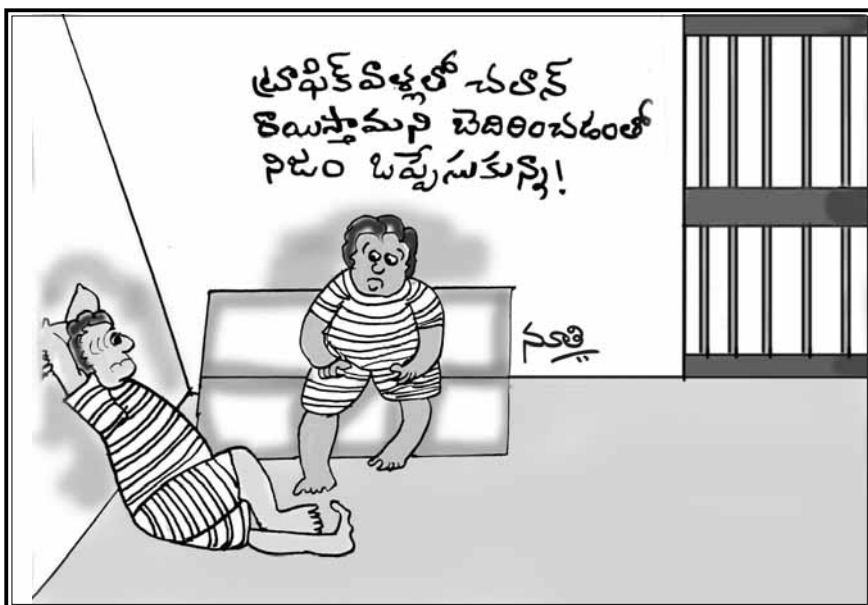
వాస్తవానికి చూస్తే ఉద్యోగులకు సంబంధించిన ఈ అంశాలను టీఆర్ఎస్ పక్కాగా ఎన్నికల్లో లబ్ధి పొందేందుకు మాత్రమే ఉపయోగించుకుందన్న విషయం తేటతెల్లమవుతోంది. ఎందుకంటే పీఆర్సీ మొదలుకొని మిగతా అంశాలన్నీ.. ప్రభుత్వం పరిధిలో ఉన్నవే. సంవత్సరాలుగా ఉద్యోగ వర్గాలు ఎదురుచూస్తున్నవే. కానీ, వాటిని ప్రత్యేకంగా ఇప్పుడే తెరపైకి తీసుకురావడం, ఎన్నికల కోడ్ అమలులో ఉందని నొక్కి వక్కాణించడం ఎన్నికల గిమ్మిక్కి అని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. తెలంగాణ అసెంబ్లీ ఎన్నికల సమయంలోనూ ఈ హామీలను టీఆర్ఎస్ ఉపయోగించుకుందన్న విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాలేదా?

ప్రస్తావించుకున్నారు. తోటి తెలుగు వాళ్ళుగా అమరావతికి మద్దతు ఇస్తామని గతంలో టీఆర్ఎస్ ప్రకటించింది. ఆ తర్వాత కనీసం ఆ ఊసే ఎత్తలేదు. అలాగే, ఏపీకి ప్రత్యేక హోదా అంశంపై పార్లమెంటులో చర్చ జరిగినప్పుడు తాము మద్దతు ఇస్తామని టీఆర్ఎస్ సభ్యులు ప్రకటించారు. కానీ, తెలంగాణకు కూడా ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వాలని మెలిక పెట్టారు. ఆ తర్వాత అసలు ఆ అంశం ఎక్కడా ప్రస్తావించలేదు. ఎన్నికలయిన తర్వాత ఏపీకి ప్రత్యేకహోదా ఇవ్వాలన్న డిమాండ్ టీఆర్ఎస్ ఎంపీలు ఎక్కడా వినిపించలేదు. నిజానికి ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడల్లా.. తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి నేతలు 'ఆంధ్ర' జపం చేస్తూంటారని, ఇప్పుడు విశాఖ ఉక్కు ఉద్యమానికి మద్దతు ప్రకటన కూడా అదే కోవలోకి వస్తుందని ఆంధ్రప్రదేశ్లో అభిప్రాయాలు వ్యక్తమయ్యాయి. ఇప్పుడు స్టీల్ ప్లాంట్ ఉద్యమం నడుస్తున్నందున స్టీల్ ప్లాంట్ పోరాటానికి మద్దతు ప్రకటించారన్న విశ్లేషణలు ఉన్నాయి. బీజేపీతో సన్నిహిత సంబంధాల కోసం ఎన్నికలయ్యాక రైతు చట్టాలకు మద్దతు ప్రకటించినట్లుగానే స్టీల్ ప్లాంట్ అమ్మకానికి మద్దతు ప్రకటించినా ఆశ్చర్యంలేదన్న అభిప్రాయం

కేటీఆర్.. పలు అంశాలపై స్పష్టత ఇచ్చారని, ఎన్నికల కోడ్ అమలులో ఉన్నకారణంగా నిర్ణయాలు తీసుకోలేకపోతున్నారని 'స్పిట్స్' చదివి వినిపించారు. కేటీఆర్.. ఉద్యోగుల సమస్యలు పరిష్కరించాలన్న కుతూహలంలోనే ఉన్నారని, ఎలక్షన్ కోడ్ కారణంగానే చేతులు కట్టి పడేసినట్లు

ఈ ఫలితాలు దేని

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాలు అనూహ్య మలుపు తీసుకున్నాయి. పంచాయతీ ఎన్నికల ఫలితాలు చూసిన తర్వాత.. మున్సిపల్ ఎన్నికల ఫలితాలు ఎలా ఉంటాయనే విషయంలో అందరికీ ఒక స్పష్టత వచ్చింది. అధికార పార్టీదే విజయమని రాజకీయ పార్టీలు, విశ్లేషకులకు మాత్రమే కాదు, సామాన్య ప్రజలకు కూడా అర్థమైపోయింది. గత మార్చిలో ఎన్నికల ప్రక్రియ ఎక్కడ ఆగిపోయిందో అక్కడి నుంచే ప్రారంభమవుతుందని, పాత నామినేషన్లు, ఏకగ్రీవాలు అలాగే కొనసాగుతాయని ఎన్నికల సంఘం ప్రకటించడంతోనే ఎవరికైనా అంతో ఇంతో అనుమానం ఉంటే.. అది కూడా తీరిపోయింది. ఎన్నికల సంఘం నిర్ణయానికి న్యాయస్థానం ఆమోదముద్ర వేయడంతో చివరి ఆశ కూడా విపక్షాలకు లేకుండా పోయింది. ఫలితాలూ అలాగే వచ్చాయి. అధికార వైసీపీ ఎన్నికల్లో గెలవడమే కాదు, రాష్ట్రంలో ప్రతిపక్షం అనేది లేకుండా చేసింది. స్థానిక ఎన్నికలలో అధికార పార్టీ గెలవడం కొత్త విషయం కాకపోయినా ఇంతటి ఘనవిజయం సాధించడం మామూలు విషయం కాదు. ఒకవిధంగా ఇది విపక్షాల, ముఖ్యంగా ప్రధాన ప్రతిపక్షం స్వయంకృతం కావచ్చు. అయితే, ఈ భయంకర విజయం దేనికి సంకేతం? అన్నది ప్రస్తుతం అందరి ముందున్న ప్రశ్న.

ఎలా అన్నది పక్కనపెడితే.. మున్సిపల్, నగర పంచాయతీ, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలో అధికార పార్టీ విజయకేతనం ఎగిరేసింది. శ్రీకాకుళం నుంచి ఆనంతపురం వరకు.. మొత్తం మున్సి పాలిటీలు, నగర పంచాయతీలు, కార్పొరేషన్లను అధికార వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ కైవసం చేసుకుంది. విపక్షాలు అక్కడోకటి ఇక్కడోకటి అన్నట్లుగా గెలిచాయి. అవి కూడా మున్సిపల్ చైర్మన్, కార్పొరేషన్ మేయర్ కుర్చీలు కాదు. కౌన్సిలర్, కార్పొరేటర్ ఇరుకు కుర్చీలే. అతికష్టం మీద ఒక్క కార్పొరేషన్లో మాత్రమే తెలుగుదేశం పార్టీ మెజారిటీ సాధించింది. చివరకు టీడీపీ ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్న అమరావతి ఆందోళన, విశాఖ ఉక్కు ప్రకోపాలు ఏవీ కూడా అక్కరకు రాలేదు. విజయవాడ, గుంటూరు, విశాఖలోనూ ఫ్యాన్దే పైచేయి అయింది.

సహజంగానే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో అధికారంలో ఉన్న పార్టీకి కొంత సానుకూల వాతావరణం ఉంటుంది. అలా ఈ ఎన్నికల్లో అడగకుండానే అందివచ్చిన సానుకూల అంశాలను, అనుకూల వాతావరణాన్ని వైసీపీ చాలా చక్కగా ఉపయోగించుకుంది. అందులో విపక్షాలు ఆరోపిస్తున్న విధంగా అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడడం, ప్రత్యర్థులను ఒక విధంగా, ఓటర్లను మరోవిధంగా భయభ్రాంతులను చేయడం, సంక్షేమ ప్రయోజనాలు అందకుండా చేస్తామని బెదిరించడం.. ఇలా సామదానభేద దండోపాయాలను ప్రయోగించడం వంటి వికృతాలు, వికారాలు కూడా ఉంటే ఉండవచ్చు. అయితే చంద్రబాబు లేదా ఇంకో బాబు అధికారంలో ఉన్నా అదే చేస్తారు. గొంగళిలో తింటూ వెంట్రుకలు వచ్చాయని నొచ్చుకోవడం ఎలాగో ఇది అలాగే.

అయితే.. ఇది అనూహ్య విజయమా అంటే, కాదు. ఇక్కడే కాదు, ఎక్కడైనా స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో అధికార పార్టీదే పైచేయి అవుతుంది. ఇటీవల పంజాబ్, గుజరాత్ లో, అలాగే ఇంకొన్ని రాష్ట్రాలలో జరిగిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో అక్కడి అధికార పార్టీలే విజయం సాధించాయి. అలాగని, ఏపీలో వైసీపీ సాధించిన విజయం చిన్నదైపోదు. విపక్షాల ఓటమి మరుగున పడిపోదు. అలాగే, మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో సాధించిన విజయం మూడేళ్ల తర్వాత జరిగే అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో విజయానికి సంకేతం అనుకుంటే అంతకుమించిన పొరపాటు మరొకటి ఉండదు. ఏ ఎన్నికకు ఆ ఎన్నిక ప్రత్యేకం. ఇందుకు చాలానే ఉదాహరణలు కనిపిస్తాయి. ఇప్పుడు

అందరి దృష్టిని ఆకర్షిస్తున్న పశ్చిమ బెంగాల్ లో ఐదేళ్ల క్రితం టీడీపీకి కేవలం మూడు సీట్లు, నాలుగో, అయిదో శాతం ఓటు మాత్రమే ఉండేది. అదే ఇరవై నెలల క్రితం జరిగిన లోక్ సభ ఎన్నికలలో అక్కడ కమలం పార్టీ 40 శాతం ఓట్లతో 18 సీట్లు గెలుచుకుంది. ఇప్పుడు జరుగుతున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో అధికార తృణమూలకు చెమటలు పట్టిస్తోంది. అధికారమే లక్ష్యంగా దూసుకుపోతోంది.

నిజానికి అంత దూరం కూడా వెళ్లవలసిన అవసరంలేదు. 2014లో ఏపీలోనే జరిగిన మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికల ఫలితాలను గుర్తు చేసుకుంటే సరిపోతుంది. ఆ ఎన్నికలలో రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్న టీడీపీ ఇదే తరహాలో, కొద్దిపాటి తక్కువ మోతాదులో విజయదుందుభి మోగించింది. రాష్ట్రంలోని మొత్తం 91 మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరిగితే 71 మున్సిపాలిటీలను టీడీపీ గెలుచుకుంది. అలాగే, కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలోనూ టీడీపీనే పైచేయి సాధించింది. కానీ, ఐదేళ్ల తర్వాత జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో ఏం జరిగిందో వేరే చెప్పనక్కర లేదు. ఇక్కడనే కాదు, ఎక్కడైనా, ఎవరికైనా ఒక విజయం మరో విజయానికి భరోసాగా నిలవదు. అలా నిలుస్తుందని అనుకుంటే రాజకీయ అజ్ఞానం, కాదంటే అవివేకం అనిపించుకుంటుంది.

అయితే, ఓడిన చోట గెలవాలంటే ముందుగా తమ తప్పులను తాము తెలుసుకుని సరిదిద్దుకుంటేనే ఎంతోకొంత ఫలితం ఉంటుంది. అలా కాదని అత్యవసరం, పరనిందకు పూనుకుంటే ఫలితం మరోలా ఉంటుంది. టీడీపీ విషయంలో ఇప్పుడు జరిగింది కూడా అదే. ఎక్కడ పోగొట్టుకున్నామో అక్కడే వెతుక్కునే నేర్పు, ఓర్పు లేకపోవడం వల్లనే టీడీపీ వరుసగా ఓటములను మూట కట్టుకుంటోంది.

అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఘోరంగా ఓడిపోయిన తర్వాత కూడా చంద్రబాబు తమ తప్పును తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయలేదు. ఎందుకు ఓడిపోయాలో, ప్రజలు ఎందుకు ఓడించారో తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయలేదు. అదేదో ప్రజలు చేసిన నేరంగానే ఆయన భావించారు. అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు కూడా అవే భ్రమల్లో ఉన్నారు. మున్సిపల్ ఎన్నికల ప్రచారంలో, ముఖ్యంగా విజయవాడ, గుంటూరులో ఆయన ఓటర్లపై నోరు పారేసుకున్న తీరే ఇందుకు నిదర్శనం. ప్రజలు వెయ్యికి, రెండు వేలకు అమ్ముడుపోయారని, తాను చేసిన ఘనకార్యాలను గుర్తించలేదని వాపోయారు. శాసనార్థాలు పెట్టారు. నిజానికి, 2019 ఎన్నికలకు ముందు బీజేపీతో

ఉద్యమానికి ఎన్నికల ఫలితాలు చుక్కపెట్టాయి. అలాగే విశాఖ ఉక్కు ప్రైవేటీకరణకు వ్యతిరేకంగా ఎర్ర జెండాలు సాగిస్తున్న ఉద్యమానికి ఈ ఫలితాలు తెరదించాయి. అయితే, రాజధాని మార్పుకు ప్రజలు పచ్చ జెండా ఊపారని కాదు. అలాగే, విశాఖ ఉక్కు ప్రైవేటీకరణకు ప్రజామోదం లభించిందని కాదు. ఎన్నికలలో రాజకీయ పార్టీలు, ముఖ్యంగా వైసీపీ, టీడీపీ తమ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం వ్యూహాత్మకంగా ఎన్నికల ప్రచారాన్ని ఆరెండు అంశాల చుట్టూనే తీర్చినా ప్రజలు సమాధానం కోరుకుంటున్న ప్రశ్నలు ఇంకా ఉన్నాయి. అందులో ప్రధానంగా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దినదిన ప్రవర్తమానంగా దిగజారిపోతోంది. అప్పులు ఆకాశమే హద్దగా పరుగులు తీస్తున్నాయి. ఇక అప్పులే

రాజనాల బాలకృష్ణ

ఆర్థికమంత్రి ఎప్పుడో స్పష్టంచేశారు. ఇప్పుడు నవరత్నాలు, సంక్షేమ పథకాల పుణ్యాన ఇంత గొప్ప విజయం సాధించిన తర్వాత సంక్షేమ పథకాల ప్రయోజనాలను సమీక్షించి దిద్దుబాటుచర్యలు తీసుకుంటారని అనుకుంటే పొరపాటే.

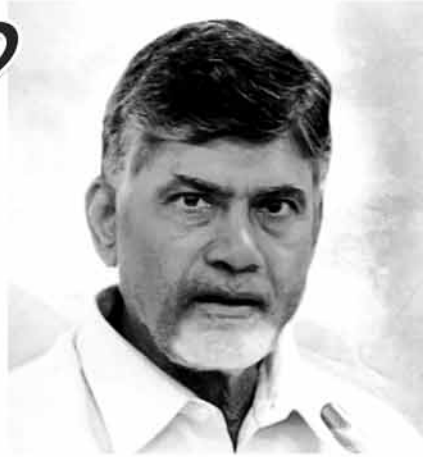
వైసీపీ అధికారంలోకి వచ్చిన ఇరవై నెలల కాలంలో సంక్షేమ పథకాలకు లక్షన్నర కోట్ల రూపాయల వరకు ఖర్చు చేసింది. ఒకవిధంగా అవసరం, అర్హతలను పక్కనపెట్టి మరీ ప్రజలకు డబ్బులు పంచిపెట్టింది. నిజానికి ఈ ఎన్నికలలో వైసీపీ విజయానికి ఇతర కారణాలు ఎంతవరకు ప్రభావితం చేశాయో, సంక్షేమ పందేరాలు అంతకంటే ఎక్కువ ప్రభావితం చేశాయి. అయితే సంక్షేమ పథకాలు రెండు వైపులా పదునున్న కత్తులు. కొంచెం అటూ ఇటూ అయినా ప్రమాదం పొంచి ఉంటుంది. అలాగే, జగన్ అధికారంలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి రాష్ట్రంలో మతమార్పిళ్లు మొదలు దేవాలయాల ధ్వంసరచన వరకు హిందువుల మనోభావాలను దెబ్బతీసే సంఘటనలు యథేచ్ఛగా సాగుతున్నాయి. ఇప్పుడు ఇచ్చిన తీర్పు అందుకు ప్రజామోదం అనుకుంటే.. పరిస్థితి ఇంకెంత వరకు వెళుతుందో? ఏమైనా, మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో వైసీపీ విజయాన్ని రాజకీయ గెలుపుగా మాత్రమే కాదు, మరిన్ని కోణాల్లో చూడవలసి ఉంటుంది.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

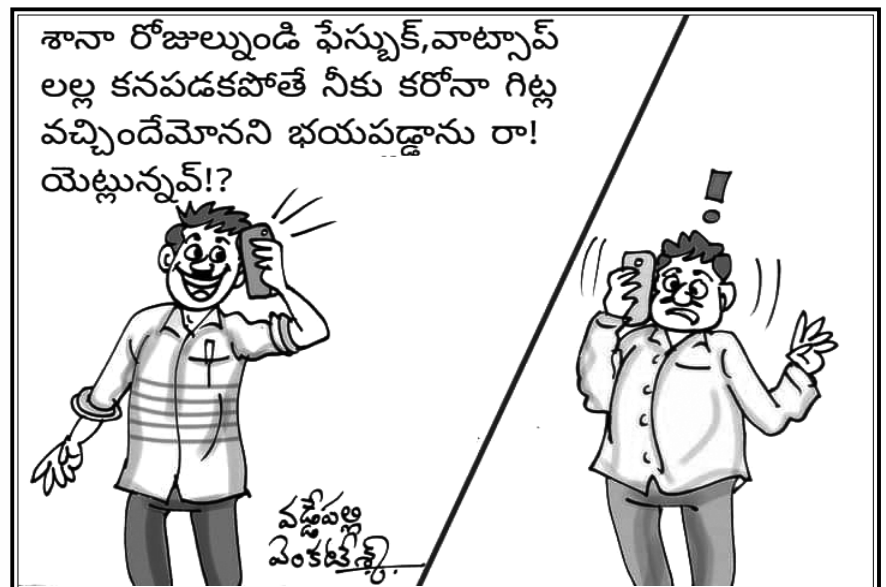
కి సంకేతం?

తెగతెంపులు చేసుకుని, ధర్మపోరాటం అంటూ వీధిన పడ్డప్పుడే తెలుగుదేశం పతనానికి తొలి అడుగు పడింది. ఇక అక్కడి నుంచి దినదిన ప్రవర్తమానంగా దిగజారి, ప్రస్తుత దీనిస్థితికి చేరుకుంది. అందుకే, మున్సిపల్ ఎన్నికల ఫలితాలు తెలుగుదేశం పార్టీ భవిష్యత్నే కాదు, ప్రస్తుతాన్ని కూడా ప్రశ్నార్థకం చేస్తున్నాయి. అంతకంటే ముఖ్యంగా చంద్రబాబు నాయుడు నాయకత్వాన్ని నిలదీసే పరిస్థితి పార్టీలో కనిపిస్తోంది. ఇప్పటికే తాడివర్రెలో పచ్చజెండా పరుపును కాసంత కాపాడిన జేసీ సోదరులు చంద్రబాబు ఇక రాజకీయాల నుంచి తప్పుకుంటే మంచిదన్న అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేశారు. నిజానికి ఫి బ్రవరిలో జరిగిన వంచాయతీ ఎన్నికల్లో చంద్రబాబు సొంత నియోజకవర్గం కుప్పంలో 89కి 75 స్థానాలలో వైసీపీ బలవరించిన అభ్యర్థులు గెలిచినప్పుడే ఆయన రాజకీయాల నుంచి తప్పుకోవా లనే డిమాండ్ మొదలైంది. అప్పుడు ఆ డిమాండ్ ప్రత్యర్థి వైసీపీ నుంచి వినిపిస్తే.. ఇప్పుడు సొంత పార్టీ నుంచే అలాంటి గునగునలు వినిపిస్తున్నాయి. చంద్రబాబు నాయుడు ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకుంటారనేది ఆయన విజ్ఞతకు, వివేకానికి సంబంధించిన విషయమే అనుకున్నా ఈ ఎన్నికల తర్వాత రాష్ట్రంలో విపక్షమే లేకుండా పోయింది. ఈ శూన్యాన్ని ఎవరు భర్తీ చేస్తారనే ప్రశ్న ప్రముఖంగా తెరమీదకు వచ్చింది.

మున్సిపల్ ఎన్నికలు ప్రధానంగా మూడు రాజధానులు, విశాఖ ఉక్కు ప్రైవేటీకరణ అంశాల చుట్టూనే తిరిగాయి. మూడు రాజధానుల ప్రతిపాదనకు వ్యతిరేకంగా సంవత్సరానికి పైగా అమరావతి రైతులు ఆందోళన నిర్వహిస్తున్నారు. విశాఖ వద్ద, అమరావతి ముద్దు అంటూ సాగిన

పుట్టని స్థితి ఇంకెంతో దూరంలో లేదని ఆర్థిక నిపుణులు అదే పనిగా హెచ్చరిస్తున్నారు. అయినా అవేమీ ప్రభుత్వం చెవికి ఎక్కుడంలేదు. 'స్రోమతకు మించి అప్పులు చేశాం. ఇంకా చేస్తాం. అంతేకానీ సంక్షేమ పథకాలను సమీక్షించే ప్రశ్నే లేద'ని

అసలు నిజం

అక్షరం గొప్పతనం

అక్షరం ప్రాంతం కలిగి ఉంది. ఒకరి కలిగి ఉంది. ప్రతి ద్వంద్వం ఉంది. విస్తృతం చెందుతుంది. మంత్రంగా మారి మనిషి జీవితాన్ని మార్చుతుంది. పరమాణువులను క్రమపద్ధతిలో అమరిస్తే అనంత శక్తి వుంటుంది. అక్షరాలను నియమిత పద్ధతిలో అమర్చితే అవి అసాధారణ శక్తి సమన్వితాలువుతాయి. అదే మంత్రశక్తి. మహాద్రష్టైన రుషులు సృష్టిలోని నిగూఢమైన శబ్దాలను అక్షరాలుగా దర్శించి వాటిని బీజాక్షరాలుగా మలిచారు. మంత్రం కొన్ని అక్షరాల సముదాయం. ఏ అక్షరం పక్కన దేన్ని చేరిస్తే అది శక్తిమంతమైన మాటగా మారుతుందో తెలుసుకున్న సనాతన రుషులు వాటిని క్రోడీకరించారు. మంత్రంలోని ఒక్కో అక్షరానికి ప్రకృతిలోని ఒక్కో శక్తిని అవగాహన చేశారు. వాటిని బీజాక్షరాలంటారు. ఆ శక్తులను ఆ అక్షరాలకు అధిష్టాన దేవతలంటారు. ఆ బీజాక్షరాలను సరైన పద్ధతిలో పలుకుతూ మంత్రాన్ని సాధన చేస్తే ఆ ప్రకృతి శక్తుల అనుగ్రహం లభిస్తుందని చెప్పారు. ఈ బీజాక్షరాన్నే బీజమంత్రం అని అంటారు.

మనిషిలోని శక్తి ఆ అక్షరాల కారణంగానే ఉద్భవిస్తుంది. మాట్లాడే ప్రతి మాటా మనలో ప్రకంపనలు రేపుతుంది. అందుకే జాగ్రత్తగా మాట్లాడాలని పెద్దలు చెబుతారు. యోగశాస్త్రం ప్రకారం శరీరంలో ఆరు చక్రాలు ఉంటాయి. అవి మనిషి మానసిక, ఆధ్యాత్మిక శక్తులను ఉద్ధిపింప జేస్తుంటాయి. పద్యకారంలో ఉండే ఆ చక్రాల్లో నిక్షిప్తమై ఉండే బీజాక్షరాలే ఆ ఉద్ధిపనలకు కారణమని ప్రాచీన ధర్మగ్రంథాల్లో ఉంది. గాయత్రీ మంత్రం 24 బీజాక్షరాల సమామూయం. వాల్మీకి మహర్షి రామాయణంలోని ప్రతి వెయ్యి శ్లోకాలకు గాయత్రీ మంత్రంలోని ఒక బీజాక్షరాన్ని నిక్షిప్తం చేశారు. అందుకే ఆ కావ్యం నేటికీ అద్భుత శక్తితో వెలుగులీనుతోందని పెద్దల మాట. ఇది అక్షరానికుండే గొప్పదనం. ★

మంచిసూర్గం

ఈశ్వరానుగ్రహం

మానవ జీవితంలో అనేక కష్టాలు, బాధలు వస్తాయి. అన్నింటినీ భరించాలి. మనకు అనుకూలించని దానిని కష్టం అంటారు. తద్వారా బాధ. ఏదైనా సరే భగవంతుని అనుగ్రహం అనుకొని, కష్టం అనుభవించడం వల్ల పాప క్షయం అని, ఐశ్వర్యం అనుభవించడం వల్ల పుణ్య క్షయం అని తలిస్తే బాధ దరిదాపు కూడా రాదు. భగవంతుని నమ్మడం వల్ల ఎలాంటి నష్టం, కష్టం వచ్చినా అవి తీరుతాయి అనడంలో ఔచిత్యం ఇదే. అంతా ఈశ్వర ప్రసాదం. కష్టం ఈ శరీరానికే గానీ ఆత్మకు కాదు కదా. ఈ ప్రాపంచిక విషయాలకు సంబంధించిన ఏ కష్టం అయినా భరించే శక్తి మనకు వస్తుంది. ఆత్మ క్షోభకు అధర్మ పాలన కారణం అవుతుంది. నీవు గాని, నీ పాప ఫలితంగా నీ పరివారం గానీ అధర్మం ఆచరిస్తే నీ ఆత్మ బాధ పడుతుంది. కనుక ఇందుకు కారణమైన కర్మలకు దూరంగా ఉంటూ, ఆ స్థితిని రానీయకుండా చూసుకోవాలి. ★

సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత

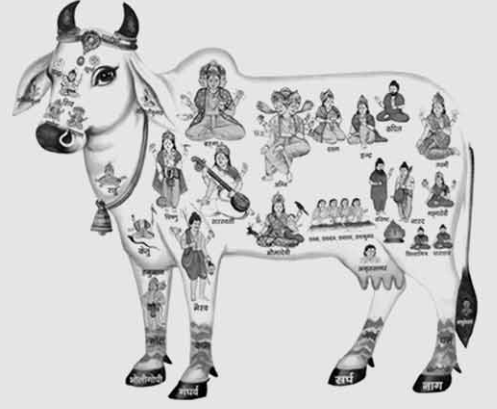
వేడుకల్లో రోలు, రోకలి

నేటి సమాజం ప్రతి చిన్న పనికి యంత్రాలపై ఎక్కువగా ఆధారపడుతుంది. పూర్వం యంత్రాలు లేని కాలంలో స్త్రీలకు ఇంటిలో చేసే అనేక పనులే వ్యాయామ సాధనాలు. మిరపకాయలను దంచడం, పసుపు, వివిధ రకాల పిండులను తయారుచేయడం, పప్పు రుబ్బడం, ధాన్యాలపై పొట్టును తీసివేయడం, కవ్వంతో మజ్జిగను చిలకడం, పశుపోషణ వంటి అనేక కార్యాలు చేయడం వలన నేటి స్త్రీల కంటే అనేక రెట్లు ఆరోగ్యంగా ఉండేవారు. ఇంట్లో తయారు చేసిన వివిధ పదార్థాల వలన వారి సంతానం, కుటుంబంలోని సభ్యులందరూ ఆరోగ్యంగా ఉండేవారు. నేడు పై పనులన్నింటికీ యంత్రాలను ఉపయోగిస్తున్నారు. ఫలితంగా అనేక శారీరక అనారోగ్యాలను కొని తెచ్చుకుంటున్నారని ఆధునిక వైద్యులు చెబుతున్న మాట. ఆ కాలంలో ఇంట్లో తయారుచేసే పసుపును ఉపయోగించి చర్మ సౌందర్యంతో పాటు చర్మ వ్యాధులనుండి నివారణ పొందేవారు. ప్రస్తుతం అనేక రకాల క్రిములు వాడినప్పటికీ చర్మ రోగాల పాలు అవుతున్నారన్నది తెలిసిందే.

అనుగ్రహం

రోలు, రోకలి, తిరుగలి ఈ మూడు మానవ జీవితంలో ముడిపడి ఉన్నాయి. ధాన్యం, జొన్నలు, సజ్జలు, రాగులు, కొర్రలు మొదలగు ధాన్యాలను మొదట దంచి పంటకు అనువుగా చేసుకొని అన్నం వండు కుంటారు. ఇక కందులు, పెసలు, శనగలు, మినుములు తిరుగలితో విసిరి పప్పులు చేసుకుంటారు. రుబ్బురోలుతో మినపపప్పు ఇతరాలు రుబ్బుకొని పిండిపంటలు చేసుకుంటారు. గతంలో మనిషి తినాలి అంటే రోలు, రోకలి, తిరుగలి, రుబ్బురాయి ఇవి తప్పనిసరి. ప్రాద్దున్నే లేచి పిండి విసురుకోవటం, ధాన్యం దంచుకోవటం, మిరపకాయలు కారం కొట్టుకోవటం, పసుపు కొమ్ములు పసుపు కొట్టుకోవటం ఇవన్నీ నిత్యకృత్యాలు. వినురుట, దంచుట, నూరుట గృహిణికి మంచి ఆరోగ్యసూత్రాలు. అప్పటి వారికి అందుకే రోగాలు వచ్చేవి కావని శాస్త్రీయంగా నిరూపితమైంది కూడా. పెళ్లి కుదిరిందంటే రెండు నెలల ముందునుంచి వడ్డు దంచుకోవటం, కారం, పసుపు కొట్టుకోవటం, అరిసెల పిండి కొట్టుకోవటం, ఇవి పదిమంది కలిసి చేసేవారు. ఇప్పుడు యాంత్రిక యుగం వచ్చింది. అన్నిటికీ యంత్రాలే. అన్నీ రెడీమేడ్గా షాపులో దొరుకుతున్నాయి. కారం, పసుపు, పిండి, చివరికి ఊరగాయలు, కూరలు కూడా కొంటున్నాం. అందులో ఎన్ని కల్లీలు చేస్తున్నారో, ఆరోగ్యానికి ఎంత ఆపద రాబోతుందో తెలియడం లేదు. వస్తువులతోపాటు రోగాలను కొంటున్నాం. రోగాలకు మందులు కొంటున్నాం. మందులు వాడిన పంటను తిని మనం కూడా మందులు వాడుతున్నాం. అందుకే వివాహం, ఉపనయనం మొదలగు శుభకార్యాలలో మన సంప్రదాయాన్ని గుర్తుచేయటం, స్వయంగా అన్నీ సిద్ధంగా చేసుకోండి. మీరు తినండి, పదిమందికి పెట్టండి అనే రోలు, రోకలి, తిరుగలిని పూజిస్తాం. బలరాముడు నాగలిని, రోకలిని ఆయుధాలుగా ధరించాడు. నాగలితో భూమిని దున్ని, పంటను పండించి, ఆ పంటను రోకలితో దంచి భుజించండి అని చెప్పిన బలరాముడు నిజమైన రైతుకు ప్రతినిధి. రోలు లక్ష్మీదేవి, రోకలి నారాయణుడు, తిరుగలి శివుడు, దాని పిడి పార్వతి. ఇలా ఆయా అధిష్టాన దేవతలను పూజించి ధనధాన్య సమృద్ధి కలగాలని ప్రార్థించడం రోలు, రోకలి, తిరుగలిని పూజించడంలోని అంతరార్థం. యంత్రాలు ఎన్ని వచ్చి పనులు చకచకా పూర్తి అవుతున్నప్పటికీ అనాటి ఆరోగ్య సూత్రాల వెనుక అసలు కారణం నేటితరానికి తెలిపేందుకు. శుభకార్యాల సమయంలో సనాతన సంప్రదాయాలు, ఆచార వ్యవహారాలు ఆచరించడం వీటిని పూజించటం నేటికీ కొనసాగుతుంది. ★

అహింసా మార్గమే దైవమార్గం

పూర్వం పెద్దిభొట్టు అనే గొప్ప కవి ఉండేవాడు. అతను మంచి సంస్కృత సాహిత్యం, శాస్త్ర పాండిత్యం తెలిసినవాడు. గుణవంతుడు, నిజాయితీ పరుడు. ధనాశ లేదు వచ్చినదానితో సంతృప్తిగా జీవించేవాడు. శిష్యుల వద్ద కూడా ఎక్కువ డబ్బు తీసుకునేవాడు కాదు. అందుకే పేదవాడుగానే మిగిలాడు. అతని తోడల్లుడు ఘనాంతం. వేదవిద్యా పారంగతుడు. దురాశా పరుడు. ఎక్కువ ధనం సంపాదించి విలాసవంతుడుగా పేరు పొందాడు. సుఖవంతమైన జీవితం అనుభవినైనా మంచి కండపుష్టిని పెంచాడు. అతనికి పెద్దిభొట్టు అంటే చులకన. అత్తగారింటిలో కూడా చిన్నల్లుడినే ఎక్కువ గౌరవంగా చూసేవారు. అందుకని పెద్దిభొట్టు అత్తవారింటికి వెళ్లేవాడుకాదు. ఒకసారి మామగారి ఊరిలో వండితనభకు పెద్దిభొట్టును, అతని తోడల్లుడిని ఆహ్వానించారు. పెద్దిభొట్టు ఆ గ్రామానికి వెళ్లి అత్తగారింట బస చేయవలసి వచ్చింది. ఐదు రోజుల సభ కనుక అక్కడే ఉండాల్సింది. అత్త చిన్నల్లుడికి గదిలో పట్టెమంచం మీద, పెద్దల్లుడికి గది బయట వసారాలో క్రింద పడక ఏర్పాటు చేసింది. పెద్దిభొట్టుకు కోపం వచ్చినప్పటికీ ఏమీ అనకుండా మౌనంగా ఉన్నాడు.

క్షమద్వం-శ్రయద్వం

మధ్యరాత్రిలో చిన్నల్లుడు లఘుశంక కోసం బయటకు వెళుతూ కావాలనే పెద్దిభొట్టును కాలితోతన్ని పొరబాటున తగిలించి “క్షమద్వం” “క్షమద్వం” (క్షమించండి) అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. మరుసటి రోజు కూడా అలాగే కాలితో తన్ని క్షమద్వం, క్షమద్వం అని అన్నాడు. మూడో రోజు కూడా అలాగే చేసాడు. పెద్దిభొట్టుకు బాగా కోపం వచ్చింది. వినురుగా లేచి చిన్నల్లుడి సిగ పట్టుకొని లాగి పోగారుబోతా! ప్రతిదినం తన్నూతూ “క్షమద్వం” అని అంటావా? అని అతన్ని వంగ బెట్టి నీకు ఒక క్షమద్వం తెలిస్తే నాకు ముప్పది రెండు “శ్రయద్వములు వచ్చు. ఏమనుకున్నావో నా దెబ్బ చూసుకో” అని వీపుమీద ప్రథమా ద్వితీయా యేషు శ్రయద్వం, ద్వితీయా, తృతీయా యేషు శ్రయద్వం, తృతీయా చతుర్థేషు శ్రయద్వం అంటూ ముప్పైరెండు శ్రయద్వాలు సుస్వరంతో చెప్తూ ముప్పైరెండు పిడి గుడ్డులు వెన్నెముకలు విరిగిట్టు కొట్టాడు. (ఇలా ముప్పై రెండు శ్రయద్వములు ఉన్న వేద మంత్రముంది) అందరూ లేస్తే తనకు అవమానం అని భావించి చిన్నల్లుడు కిక్కురుమనక మౌనంగా బాధ భరించాడు. ఆనాటి నుండి పెద్దిభొట్టు పట్ల భయభక్తులతో మెలిగాడు. అప్పట్నుంచి ఎవరైనా తన్నులు తిని వచ్చిన వాడికి బాగా “శ్రయద్వం”లు తగిలాయి అని అదొక పారిభాషిక పదంగా, లోకోక్తిగా మిగిలింది. ★

సమస్త ప్రాణుల్లోను భగవంతుడుంటాడు. అటువంటి నర్వ ప్రాణులపై జీవకారుణ్యం చూపించడం, వాటికి సేవ చేయటం అంటే భగవంతునికి సేవ చేసినట్లే. గోమాత గడ్డి మేసి తన క్షీరధాలతో మనిషి అవసరాన్ని తీరుస్తుంది. ఆవు పాలు తాగే మనిషి మాత్రం కిట్టనివాడిపై పగ ప్రతీకారాలు పెంచుకుని, వారి ఎదుగుదలను చూసి ఓర్వలేక వారి బ్రతుకుల్ని దగ్ధం చేస్తాడు. నోరు లేని జీవాలు మనిషికి మేలు చేస్తే, మనిషి భగవంతుడిచ్చిన జ్ఞానాన్ని ప్రకృత పెట్టి కుటిల స్వభావంతో హింసకు పాల్పడుతున్నాడు. ఎక్కడో ఖండాంతరాల్లో బాంబులు పేలి మనిషి చనిపోతే విలవిల్లాడిపోయే కొందరు వ్యక్తులు వందల, వేల గోవులు ఇక్కడ వధకు గురవుతుంటే మౌనం వహించటం అత్యంత బాధాకరమైన విషయం.

నత్యర్థులతో మనిషి జీవనయానం చేయగలగాలి. మన శరీరంలో, హృదయంలో ప్రతి అణువణువులోనూ దైవ దర్శనాన్ని వీక్షించగలగాలి. ధర్మ ప్రవర్తనతో నడుచుకున్నప్పుడే దైవత్వ లక్షణాలు అవలీలగా మనలో చోటు చేసుకుంటాయి. పశు పక్ష్యాదుల్ని చేరదీసి, ప్రేమిస్తే అవి మనకు ఉపకారమే చేస్తాయి. ఎప్పుడూ అపకారాన్ని తలపెట్టవు.

చేసిన మేలు మరిచేవాడు కృతఘ్నుడవుతాడు. కొందరు ప్రకృవారి నుండి మేలు పొంది, ఆ మేలుచేసినవారు అతి కష్టంలో ఉన్నప్పుడు వారికి సాయం చేయాల్సిందేమోనని వారివైపు కన్నెత్తి కూడా చూడరు. ఇటువంటి స్వార్థపుటాలోచన గల వార్ని భగవంతుడు కూడా క్షమించడు. నోరులేని జీవాలైన కుక్కలను ఆదరిస్తే అవి తమ యజమానిపై ఎంతో కృతజ్ఞతను చూపిస్తాయి. ఒక ఊళ్ళో ఒక ధనవంతుడుండేవాడు. తన కోట్ల ఆస్తికి కాపలాగా ఒక కుక్కను పెంచుతుండేవాడు. అతడింటికి బంధువులు తమ తమ వ్యాపార పనుల మీద వస్తూ పోతూఉండేవారు. ఆ ధనవంతుడు వారికి విందు భోజనాలు ఏర్పాటు చేసి, నకల మర్యాదలతో వారిని సంతృప్తి పరిచేవాడు. అతడి ఆతిథ్యానికి మురిసిపోతూ వారు తరుచూ వారింటికి

రావడం జరిగేది. ఒకరోజు రాత్రి అకస్మాత్తుగా ధనవంతుడింటికి దొంగలు చొరబడ్డారు. ఆ ధనవంతుడి మెడమీద కత్తిపెట్టి బెదిరిస్తూ ఇనపైట్టె తెరవమనీ, ధనం, బంగారు ఆభరణాలు మాకివ్వవలసిందని హెచ్చరించారు. అలా ఇవ్వని వక్షంలో నిన్ను ఈ కత్తిపెట్టి చంపేస్తామని భయపెట్టసాగారు. ఆ ధనవంతుడు తమ ఇంట్లో ఉన్న బంధువులను, “రామరాజు! సీతయ్యా! కాపాడండి! దొంగలు నన్ను చంపేస్తున్నారు!” అని పిలుస్తూ అరవసాగాడు. ఇంట్లో ఉన్నటువంటి బంధువులు ఆ అరుపులకు అక్కడికి వచ్చారు. ఆ దృశ్యాన్ని చూచి తాము అడ్డువెళితే ఆ దొంగలు తమని చంపేస్తారన్న స్వార్థంతో అక్కడనుంచి వెళ్లిపోయారు.

ధనవంతుడు పెంచుకుంటున్న కుక్క తన యజమాని ప్రాణభయంతో అరుస్తున్న కేకలకు పరిగెత్తుకొచ్చింది. ఆ దొంగల మీద పడి దాడిచేసింది. వాళ్ళు కుక్క పెట్టే చిత్రహింసకు భయపడి దానినుండి తప్పించుకు పారిపోయారు. తనకు రెండు వూటలా తిండిపెట్టిన యజమాని ఋణం తీర్చుకుంది ఆ మూగజీవి. ఎంతో విశ్వాసంతో దొంగల బారినుండి కోట్ల ఆస్తిని, తన యజమాని ప్రాణాన్ని కాపాడగలిగింది. ఆ ధనవంతుడి వలన లబ్ధిపొంది, స్వార్థపూరితంగా ఆలోచించి మేలు చేసిన వాడికి సాయం చెయ్యలేకపోయారు నోరున్న మనుషులు. మనిషికంటే కుక్క ఎంతో విశ్వాసపాత్రురాలు. ఈ లోకంలో మేలు చేసిన వాడిపైనే కత్తి దూసి విశ్వాస ఘాతుకం చేసే వ్యక్తులున్నారు.

సమాజ హితాన్ని కోరాలనీ, పదిమందికీ మేలు చెయ్యాలనీ, మాటలతో ఎదుటివారిని బాధించవద్దనే బాపూజీ, అందరూ శాంతి సౌఖ్యాలతో జీవించాలనీ కోరుకునేవారు. అహింసా మార్గాన్ని స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి గొప్ప ఆయుధంగా ఉపయోగించుకుని, ఎందరో ఉద్యోధించారు, దేశానికి స్వేచ్ఛావాయువులు సముపార్జించారు మహాత్మా గాంధీజీ. బాపూ బాటలో నడిచి మనమూ అహింసా మార్గాన్ని అలవర్చుకుని, పశు పక్ష్యాదుల్ని ప్రేమిద్దాం. ఆదరిద్దాం. ★

వీరులపాడు జన సముద్రం అయింది. వాహనాలతో రోడ్లన్నీ నిండి పోయాయి. కేబినెట్ మినిష్టర్లు, ఎమ్మెల్యేలు, వారి సెక్యూరిటీ సిబ్బందితో సందడిగా మారింది. జిల్లా కలెక్టర్, ఆర్టీఓ, తహసీల్దారు వంటి రెవెన్యూ అధికారులు, సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీస్, డీఎస్పీ, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్లు వగైరా ఆ ఊరికి చేరుకున్నారు. చుట్టుపక్కల గ్రామాల జనం వీరులపాడుకు తండోప తండాలుగా వస్తున్నారు. ప్రశాంతంగా ఉండే ఊరు కోలాహలంగా మారింది.

అక్కడ జాతరేం జరగడం లేదు. లాన్స్ నాయక్ చెన్నకేశవులుకు అంత్యక్రియలు జరగబోతున్నాయి. దేశ సరిహద్దుల్లో శత్రుదేశపు సైనికులతో జరిగిన ఘర్షణలో చనిపోయాడు. ఆ రోజు అతని పార్థివ దేహం స్వగ్రామం వీరులపాడు చేరుకుంది.

ప్రభుత్వ లాంఛనాలతో చెన్నకేశవులు ఆఖరి ప్రయాణం మొదలైంది. అతని కొడుకులు పసివాళ్లు. తండ్రి రిటైర్డ్ మేజర్ హనుమంతు, కొడుక్కి అంత్య

క్రియలు నిర్వహిస్తున్నారు. ఏ తండ్రికైనా చెట్టంత కొడుకు చనిపోవడం కంటే హృదయ విదారకరమైనదీ, విషాదమైనదీ మరొకటి లేదు.

మేజర్ హనుమంతు పొలం రోడ్డుకి ఆసుకునే ఉంది. అక్కడే చెన్నకేశవులుకు అంత్యక్రియల ఏర్పాట్లు జరిగాయి. షామియానాలలో అంతా ఆసీనులై ఉన్నారు. చెన్నకేశవులు పార్థివ దేహం చితిపైకి చేర్చారు. సైనికులు తుపాకులు ఎక్కుపెట్టి గాలిలోకి కాల్పులు జరిపారు. బ్యాండు మేళం జాతీయ గీతం ఆలపిస్తుండగా హనుమంతు కొడుకు చితికి నివ్వంబించాడు. చితిమంటలలో నుంచి దట్టమైన పొగపైకి లేచింది. ఆ వీర సైనికుడి దేహం పంచ భూతాలలో కలిసిపోతోంది. అక్కడున్న వాళ్లందరిలో స్మశాన వైరాగ్యం కలిగింది. ఎప్పటికైనా మనం కూడా అలా చితిమంటల్లో కాలి బూడిదై పోవాల్సిందే కదా అనే భావం మనసుల్లో మెదులుతోంది.

చెన్నకేశవులు భార్య నాగజ్యోతి గాయపడిన పావురంలా రోదిస్తోంది. జంటలో మగపావురం నేల కూలింది. ఆడ పావురం రెక్కలు విరిగిన దానిలా గిలగిల లాడుతోంది. భర్త చిన్న వయసులో అకాల మృత్యువు పాలవడం ఆమె మనసుని కత్తిలా కోయసాగింది. ఆమె జీవితం అంధకారంలో మునిగింది.

తల్లి దేవమ్మ కడుపు కోతతో కన్నీరు మున్నీరుగా దుఃఖిస్తోంది. అక్కడున్న వాళ్ల కళ్లు అశ్రుపూరితాల య్యాయి. అందరి ముఖాల్ని దుఃఖ మేఘాలు కమ్ముకున్నాయి.

* * *

చెన్నకేశవులు కర్మకాండలు పూర్తయ్యాయి. హనుమంతు కాశీకి వెళ్లి కొడుకు అస్తికలు గంగలో నిమజ్జనం చేసి వచ్చాడు. లోకంలో మనిషికి తగిలిన గాయం మానకుండా ఉండదు. కాలమే గాయాలకు మందులు పూసి మానేట్టు చేస్తుంది. మేజర్ హనుమంతు కుటుంబం విషాదం నుండి వెమొదిగా కోలుకుంటున్నది. ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం అందించింది. నాగజ్యోతికి తహసీల్దారుగా నియామక పత్రాలు ఇచ్చారు.

సరిగ్గా అప్పుడే నాగజ్యోతి తల్లిదండ్రులు సోమయ్య, రాజమ్మ వీరులపాడు వచ్చారు. అల్లుడి కర్మకాండలకు హాజరైన తర్వాత మళ్లి పాళ్లు కూతురు అత్తారింటికి ఇదే రావడం.

“బావగారూ! అమ్మాయిని మా ఇంటికి తీసుకెళ్లడానికి వచ్చాం” అన్నాడు సోమయ్య. హనుమంతు ‘సరే’ నని తల ఊపాడు. భర్త చనిపోతే భార్యను వుట్టింటికి తీసుకెళ్లి కొంతకాలం ఆదరించి వంపడం సంప్రదాయమే.

నాగజ్యోతి వుట్టింటికి వెళ్లింది. కొన్నిరోజుల తర్వాత ఆమె తల్లిదండ్రులు తమ మనసులో మాట వివరించారు.

“అమ్మా! నీకు గవర్నమెంట్ ఉద్యోగం వచ్చింది, సంతోషం. ఆ ఉద్యోగం మన ఊళ్లో వేయించుకో. వీరులపాడులో తాలూకా ఆఫీసు లేదు. వేరే ఏదో ఊరు వెళ్లి ఉద్యోగం చేయాలి. అదేదో మన ఊళ్లో చేస్తే బాగుంటుంది. ఇక్కడ పిల్లల చదువులకు ఇబ్బంది ఉండదు. మంచి మంచి స్కూల్స్, కాలేజీలు ఉన్నాయి” చెప్పాడు సోమయ్య.

కూతుర్ని మానసికంగా తమవైపు తిప్పుకోవాలని

శ్రీగిరిరాజు
ధర్మసంరక్షణ పరిషత్తు
కథల పోటీకి
ఎంపికైనది

నీలకంఠ

అతని ప్రయత్నం.

“జనమ్మా! నాన్న చెప్పినట్టు విను. ఇక నుంచి నీ బాగోగులు చూసుకోవాల్సింది మేమే కదా? ఉద్యోగం పేరుతో ఎక్కడో ఒంటరిగా ఉండడం కష్టం గదా? పిల్లలు ఆ పల్లెటూళ్లో ఎలా ఉంటారు? నువ్వుండబట్టి పిల్లల్ని సమయానికి రెడీ చేసి బస్సులో స్కూలుకి పంపేదానివి. నీ అత్తమామలు ముసలివాళ్లు. పిల్లల్ని పెంచలేరు. ఇక్కడైతే మేమంతా ఉంటాం. మేనమామ పిల్లలతో కలిసిమెలిసి హాయిగా ఉంటారు. పిల్లలు ఎక్కువమంది బంధువులతో కలిసి పెరగాలంటారు. మన ఊళ్లోనే నువ్వు ఉద్యోగం వేయించుకో” భర్తకు వంత పాడుతూ చెప్పింది రాజమ్మ.

కాలేజీలో చదువుకున్న రోజులు కళ్లముందు మెదిలాయి.

కాలేజీలో ఆమె ఎన్.సి.సి. ట్రూప్ కి కెప్టెన్. ఆ శిక్షణ ఆమెకు జీవితంలో క్రమ శిక్షణ నేర్పింది. సూర్యోదయానికి ముందే కాలేజీ గ్రౌండ్ కి వెళ్లడం, డ్రీల్లు, రన్సింగ్, మార్చింగ్ లో పాల్గొనడం ఉత్సాహం కలిగించేది. మిలటరీ అధికారులు అప్పుడప్పుడు కాలేజీకి వచ్చి ట్రైనింగ్ ఇచ్చేవాళ్లు. కొండల్లో ఫైరింగ్ రేంజీకి తీసుకెళ్లి షూటింగ్ నేర్పేవాళ్లు. నంవత్సరానికొకసారి వేరే ఊళ్లకి తీసుకెళ్లి, గుడారాలలో ఉంచి క్యాంప్ నిర్వహించేవాళ్లు.

సి.హెచ్. శివరామ ప్రసాద్ (వాణిశ్రీ)

నాగజ్యోతి చలనం లేని రాయిలాగా ఒక చూపు చూసింది తల్లిదండ్రుల వైపు. తర్వాత న్యూస్ పేపర్లో తలదూర్చింది. ఆమె కళ్లు అక్షరాల వెంట పరిగెడు తున్నాయి కాని విషయాలు మనసుకి ఎక్కడం లేదు. కనిపించినవారిలో ఇంత స్వార్థమా? అనే ఆలోచన మనసుని మండిస్తోంది. అత్తమామల్ని దూరంగా పెట్టి తమ దగ్గర ఉండమని చెప్పడం ఏమిటి? ఆమెలో ఏ మూలనో ఆవేదన బయల్దేరింది.

ఆమెను తమ దగ్గరకొచ్చి ఉండమని అన్న వదినలు కూడా హితబోధలు చేస్తూనే ఉన్నారు. అన్న సత్యనారాయణకు సంతోషంగా ఉంది. చెల్లెలు వచ్చి తమ దగ్గరే ఉంటుందని నమ్ముతున్నాడు. చెల్లెలు తహసీల్దార్లుగా తమ ఊళ్లోనే ఉంటే తమకు బంధుమిత్రుల్లో గౌరవం, పరపతి పెరుగుతాయి. ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉండవు.

నాగజ్యోతి వారికి బంగారు బాతులా కనిపి స్తోంది. దాన్ని ఎగిరి పోనివ్వకూడదనే పట్టుదలతో మాయమాటలు వినిపిస్తున్నారు. సెంటిమెంట్ ప్రయోగిస్తున్నారు. రక్తసంబంధం విడదీయలేనిది అంటున్నారు.

* * *

నాగజ్యోతి తన కర్తవ్యం గురించి ఆలోచిస్తోంది. ఆమెను గత స్మృతులు వరదలా ముంచెత్తాయి.

ఆమె డిగ్రీ ఫైనల్ ఇయర్ లో ఉండగా ఢిల్లీలో రిపబ్లిక్ డే పరేడ్ లో పాల్గొనే అవకాశం వచ్చింది. అక్కడ ఎర్రకోటలో ప్రధానమంత్రి గౌరవ వందనం స్వీకరించడం తన విద్యార్థి జీవితంలో మరిచిపోలేని అద్భుతమైన అనుభవం.

అక్కడే తన జీవితం ముఖ్యమైన మలుపు తిరిగింది. అదే చెన్నకేశవులు పరిచయం. అతను వాళ్ల ఎన్.సి.సి. ట్రూప్ కి కెప్టెన్. ఢిల్లీ రిపబ్లిక్ డే పరేడ్ లో వాళ్ల కాలేజీ తరపున పాల్గొనడానికి వచ్చాడు. ఒకే ప్రాంతం నుంచి వచ్చిన వాడవడం వల్ల నాగజ్యోతికి సన్నిహితుడయ్యాడు. రిపబ్లిక్ డే తర్వాత ఢిల్లీ సీట్ ఫైట్ సీయింగ్ కలిసిమెలిసి తిరిగారు. పార్లమెంట్ బిల్డింగ్, రాష్ట్రపతి భవనం, కుతుబ్ మినార్, నెహ్రూ మ్యూజియమ్, బిర్లా టెంపుల్, లోటస్ ప్రార్థనాలయం సందర్శించారు. చాందినీ చౌక్ లో షాపింగ్ చేశారు.

“డిగ్రీ అయిపోతోంది. తర్వాత ఏ యూని వర్సిటీలో చేరతావు చెన్నకేశవులూ?” అని అడిగింది నాగజ్యోతి.

“ఇక చదవను జ్యోతీ, డిఫెన్స్ నర్సింగ్ లో చేరతాను” అన్నాడు కేశవులు.

ఆశ్చర్యపోయింది ఆమె. డిగ్రీ తర్వాత ఎమ్.ఎ., పి.హెచ్.డి చేస్తారు, పరిశోధనలు చేసి డాక్టరేట్ సంపాదించి ప్రొఫెసర్లు అవుతారు కొందరు. మరికొందరు సివిల్స్ లో ర్యాంకులు పొంది ఐ.ఏ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్. కలలు కంటారు. చెన్నకేశవులు ఆలోచన భిన్నంగా ఉంది.

“మిలటరీ నర్సింగ్ లోకి ఎందుకు?” అని

ప్రశ్నించింది.

“మాది మిలటరీ ఫ్యామిలీ. నాకు తెలిసి మా తాత సుబేదార్, మా నాన్న మేజర్ గా చేసి రిటైరయ్యారు. సైన్యంలో పనిచేయడం మా కుటుంబానికి వారసత్వంగా వస్తోంది. మా ముత్తాతలు రాజుల పరిపాలనాకాలంలో సైన్యంలో పనిచేసేవారని చిన్నప్పుడు మా తాత కథలుగా చెప్పేవాడు. వ్యవసాయం చేస్తూనే యుద్ధ విద్యలలో శిక్షణ పొందే వారట. దేశానికి యుద్ధాలు వచ్చినప్పుడు, రాజధానికి వెళ్లి సైన్యంలో చేరిపోయేవారట” చెప్పాడు చెన్నకేశవులు.

మంచి హోదా, అధికారం, సుఖమయమైన జీవితం, డబ్బు సంపాదించే అవకాశాలన్న ఉద్యోగాలు కాదనుకుని డిఫెన్స్ లో చేరి దేశసేవ చేయాలనుకునే ఉదాత్త భావాలు గల చెన్నకేశవులు ఆమెకు హీరోలా కనిపించాడు. అతని ఆలోచన కొత్తగా ఉంది. ఢిల్లీ నుంచి వచ్చిన తర్వాత వారి పరిచయం కొనసాగింది. తన జీవితం చెన్నకేశవులు పరిచయమైన తర్వాతనే మేలి మలుపు తిరిగి ప్రారంభమైనట్టు తోచింది ఆమెకు. అతని సాహచర్యం సమ్మోహనంగా ఉంది. అతని పక్కన కూర్చుని గంటలకొద్దీ కబుర్లు చెప్పుకోవడం, కాలం గడవడం ఆమెకు ఇష్టంగా ఉంది.

చెన్నకేశవుల్ని ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకుంది నాగజ్యోతి. ఏడేళ్లు కాపురం ఆనందంగా జరిగింది. ఇద్దరు మగపిల్లలు కలిగారు. సిపాయిగా చేరిన చెన్నకేశవులు ప్రమోషన్ పొంది లాన్స్ నాయక్ అయ్యాడు డిఫెన్స్ లో. దురదృష్టం కాటేసి సరిహద్దుల్లో

శత్రుదేశంతో జరిగిన ఘర్షణలో అకాలమృత్యువు పాలయ్యాడు. తండ్రిలా తనూ మేజర్ కావాలని కలలు కనేవాడు. కాని కలలు కల్లలయ్యాయి.

నాగజ్యోతికి గతమంతా గుర్తొచ్చి నిట్టూర్చింది.

* * *

నాగజ్యోతి పుట్టింటికి వెళ్లిన తర్వాత వీరుల పాడులో కొన్ని వదంతులు తాటాకు మంటలా ఇంటింటికి వ్యాపించాయి. అమె ఇక పుట్టింటివారి ఊళ్లోనే తహసీల్దారుగా చేరుతుందనీ, పిల్లల్ని తీసుకుని వెళ్లి అక్కడే సెటిలైపోతుందని చెప్పుకున్నారు. ఎవరు పుట్టిస్తారోగాని పుకార్లు పుట్టాయి. ఒకరి నోటి నుంచి మరొకరి చెవిలోకి శరవేగంగా దూసుకుపోయాయి.

ఇవన్నీ మేజర్ హనుమంతు ఇంటికి చేరాయి.

చెన్నకేశవులు తల్లి దేవమ్మకి ఎంతో బాధ కలిగింది. ఒక్కగానొక్క కొడుకు చనిపోయాడు. మనవల్లో కొడుకుని చూసుకుంటూ, వారిని పెంచుతూ కాలం గడపాలనుకుంది. ‘ఇప్పుడు పిల్లలూ దూరమైతే?’ అనే ఊహ అమెకు దుఃఖం తెప్పిస్తోంది. భర్తకు తన మనసులో బాధ చెప్పుకుని బాధపడింది.

“అమ్మా! నువ్వు ఇప్పుడు నా కోడలివి కాదు. కూతురివి. చెన్నకేశవులుతో వారసత్వం ముగిసిందను కున్నాను. కాని ఆ వారసత్వం ఆగడానికి వీల్లేదు కొనసాగిస్తానని ఎంతో సాహసోపేతమైన నిర్ణయం తీసుకున్నావు. నీలాంటి ఉత్సాహవంతులైన యువతుల అవసరం ఇప్పుడు మిలటరీకి ఎంతో ఉంది. దేశానికి నీలాంటి వాళ్లే కావాలి. డిఫెన్స్‌లో నువ్వు ఎంతో ఎత్తుకి ఎదుగుతావు....” భావోద్వేగంతో చెప్పాడు హనుమంతు. కోడలిపై ప్రశంసల జల్లు కురిపించాడు.

“ఎలా జరగాల్సి ఉంటే అలా జరుగుతుంది. చెన్నకేశవులు ఇట్లా మనల్ని వదిలి పోతాడని అనుకున్నామా? కలలో గూడా అటువంటి ఆలోచన రాలేదు. ఏది విలాసం. కొన్ని అలా జరుగుతాయి. మనం ఏం చెయ్యలేం. మన చేతుల్లో ఏం లేదు. కోడలు విజ్ఞురాలు. చదువుకున్నదీ, తెలివైనది. అమెకు ఏం చేయాలో తెలుసు. కోడలుకి ఏది సంతోషం కలిగిస్తే అలా చేస్తుంది” అని భార్యను ఓదార్చాడు హనుమంతు.

ఆ రోజు ఆ నియోజకవర్గం ఎమ్మెల్యే వెంకట స్వామి హనుమంతు ఇంటికి వచ్చాడు. వీరులపాడు మీదుగా ప్రయాణం చేసేటప్పుడు హనుమంతు ఇంటికి వచ్చి కొంతసేపు గడపడం ఆయనకి సంతోషం కలిగిస్తుంది. వెంకటస్వామికి హనుమంతు అంటే హీరో వర్షిష్. హనుమంతు పర్సనల్టీ, మేజర్ హోదా, అరుదుగా మనిషిలో ఉండే కల్చర్ అతన్ని ఆకర్షిస్తుంటాయి. రిటైరైన తర్వాత రైతుగా మారి సేద్యం చేస్తుండడం ఎంతో నచ్చుతుంది.

“మేజర్! మీ కోడలు ఇలా చేసిందేమిటి?” అన్నాడు వెంకటస్వామి.

హనుమంతు మనసు చివుక్కుమన్నది.

“ఏం చేసింది స్వామిగారూ?” కొంచెం కంగారు పడుతూ ప్రశ్నించాడు.

“ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి చేసి మీ కోడలికి తహసీల్దారు ఉద్యోగం ఇప్పించాం. గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ ర్యాంక్. జనంలో తహసీల్దారుకి ఎంత పలుకుబడి ఉంటుందో మీకు తెలీదా? తాలూకాకు మహారాణి హోదా! జ్యూడీషియల్ పవర్స్ ఉంటాయి. ఎందరికి అటువంటి ఛాన్స్ వస్తుంది చెప్పండి. ‘ఆ ఉద్యోగం నాకు వద్దు. నేను చేరబోవడం లేదు’ అని గవర్న మెంట్‌కి లేఖ రాసింది మీ కోడలు” కొంచెం నిష్ఠూరంగానే అన్నాడు.

అది విని హనుమంతుకి రిలీఫ్ కలిగింది. హాయిగా ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు. కోడలు కాలక్షేపం కోసం ఉద్యోగంలో చేరాలనుకుంటే అది వేరే విషయం. డబ్బు కోసమైతే అవసరం లేదు. తమది తరతరాలుగా సంపన్న కుటుంబం. కోడలు బాధ్యత గల గృహిణిగా మంచి నిర్ణయమే తీసుకుంది. కన్న కొడుకుల్ని పెంచి పెద్దచేసి ప్రయోజకులుగా తీర్చిదిద్దాలనే కర్తవ్యం అమె గుర్తించింది.

“మా కోడలు సరైన నిర్ణయమే తీసుకుంది స్వామిగారూ! గుడ్ డెసిషన్” అన్నాడు హనుమంతు. హనుమంతు జవాబు వెంకటస్వామికి చెంప దెబ్బలా తగిలింది. ఆయన కూడా తినలా విచారిస్తాడనీ, కోడల్ని ఉద్యోగంలో చేరడానికి ఒప్పిస్తానని అంటాడనీ అనుకున్నాడు. పదవి సంపాదించి, డబ్బు కూడబెట్టుకోవాలనే దృక్పథం గల వెంకటస్వామి వంటి వారికి నాగజ్యోతి నిర్ణయం ఎందుకు నచ్చుతుంది? జీవితమంతా పగటి వేషగాళ్లలా నటించడానికి అలవాటుపడిన వాళ్లకి మనుషుల్లో ఉదాత్త ఆశయాలు, విలువలు ఏం అర్థమవుతాయి? అమె తహసీల్దారైతే అమె ద్వారా తన వాళ్లకి ఎన్నో ఉపకారాలు సునాయాసంగా చేయించుకునే అవకాశం తప్పిపోయినందుకు ఆ ఎమ్మెల్యేకి విచారం కలిగింది కాని హనుమంతు కుటుంబానికి ఏదో నష్టం జరిగిందని కాదు.

మేజర్‌గారి కోడలు తహసీల్దారు ఉద్యోగం వద్దని వదులుకుందని జనం విడూర్తంగా చెప్పుకున్నారు. నాగజ్యోతి మీద వచ్చిన పుకార్లకు ఫుల్‌స్టాప్ పడింది. అపోహలు తొలగాయి. జనంలో మొలకెత్తిన అనుమానాలను అమె నిర్ణయం తుడిచివేసింది.

తర్వాత కొన్నిరోజులకు నాగజ్యోతి పిల్లల్ని తీసుకుని అత్తగారింటికి వచ్చింది. హనుమంతు దగ్గరికి వచ్చి పాదాభివందనం చేసింది.

“మావయ్యా! నన్ను ఆశీర్వదించండి.” అన్నది.

“తహసీల్దారు ఉద్యోగం వద్దని మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నావు. ఐ యామ్ ప్రౌడ్ ఆఫ్ యు” అంటూ ఆశీర్వదించాడు.

“మావయ్యా! నేను సర్వీస్ సెలక్షన్ బోర్డ్ ఎగ్జామిన్ అటెండయ్యాను. సెలక్షన్ వచ్చింది. ఆఫీసర్స్ ట్రైనింగ్ అకాడమీలో శిక్షణకు చెన్నై బయల్దేరుతున్నాను. ఇక నుంచి మీ మనవళ్ల బాధ్యత మీదే. వాళ్లని మీకు అప్పగిస్తున్నాను” అన్నది నాగజ్యోతి. అమె కళ్లలో ఆత్మవిశ్వాసం తొణికిసలాడుతోంది.

హనుమంతు ఆశ్చర్యచకితుడయ్యాడు. కోడలివైపు అబ్బురంగా చూశాడు. అమె సగటు గృహిణిలా కనిపించలేదు. దేశసేవ కోసం పుట్టిన కారణ జన్మరాలిగా గోచరించింది.

“మంచిదమ్మా!... బెస్టాఫ్ లక్” అన్నాడు.

“మావయ్యా! మీ అబ్బాయి లాగే నేనూ ఎన్.సి.సి.లో ట్రైనింగ్ అయ్యాను. మిలటరీకి అది ప్రీట్రైనింగ్ అనేవారు ఆయన. చెన్నకేశవులు వంటి వీరుడి భార్యగా ఆయనకు ప్రాణప్రదమైన మిలటరీలో చేరి దేశసేవ చేస్తాను. నేను ఆయనకు ఇచ్చే నివాళి ఇదే. మా ఇద్దరి జీవితాశయమూ ఇదే కదా మావయ్యా!” అమె ఉద్యేగంతో చెప్పింది.

నాగజ్యోతి కదనరంగంలోకి ఎగిరి దూకడానికి రెక్కలు సిద్ధం చేసుకుంటున్న గరుడపక్షిలా కనిపించింది హనుమంతు కళ్లకి. ఆయన గుండె లోతుల్లో నుంచి ఆర్ద్రత పొంగుకొచ్చింది. కళ్ల నుండి కన్నీరు బుగ్గలమీదుగా కారింది. కోడలి మాటలు అతడి హృదయంలోకి దూసుకుపోయాయి. గర్వం కలిగింది. పరవశుడైపోయాడు.

“అమ్మా! నువ్వు ఇప్పుడు నా కోడలివి కాదు. కూతురివి. చెన్నకేశవులుతో వారసత్వం ముగిసిందను కున్నాను. కాని ఆ వారసత్వం ఆగడానికి వీల్లేదు కొనసాగిస్తానని ఎంతో సాహసోపేతమైన నిర్ణయం తీసుకున్నావు. నీలాంటి ఉత్సాహవంతులైన యువతుల అవసరం ఇప్పుడు మిలటరీకి ఎంతో ఉంది. దేశానికి నీలాంటి వాళ్లే కావాలి. డిఫెన్స్‌లో నువ్వు ఎంతో ఎత్తుకి ఎదుగుతావు....” భావోద్వేగంతో చెప్పాడు హనుమంతు. కోడలిపై ప్రశంసల జల్లు కురిపించాడు.

* * *

కొంతకాలం తర్వాత నాగజ్యోతి ఆఫీసర్స్ ట్రైనింగ్ పూర్తి చేసింది. డిఫెన్స్‌లో లెఫ్టినెంట్‌గా చార్జి తీసుకుందని తెలిసి మేజర్ హనుమంతు ఉప్పొంగి పోయాడు. ఒక అద్భుతమైన స్వప్నం సాకారమైపట్టు ఆనందించాడు.

(యదార్థ జీవితాల ఆధారంగా)

త్రీప్రవాద కేసుల్లో నిందితులైన కొందరు ఇస్లాం చాందసవాదులను కేంద్ర ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలు ఇటీవల అరెస్ట్ చేసినందుకు నిరసనగా పాపులర్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా (పిఎఫ్ఐ) కార్యకర్తలు 1921నాటి మోష్లా తిరుగుబాటుదారుల దుస్తులు ధరించి ర్యాలీ నిర్వహించారు. ఆ దుస్తులు ధరించడం ద్వారా అనాటి మారణకాండను హిందువులకు మరోసారి గుర్తుచేసి, వారిని భయభ్రాంతులకు గురిచేయడం వారి ఉద్దేశం. పాపులర్ ఫ్రంట్ కార్యకర్తలు మోపిల్లా వేషం వేసుకోవడమేకాక అల్లా-హ్-అక్బర్, లా ఇల్లాహ్ ఇల్లాహ్ మొదలైన నినాదాలు కూడా చేస్తూ కేరళలోని మలప్పురమ్ జిల్లా తెన్సిపాలెం పట్టణంలో నిరసన ర్యాలీ నిర్వహించారు. ఇందులోనే కొందరికి ఆర్ఎస్ఎస్ స్వయంసేవకుల వేషం కూడా వేసి, వారిని గొలుసులతో బంధించినట్లుగా కూడా చూపించారు. ర్యాలీ మొత్తం ఇలాగే సాగింది. ముస్లిం టోపీలు, బుంగీలు ధరించిన కొందరు వ్యక్తులు బ్రిటిష్ వారిని గొలుసులతో బంధించి తీసుకువెళ్తున్నట్లుగా కూడా ర్యాలీలో చూపించారు.

వేలాదిమంది హిందువులను ఇస్లాం మతమౌద్యులు ఊచకోత కోసిన 1921 మోష్లా అల్లర్లు జరిగి ఈ ఏడాదికి వందేళ్లు పూర్తవుతాయి. హిందువులను తరిమివేయడం కోసం జరిగిన ఈ అల్లర్లలో 10 వేల మందికి పైగా హిందువులు ప్రాణాలు కోల్పోయారని, లక్షమందికి పైగా మలప్పురమ్ వదిలి ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకుని ఇతర ప్రాంతాలకు తరలిపోయారని ఒక అంచనా.

వివిధ వర్గాల మధ్య సామరస్యాన్ని నాశనం చేసి పరస్పరం ఉద్రిక్తతలు రెచ్చగొట్టడం కోసం పిఎఫ్ఐ ఇలాంటి మరిన్ని ప్రదర్శనలు నిర్వహించే అవకాశం ఎంతైనా ఉంది. విద్యోగాన్ని రెచ్చగొడుతూ ఇలాంటి ర్యాలీలు జరుపుతున్నవారిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కఠినంగా శిక్షించాలని ఆర్ఎస్ఎస్, బీజేపీలు కోరాయి. అయితే తమకు ర్యాలీ గురించి సమాచారం ఏది లేదంటూ ఈ విషయమై స్పందించేందుకు రాష్ట్ర వామపక్ష ప్రభుత్వం నిరాకరించింది.

దక్షిణ కన్నడ జిల్లా ఉల్లాల్లో పిఎఫ్ఐ ఇలాంటిదే

1921 నాటి మారణకాండ పునరావృతం చేస్తారా?

మరొక ర్యాలీ ఫిబ్రవరి 17న నిర్వహించింది. ఇది కూడా హిందువులను రెచ్చగొట్టేవిధంగా, భయ భ్రాంతులకు గురిచేసే విధంగా ఉంది. ఇస్లాం పేరున ఎలాంటి బల ప్రదర్శనకైనా సిద్ధమన్నట్లుగా ప్రదర్శనకారులు వ్యవహరించారు.

ర్యాలీ తరువాత ఉల్లాల్ పోలీసులు 14మంది నిర్వహకులపై కేసులు నమోదు చేశారు. ర్యాలీకి ముందస్తు అనుమతి తీసుకొని ప్రదర్శనకారులు పట్టణంలో ప్రజల రాకపోకలకు తీవ్ర ఇబ్బందులు కలిగించారని ఎఫ్ఐఆర్ లో పోలీసులు ఆరోపించారు. ఇందులో పాల్గొన్న 5వేలమంది ముస్లింలలో చాలా మంది తీవ్రవాదుల వేషం ధరించి, హిందువులకు, ఆర్ఎస్ఎస్కు వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. 'ఐక్యత ర్యాలీ' పేరుతో సాగిన ఈ ప్రదర్శనలో 'ఆయుధ బలం' ప్రదర్శించాలన్న ఉద్దేశం కనిపించింది.

మైనారిటీ వర్గం బలపడుతున్నదని, మెజారిటీ వర్గం లొంగి ఉండవలసిందేనని దేశం మొత్తానికి తెలియజేయడానికే ఇలాంటి ర్యాలీలు జరుపుతున్నారని రాజకీయ విశ్లేషకులు అంటున్నారు. కేరళ, దక్షిణ కర్ణాటక సంఘటనలు ఇదే విషయాన్ని రుజువు చేస్తున్నాయని వారు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

కేరళలోని వాయలూర్లో సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా (ఎన్డీపీఐ)కు చెందిన సభ్యులు కొందరు ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తల నందు ఆర్ కృష్ణను పాశచికంగా హతమార్చారు. ఎన్డీపీఐ పాపులర్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా (పిఎఫ్ఐ)కి రాజకీయ విభాగం. దీనితో అబ్దుల్ ఖాదర్, రియాస్, సిషాద్, అనాస్, అనిల్, సునీర్ అనే ఎన్డీపీఐ సభ్యులను, మరో ఏడుగురిని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. నిందితులను పోలీసులు ప్రశ్నించినప్పుడు మొత్తం 25మందికి పైగా ఎన్డీపీఐ కార్యకర్తలకు ఈ హత్యేదంతంతో సంబంధం ఉందని తెలిసింది.

కేరళ బీజేపీ అధ్యక్షుడు కె.సురేంద్రన్ నేతృత్వంలో సాగుతున్న, ఉత్తర్ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ ప్రారంభించిన 'విజయ యాత్ర'కు నిరసనగా రాష్ట్రంలోని దక్షిణ ప్రాంతంలో పిఎఫ్ఐ అనేక ర్యాలీలు నిర్వహిస్తోంది. ఫిబ్రవరి 17న హిందూ నాయకులను హతమార్చడం కోసం పిఎఫ్ఐ వచ్చిన కుట్రకు సంబంధించి యూపీ పోలీసులు ఇద్దరిని అదుపులోకి తీసుకున్నారు కూడా. ఉత్తరప్రదేశ్లో మతకలహాలను సృష్టించేందుకు ప్రయత్నించినందుకు పోలీసులు మరికొందరిని కూడా అరెస్ట్ చేశారు.

అరెస్టలకు నిరసనగా వాయలూర్లో పిఎఫ్ఐ మరో ర్యాలీని నిర్వహించింది. అందులో హిందువులు, ఆర్ఎస్ఎస్, ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. పిఎఫ్ఐ దేశవిద్రోహక కార్యకలాపాలకు నిరసనగా ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు కూడా ఒక ప్రదర్శన చేశారు. దీనితో రెచ్చిపోయిన పిఎఫ్ఐ కార్యకర్తలు కత్తులు, రాడ్లతో స్వయంసేవకులపై దాడి చేశారు. అందులో ముగ్గురు స్వయంసేవకులు గాయపడ్డారు.

'ఆగ్రనైజర్' నుండి; అను : కేశవనాథ్

రామమందిర నిధి సమర్పణ అభియాన్పై విషం కక్కిన పిఎఫ్ఐ

మంగళూర్లో ఒక సభను ఉద్దేశించి మాట్లాడిన పిఎఫ్ఐ నాయకుడు ఆరిస్ అహ్మద్ రామమందిర నిధి సమర్పణ అభియాన్పై వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు చేశాడు. పిఎఫ్ఐ స్థాపనదినం పురస్కరించుకుని జరిగిన ఈ సభలో ఆరిస్ 'రామమందిరం కోసం మీ ఇళ్లకు వస్తున్నవారికి ఒక్క పైసే కూడా ఇవ్వవద్దని నేను ఈ సభాముఖంగా చెబుతున్నాను. మనం ఎన్ఆర్ఐసిని బహిష్కరించినట్లుగానే వీరిని కూడా పట్టించుకోకూడదు. మీకు ఏమాత్రం ధైర్యం, నిష్ఠ ఉన్నా ఈ ఆర్ఎస్ఎస్ వాళ్లకి ఎలాంటి విరాళాలు ఇవ్వవద్దని ముస్లిం వ్యాపారులు, దుకాణాదారులను కోరుతున్నాను. వాళ్లు కడతామంటున్నది రామ మందిరం కాదు ఆర్ఎస్ఎస్ మందిరం. అందుకని ముస్లింలు ఇచ్చే దబ్బుతో ఒక్క ఇటుక కూడా దాని కోసం వెళ్లకూడదు' అని అన్నాడు.

ఐరుగు పొరుగు దేశాలతో సత్సంబంధాలన్నది చైనా చరిత్రలో లేనే లేదు. ఇచ్చిపుచ్చుకునే విధానానికి జీజింగ్ ఎప్పుడూ అమడ దూరమే. ఏకపక్షంగా, మొండిగా, అహంకారపూరితంగా, కుట్రపూరితంగా వ్యవహరించడం దాని నైజం. 'బతుకు-బతికించు' విధానం దానికి ఏమాత్రం సరిపడదు. ఈ దేశం, ఆ దేశం అన్న తేడా లేకుండా దాదాపు అన్ని ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో జీజింగ్ వ్యవహరించే శైలి ఇదే. ఇక భారత్ అంటే జీజింగ్ కు ఒళ్లుమంట. ఒళ్లంతా కారం రానుకున్నట్లుంటుంది. భారత్ ను ఇరుకున పెట్టడానికి, ఇబ్బంది పెట్టడానికి, బలహీన పరచడానికి నిరంతరం ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటుంది. ఇది దశాబ్దాల చరిత్ర. ఆరంభం నుంచి చైనా తీరు ఇదే. వాస్తవాధీన రేఖ వద్ద ఏడాదిగా కొనసాగుతున్న ఉద్రిక్తతలు ఇప్పుడిప్పుడే ఉపశమిస్తున్న తరుణంలో సరిహద్దులో సరికొత్త చిచ్చుకు తెరలేపింది చైనా. బ్రహ్మపుత్ర నది నీటిని జగవట్టే ప్రయత్నానికి పావులు కదుపుతోంది. తద్వారా భారత్ కు చిక్కలు కల్పించనుంది. ఒక్క భారత్ మాత్రమే కాదు, బ్రహ్మపుత్ర దిగువనున్న బంగ్లాదేశ్ కూ ఇబ్బందులు కలుగనున్నాయి. ఈ నదిపై భారీ జలవిద్యుత్ కేంద్రం నిర్మాణానికి ప్రతిపాదించడం ద్వారా భారత్ ప్రయోజనాలకు దెబ్బతీయనుంది.

చైనాలోని టిబెట్ స్వయంపాలిత ప్రాంతం నుండి భారత్ లోని అరుణాచల్ ప్రదేశ్, అసోం లలో ప్రవహించే బ్రహ్మపుత్ర నదిపై భారీ జలవిద్యుత్ కేంద్రం నిర్మాణానికి చైనా పార్లమెంట్ ఆమోదం తెలిపింది. బ్రహ్మపుత్ర నది దిగువ భాగంలో అరుణాచల్ ప్రదేశ్ కు అత్యంత సమీపంలో దీనిని నిర్మించనున్నారు. చైనా అభివృద్ధి పేరుతో మొత్తం 60 ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలతో 14వ వంచవర్ష ప్రణాళికను ఆ దేశ పార్లమెంట్ నేషనల్ పీపుల్స్ కాంగ్రెస్ ఆమోదించింది. ఇందులో బ్రహ్మపుత్ర జలవిద్యుత్ కేంద్రం నిర్మాణం కూడా ఉంది. గత ఏడాది కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆఫ్ చైనా (సిపిసి) ఆమోదించిన బ్లాప్రింట్ ను పార్లమెంట్ ఎలాంటి సవరణలు లేకుండా ఆమోదించింది. దేశ అధినేత జిన్ పింగ్, ప్రధాని లీ కెకియాంగ్, సుమారు రెండువేల మంది కీలక నాయకులు కాంగ్రెస్ సమావేశాలకు హాజరయ్యారు. దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి తరలివచ్చిన పార్టీ ప్రముఖులు బ్రహ్మపుత్రపై వివాదాస్పద ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి ఆమోదం తెలిపారు. ఈ ఏడాదే దీని నిర్మాణాన్ని

డ్రాగన్ ఏకపక్ష వైఖరి

ప్రారంభించనున్నట్లు కమ్యూనిస్టు పార్టీ టిబెట్ అటానమస్ రీజియన్ డిప్యూటీ చీఫ్ చెడల్వా వెల్లడించారు. ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన పర్యావరణ, ఇతర సాంకేతిక అనుమతులు యుద్ధప్రాతిపదికన మంజూరు కానున్నాయి. దీనికి సంబంధించి 'దక్షిణ చైనా మార్కింగ్ పోస్టు' ఇటీవల ఓ కథనాన్ని ప్రచురించడం గమనార్హం. అంటే ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి సంబంధించిన నిర్ణయం ఎప్పుడో జరిగింది. ఇప్పుడు అధికారికంగా ప్రకటించారు.

ఉమ్మడి నదీజలాల పంచీజీకి సంబంధించి అంతర్జాతీయంగా కొన్ని సంప్రదాయాలు, స్థిరమైన విధానాలు ఉన్నాయి. వీటిని తుంగలోకి తొక్కి ప్రాజెక్టుపై ఏకపక్షంగా ప్రకటన చేసింది బీజింగ్. సాధారణంగా ఇరు దేశాల మీదుగా ప్రవహించే నదీజలాల పంపకం, నదులపై తాగు, సాగునీరు, జలవిద్యుత్ కేంద్రాల నిర్మాణం చేపట్టాలని ఏ దేశమైనా నిర్ణయిస్తే ముందు సంబంధిత దేశాలకు ఆ విషయాన్ని తెలియజేయాలి. వాటి అభ్యంతరాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఉభయలకూ ఎలాంటి నష్టం జరగకుండా చర్యలు జరపాలి. ముఖ్యంగా నదికి ఎగువ దేశాలపై ఈ బాధ్యత ఉంది. బ్రహ్మపుత్ర విషయంలో చైనా దీనిని పూర్తిగా విస్మరించింది. బ్రహ్మపుత్ర ఒక్క భారత్ కు సంబంధించిన విషయమే కాదు, ఇది భారత్ నుంచి బంగ్లాదేశ్ లోకి ప్రవహించి

అక్కడ బంగాళాఖాతంలో సంగమిస్తుంది. చైనా నుంచి భారత్ లోని అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లోకి తొలుత బ్రహ్మపుత్ర అడుగిడుతుంది. ఈ లోపల నదిపై పెద్దగా ప్రాజెక్టులు లేవు. అరుణాచల్ ప్రదేశ్ నుంచి అసోంలోకి ప్రవహిస్తుంది. ఈ రాష్ట్రంలో బ్రహ్మపుత్ర ఎక్కువ దూరం ప్రవహిస్తుంది. ఇక్కడ నుంచి బంగ్లాదేశ్ లోకి అడుగుపెడుతుంది. బ్రహ్మపుత్రపై అసోం పూర్తిగా ఆధారపడింది. ఈ నది ఆధారంగా చిన్నా చితకా ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర తాగునీరు, సాగునీరు అవసరాల్లో సింహభాగం బ్రహ్మపుత్ర నది తీరుస్తుంది. సాధారణ రోజుల్లో బ్రహ్మపుత్ర జలాలతో రైతులు బంగారం పండిస్తారు. ఒక్కోసారి వరదలు చుట్టుముట్టినప్పుడు బ్రహ్మపుత్ర రాష్ట్రంలో భీతావహ పరిస్థితిని సృష్టిస్తుంది. స్థూలంగా చూస్తే బ్రహ్మపుత్ర నదితో అసోం అనుబంధం విడదీయలేనిది. ఇంతటి విస్తీర్ణ నేపథ్యం ఉన్నప్పటికీ తమ దేశంలో ఈ నదిపై నిర్మించే జలవిద్యుత్ కేంద్రం నిర్మాణానికి సంబంధించి చైనా మాట మాత్రంగా కూడా భారత్ కు ముందస్తు సమాచారం అందించలేదు. పత్రికల్లో వార్తల ఆధారంగానే మన ప్రభుత్వం ఈ విషయం తెలుసుకుంది. ఉభయ దేశాల మీదుగా ప్రవహించే నదీ జలాలకు సంబంధించి అంతర్జాతీయంగా నెలకొన్న దౌత్య సంప్రదాయాలను బీజింగ్ ఉద్దేశ పూర్వకంగానే విస్మరించిందన్న విమర్శలు

గోపరాజు విశ్వేశ్వరప్రసాద్

దేశంలోని అరుణాచల్ ప్రదేశ్ కు అత్యంత సమీపంలో ఈ ప్రాంతం ఉంటుంది. 60 గిగా వాట్ల సామర్థ్యం గల ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తయితే దిగువన గల భారత్ కు నీటి కొరత ఏర్పడుతుంది. ఇక వరదలు, తుపాన్ల వంటి సమయాల్లో గేట్లు ఎత్తేసినప్పుడు వరద నీటి వల్ల భారత్ లోని వివిధ ప్రాంతాలు ముంపునకు గురయ్యే ప్రమాదం ఉంది. అదే సమయంలో అనావృష్టి కరవు కాటకాలు ఎదురైతే దిగువనున్న భారత్ తాగు, సాగునీటికి కొరతను ఎదుర్కొనే ప్రమాదం ఉంది. భారత్ దిగువన ఉన్న బంగ్లాదేశ్ కూడా ఈ పరిస్థితిని ఎదుర్కోవాల్సి ఉంటుంది.

బ్రహ్మపుత్ర ప్రపంచంలోని అతిపెద్ద నదుల్లో ఒకటి. సముద్ర మట్టానికి దాదాపు అయిదువేల మీటర్ల ఎత్తులో ప్రవహిస్తుంది. ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఎత్తైన నదిగా పేరుగాంచింది. కాలుష్యం తద్వారా భూతాపం రోజురోజుకీ పెరిగిపోతున్న తరుణంలో 2060 నాటికి కర్ణాటన ఉద్ధారాలను కనిష్ట స్థాయికి తగ్గించుకోవాలని చైనా లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇందులో భాగంగా జలవిద్యుత్ కేంద్రాల నిర్మాణంపై దృష్టిసారించింది. ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని టిబెట్ పర్యావరణవేత్తలు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. బ్రహ్మపుత్ర నదిని టిబెట్ ప్రజలు 'డోర్జీ పాగ్యో' అనే దేవత శరీరంగా భావిస్తారు. అందుకే నదిని ప్రజలు పూజిస్తారు. టిబెట్ సంస్కృతి సంప్రదాయాల్లో ఈ నదికి ప్రాధాన్యముంది.

హిమానీనదాల్లో జన్మించిన నదుల్లో బ్రహ్మపుత్ర ఒకటి. చైనాలోని 'యాంగ్జీ' నదిపై నిర్మించిన త్రిగోర్జన్ డ్యామ్ ప్రపంచంలోని భారీ జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టుల్లో ఒకటిగా పేరుగాంచింది. ఇప్పుడు బ్రహ్మపుత్రపై నిర్మించనున్న భారీ జలవిద్యుత్ కేంద్రం త్రిగోర్జన్ కంటే మూడురెట్లు అధికంగా విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేయనుంది. ఈ ప్రాజెక్టు వల్ల దాదాపు 14వేల మంది ప్రజలు నిరాశ్రయులు అవుతారని అంచనా. భారీ ప్రాజెక్టు నిర్మాణాల వల్ల ప్రకృతి సమతుల్యం దెబ్బతిని పర్యావరణ సమస్యలు ఏర్పడతాయని పర్యావరణ నిపుణులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. టిబెట్ ప్రాంత సహజ వనరులను కొల్లగొట్టి ఈ ప్రాంత అభివృద్ధిని విస్మరిస్తుందని ఇక్కడి ప్రజలు

ఆరోపిస్తున్నారు. పరోక్షంగా ఇక్కడి వనరులను చైనా ప్రయోజనాలకు తాకట్లు పెడుతున్నారన్న విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. ఏ రంగంలో అయినా భారీ ప్రాజెక్టుల పర్యావరణ సమస్యలు తెచ్చి పెడతాయని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆందోళనలు వ్యక్తమవుతున్న తరుణంలో బ్రహ్మపుత్రపై భారీ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వల్ల ఆశించిన ప్రయోజనాలు సమకూరవన్న అభిప్రాయాలు వివిధ వర్గాల నుంచి వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఇక్కడి సహజ వనరుల ఆధారంగా వివిధ రంగాల్లో భారీ ప్రాజెక్టులను చేపడుతున్న చైనా ఈ ప్రాంత అభివృద్ధికి, మౌలిక సౌకర్యాల కల్పనకు పాటుపడటం లేదన్న విమర్శలు టిబెట్ ప్రజల నుంచి వినపడుతున్నాయి. టిబెట్ తన హక్కులను మరింత పటిష్టం చేసుకునే చర్యల్లో భాగంగానే ఇలాంటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి ముందుకు వస్తుందన్న విమర్శలను తోసిపుచ్చలేం. వాస్తవాధీన రేఖ వద్ద ఉద్రిక్తతలు సృష్టించడంలో, అరుణాచల్ ప్రదేశ్ ను భారత్ లో అంతర్భాగంగా గుర్తించబోమని ప్రకటించడం, ఆ రాష్ట్రంలో రాష్ట్రపతి, ప్రధాని పర్యటనలపై అభ్యంతరాలను వ్యక్తంచేయడం, నదీ జలాలపై ఏకపక్షంగా వ్యవహరించడం, అంతర్జాతీయ వేదికలపై భారత్ ను ఒంటరి చేసేందుకు ప్రయత్నించడం ద్వారా చైనా అనేక సందర్భాల్లో తన సంకుచితబుద్ధిని చాటుకుంటోంది. ఐరాస భద్రతా మండలిలో భారత్ శాశ్వత సభ్యత్వానికి ఆమెరికా, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బ్రిటన్ మద్దతు ఇస్తుండగా అయిదో శాశ్వత సభ్యత్వ దేశమైన చైనా అడ్డుపెట్ట వేస్తుండటం తెలిసిందే. శ్రీలంక, నేపాల్, పాకిస్తాన్ వంటి దేశాలను భారత్ కు వ్యతిరేకంగా రెచ్చగొడుతుండటం తెలిసిందే. తాజాగా కరోనా మహమ్మారి వ్యాప్తికి కారకురాలైన చైనా దాని నియంత్రణకు మిత్రదేశాలకు వ్యాక్సిన్ అందించలేకపోయింది. అదే సమయంలో భారత్ కరోనా టీకాను ఉత్పత్తి చేయడమే కాకుండా, అంతర్జాతీయంగా వివిధ దేశాలకు ఉచితంగా సరఫరా చేస్తోంది. దాయాది దేశమైన పాకిస్తాన్ కి కూడా టీకాను అందించేందుకు భారత్ నిర్ణయం తీసుకోవడం గమనార్హం. తాజాగా ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో భద్రతకు సంబంధించి 'క్వాడ్' దేశాలు (చతుర్భుజ కూటమి) సమావేశం కావడం చైనాకు కంటగింపుగా మారింది. ఇందులో భారత్, జపాన్, అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా సభ్యత్వం కలిగి ఉన్నాయి. తనను వ్యతిరేకంగా ఈ కూటమి జట్టు కట్టిందని బీజింగ్ అనుమానిస్తోంది. తాజా పరిణామాల నేపథ్యంలో భారత్ మరింత అప్రమత్తం కావాల్సి ఉంది. న్యూఢిల్లీ విదేశాంగ విధానం మరింత రాటుదేలాల్సి ఉంది. చైనా జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టులపై అభ్యంతరాలను పకడ్బందీగా వినిపించాలి. బీజింగ్ ఏకపక్ష పోకడలను బలంగా ఎండగట్టాలి!

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

వినిపిస్తున్నాయి. దీనికి సంబంధించి చైనాకు తమ అభ్యంతరాలను, ఆక్షేపణాలను తెలియజేసేందుకు భారత్ కరసత్తు చేస్తోంది. ఒక్క భారత్ కే కాదు, దిగువనున్న బంగ్లాదేశ్ కు సైతం చెప్పాలన్న విషయాన్ని విస్మరించింది చైనా. జరుగుతున్న పరిణామాలను బంగ్లాదేశ్ నిశితంగా గమనిస్తోంది. తన అభ్యంతరాలను తెలియజేసేందుకు సిద్ధమవుతోంది.

చైనాలోని స్వయంప్రతిపత్తి ప్రాంతమైన టిబెట్ నుంచి బ్రహ్మపుత్ర ప్రస్థానం ప్రారంభమవుతుంది. ఈ నదిని అక్కడ 'యాంగ్జీ సాంగ్ పా' అని వ్యవహరిస్తారు. భారత్ లో దీనిని బ్రహ్మపుత్ర అని పిలుస్తారు. ఈ నది దాదాపు 2900 కిలోమీటర్లు ప్రవహిస్తుంది. ప్రతిపాదిత జలవిద్యుత్ కేంద్రం ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద జలవిద్యుత్ కేంద్రం. బ్రహ్మపుత్ర ఎగువ భాగంలో చైనా ఇప్పటికే అనేక ప్రాజెక్టులను నిర్మించింది. ఇప్పుడు తాజా ప్రాజెక్టును నది దిగువ భాగంలో నిర్మించనుంది. అంటే మన

హిమానీనదాల్లో జన్మించిన నదుల్లో బ్రహ్మపుత్ర ఒకటి. చైనాలోని 'యాంగ్జీ' నదిపై నిర్మించిన త్రిగోర్జన్ డ్యామ్ ప్రపంచంలోని భారీ జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టుల్లో ఒకటిగా పేరుగాంచింది. ఇప్పుడు బ్రహ్మపుత్రపై నిర్మించనున్న భారీ జలవిద్యుత్ కేంద్రం త్రిగోర్జన్ కంటే మూడురెట్లు అధికంగా విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేయనుంది. ఈ ప్రాజెక్టు వల్ల దాదాపు 14వేల మంది ప్రజలు నిరాశ్రయులు అవుతారని అంచనా. భారీ ప్రాజెక్టు నిర్మాణాల వల్ల ప్రకృతి సమతుల్యం దెబ్బతిని పర్యావరణ సమస్యలు ఏర్పడతాయని పర్యావరణ నిపుణులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. టిబెట్ ప్రాంత సహజ వనరులను కొల్లగొట్టి ఈ ప్రాంత అభివృద్ధిని విస్మరిస్తుందని ఇక్కడి ప్రజలు ఆరోపిస్తున్నారు.

క్షీరసాగరమథనంలో శ్రీలక్ష్మీదేవి ఆవిర్భావం ఒకటి అద్భుత ఘట్టం. సాగర మథనంలో మాఘ బహుళ చతుర్దశి నాడు పుట్టిన తర్వాత హాలాహాలాన్ని శివుడు స్వీకరించి నీలకంఠుడిగా వినతికెక్కాడు. సరిగా పక్షం రోజులకు ఫాల్గుణ పౌర్ణమి ఉత్తర ఘట్టాని నక్షత్రంలో అమృతంతో పాటు జగన్మాత అవతరించారు. విష్ణువును వరించి, ఆయన మెడలో వువ్వహారం నమర్పించి స్వామి వక్షస్థలంలో స్థిర నివాసం ఏర్పరచు కున్నారు. ఇది కేవలం అమ్మవారి జయంతే కాకుండా అయ్యవారిని చేపట్టిన రోజు కూడా కావడం విశేషం. అలా శ్రీహరి ఉన్నచోటనే శ్రీ మహాలక్ష్మి ఉంటుందనే నానుడిని సార్థకం చేశారు.

‘యత్ర నాస్తి హరః పూజా తదీయ గుణ కీర్తనమ్ నోభ్యుక్తశ్చ ప్రతంసాయాం నయామి తస్య మందిరమ్’
(శ్రీహరి పూజ, శ్రీహరి గుణకీర్తనం, శ్రీహరిని ప్రశంసించడం పట్ల ఉత్పత్తకత లేని వారి మందిరం లోకి నేను ప్రవేశించను) అని ఆమె ప్రకటించారట.

‘సీరిసంపదల కన్నా హరి దంపతులు మిన్న’ అనే నానుడి అలా పుట్టిందంటారు. అమ్మవారు అలా పతిపట్ల అనురాగం, భక్తిని చూపితే, స్వామి వారు ఇలా సతీప్రేమను చాటారు. విష్ణునహస్రనామ పారాయణం ప్రారంభానికి ముందు అమ్మవారి

విష్ణు హృదయవాసిని న

అష్టోత్తర పఠనం ఆనవాలుతీ అలా వచ్చి ఉండవచ్చు. విష్ణువు సమస్త ‘పురుష ప్రకృతి’కి ప్రతీకలా, లక్ష్మీ సమస్త ‘స్త్రీ ప్రకృతి’కి ప్రతీకగా చెబుతారు. వారిద్దరిది అవినాభావ సంబంధం. పాల్గుణ మాసానికి ‘తపస్య మాసం’ (తపస్సు నందు యోగ్యమైనది) అని పేరు. లక్ష్మీనారాయణులు అన్యోన్య తపఃఫలంగా దివ్య దంపతులై, ఆది దంపతులుగా వినుతికెక్కారు. విష్ణువు అవతరించిన ప్రతిసారీ అమ్మవారు అందుకు అనుగుణంగా వివిధ పేర్లతో అవతరిస్తుంటారు కష్టసుఖాలలో పాలుపంచు కుంటూనే ఉంటారు. పురుష దేవతలకు ‘జయంతి’ పేరిట ఉత్సవాలు నిర్వహించడం సర్వసాధారణం కాగా, స్త్రీ దేవతలలో ఆ ప్రత్యేకత లక్ష్మీదేవికే దక్కిందని గ్రంథాలు పేర్కొంటున్నాయి. ఇతర స్త్రీ దేవతలకు ‘వ్రతం’ పేరిట జరుపుకోవడం తెలిసిందే.

వాత్సల్యాది సద్గుణవతి

జగన్మాత మహావాత్సల్యాది సద్గుణవతి. భక్తులకు,

భగవంతునికి మధ్యవర్తిని. ఆమెను శరణాగతి కోరాలి. ఆమె కరుణకు పాత్రులైతే చాలు, వారి కష్టసమస్యలను స్వామి దృష్టికి తీసుకెళ్లి పరిష్కరిస్తుందని విశ్వాసం. ఆ కోణంలోనే ‘దేవదేవ దివ్యమహిషిం అఖిల జగన్మాతరం, అసన్మాతరం అశరణ్య శరణ్యం అనన్య శరణ్యం’ అని భగవద్రామానుజులు శరణాగతి చేశారు. ‘హరికిన్ పట్టపుదేవి పున్నెముల ప్రోవర్థంబు పెన్నిక్క చందురుడు తోబుట్టువు ...’ (శ్రీమద్భాగవతం) పద్యంలో ‘శ్రీహరికి పట్టపు దేవియైన శ్రీదేవి, పుణ్యాల దీవి, సీరిసంపదల గని, చంద్రుని సోదరి, వాణీశ్వర్యాణితో క్రిడించే పూబోణి, తామర పువ్వులో నివసించే సౌందర్య రాశి, ముల్లోకాలకు పూజనీయురాలు, దారిద్ర్యాన్ని రూపుమాపే తల్లి శ్రీమహాలక్ష్మి శాశ్వత శుభాలు ప్రసాదించుగాక’ అని పోతనామాత్యుడు వర్ణించారు. ‘అపరిమితం, విఖ్యాత వైభవం కలిగి మంగళాలకు మంగళప్రదమై, అనంత కాంతులతో విష్ణుదేవుని వక్షస్థలాన్ని అలంకరించిన నీవే అందరికీ శరణ్యం’ అని శ్రీ వేదాంతదేశికులు కీర్తించారు. ‘సను బ్రోవమని చెప్పవే సీతమ్మ తల్లి’ అంటూ కంచర్ల గోపన్న (రామదాసు) కూడా అయ్యవారి కరుణాకటాక్షాల కోసం అమ్మవారికి మొరపెట్టుకున్నారు. శ్రీనివాసుడి పట్టమహిషి పద్మావతిదేవికి

మార్చి 28
లక్ష్మీ జయంతి,
హోళి

హోళి విశ్వవ్యాప్తమైన రంగుల పండుగ. వసంతు రుతువుకు అగమనంగా జరుపుకునే పండుగ. వేదకాలంలో ఉగాది ఈ మాసంతోనే (ఫాల్గుణ) ప్రారంభమయ్యేదట. అప్పట్లో నాలుగేసి మాసాలను ఒక రుతువుగా పరిగణించేవారని, అలాంటి మూడు చాతుర్మాస్యాలలో తొలి చాతుర్మాస్య వ్రతం ఫాల్గుణంలో ప్రారంభమయ్యేదని తెలుస్తోంది. దీనినే వసంతోత్సవం, మదనోత్సవమని వ్యవహరించేవారు.

హోళి పండుగను వైవ, వైష్ణవ వరంగా జరుపుకునే ఉత్సవాలుగా చెబుతారు. దుష్టతక్కులపై సాధించిన విజయాలకు సంకేతంగా హోళి పండుగను జరుపుకుంటారు. ఇది హిందువుల పండగే అయినా సర్వ మతస్థులు ఉత్సాహంగా

పాల్గొంటారు. తూర్పు, ఉత్తర భారత ప్రాంతాలలో ఈ రోజే వసంత రుతువు మొదలవుతుంది.

ఉత్తర భారతదేశం పండుగగా భావించే దీనికి పురాణ ప్రాశస్త్యం ఉంది. ఆధునిక కాలంలో దీనిని ‘రంగుల పండుగగా వ్యవహరిస్తున్నారు. దీని గురించి అనేక పౌరాణిక గాథలు ప్రచారంలో ఉన్నప్పటికీ, హోళిక (హిరణ్యకశిపుని సోదరి) దహనం, ‘కుమారసంభవం’ నేపథ్యాన్ని ప్రధానంగా చెబుతారు.

రంగుల కే

దుష్టశిక్షణతో పాటు లోకరక్షణకు గుర్తుగా హోళిని జరుపుకుంటారు. మొదటిది, ప్రత్యక్షంగా రాక్షసి సంహారం కాగా, రెండవది త్రిపురాసుర సంహారానికి యోధుని జననం (కుమారస్వామి) నేపథ్యం.

హోళికా దహనం

విష్ణుభక్తుడైన ప్రహ్లాదుడిని దండించేందుకు తండ్రి హిరణ్యకశిపుడు అనేక రకాల ప్రయత్నాలు చేస్తాడు. అందులో భాగంగానే తన సోదరి హోళిక ఒడిలో చితిపై కూర్చోవాలని కుమారుడిని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. హోళికకు నిప్పు వల్ల ఎలాంటి హాని కలగదనే వరంతో పాటు ఆమె ధరించే శాలువలాంటి వస్త్రం రక్షణ కల్పిస్తుంది. తండ్రి ఆదేశానుసారం ప్రహ్లాదుడు ఆమె (మేనత్త) ఒడిలో కూర్చుని శ్రీహరిని ప్రార్థిస్తాడు. చితిమంటలు ప్రారంభం కాగానే అనూహ్యంగా రక్షణ కప్పుకున్న ‘రక్షణ వస్త్రం’ ఎగిరి ప్రహ్లాదుడిని కప్పదంతో ఆమె అగ్నికే ఆహుతి అవుతుంది. మంటల్లో కాలకుండా ఆమెకు వరం ఉన్నప్పటికీ విష్ణుభక్తుడికి కీడు తలపెట్టే ప్రయత్నంచేసింది కనుక హోళిక దహనమైంది. దానికి గుర్తుగా హోళి పండుగను జరుపుకుంటున్నాం. విజయ దశమి నాడు రావణ విగ్రహం మాదిరిగా, ఈ పండుగ

మామ్యహమ్

శ్రీమహాలక్ష్మికి అభేదం చెబుతూ 'శ్రీమహాలక్ష్మియట సింగారాల కేమరుడు/కాముని తల్లియట చక్కదనాల కేమరుడు/సోమును తోబుట్టువట సొంపుకళల కేమరుడు' అని అన్నమాచార్య కీర్తించారు. 'సకల సంపదలు ప్రసాదించే ఆమె, మన్మథునికి తల్లి. చక్కదనాలకు చిరునామా. చల్లని కాంతులతో అలరారే చంద్రుని సోదరి. కనుక ఆమెది అంతే చల్లటి మనసు. పతితో కూడి ఉన్న ఆమె మన చింతలువంతలు తీరుస్తోంది కనుక తనివితీరా సోబాస పాడండి' అని వర్ణించారు. 'విష్ణుడొక్కడే విశ్వాంతరాత్ముడు' అనీ కీర్తించారు అన్నమాచార్య. విష్ణువే విశ్వాత్ముడు, విశ్వాధిపుడు అయినప్పుడు ఆయన హృదయవాసిని అన్నిటికన్నా మిన్నని, శ్రీదేవిని ఆశ్రయించడం ఉత్తమ ఫలదాయనమని అంటారు ఆధ్యాత్మికులు. 'అలాంటి మహనీయుల మార్గదర్శకత్వంలో అమ్మవారిని ఆశ్రయస్తే భక్తులపై ఆమె అనుగ్రహం ప్రసరిస్తుందని విశ్వాసం.

'సిరి' అంటే ధనమొక్కటే కాదు. ధాన్యం, సంతానం, సౌభాగ్యం, ధైర్యం, విజయం, మోక్షం లాంటి వాటిని కూడా

సంపదగానే భావించాలి. అనంత సంపదలు కలిగిన వారికి పైవాటిలో ఏ ఒక్కటి లేకపోయినా జీవిత నిస్సారమే నంటారు. అయితే అందరికీ అవన్నీ దక్కుతాయా? అని ప్రశ్నించుకుంటే అది వారి యోగ్యత, అదృష్టాలను బట్టి ఉంటుంది.

ఇ... హోలీ

ముందు రోజున హోలిక విగ్రహాన్ని దహనం చేస్తారు. కూడళ్లలో లేదా వీధి చివర కర్రలను కుప్పలుగా పోసి ప్రతిమలను దహనం చేస్తారు. హోలికా దహనంతో రాక్షస అంతానికి నాంది పలికినట్లైందని భావిస్తారు.

'కుమారసంభవం'

'కుమారసంభవం' ఘట్టం ఈ పండుగకు మరో ప్రధాన కారణంగా చెబుతారు. శివపురాణంలోని రుద్రసంహిత, సతీ ఖండం వివరణ ప్రకారం, తారకసుర సంహారం కోసం ఆదిదంపతులైన పార్వతీ పరమేశ్వరులకు పుత్రుడు (కుమారస్వామి) కలగాలి. తపోనిష్ఠలో ఉన్న శివుని దృష్టిని మరల్చేందుకు బ్రహ్మ సూచన మేరకు మన్మథుడు ఆయనపై పుష్పబాణ ప్రయోగం చేస్తాడు. దానితో ఆగ్రహించిన శివుడు మూడో కన్ను తెరవడంతో మన్మథుడు బుగ్గయి పోతాడు. రతీదేవి విన్నపంతో మన్మథుడిని పునర్జీవితుడిని చేస్తారు. కానీ అతను అశీరంగా ఉంటూ రతీదేవికి మాత్రమే కనిపిస్తూ, అందరి వృద్ధులలో ఉంటాడని పరమేశ్వరుడు అనుగ్రహించాడు. ఈ ఉదంతం ఫాల్గుణ పౌర్ణమి నాడు జరిగింది కనుక ఆ రోజును 'కామదహనోత్సవం' అని అంటారు. ఇక్కడ కామం అంటే

శృంగారపరమైన 'వాంఛ' అనే అర్థంలోనే కాకుండా 'కోరిక' అనే తొక్కిరి అర్థంలో తీసుకోవాలని పెద్దలు సూచిస్తారు. మానవుడు ఐహికమైన కోరికలను పరిహరించి నిష్కామకర్మతో వ్యవహరించాలని హోలీ పండుగ సందేశాన్ని ఇస్తోంది. యజ్ఞ స్వరూపమైన అగ్నిలో శారీరక వాంఛలు దగ్ధమైతే ఈ పండుగకు ఆధ్యాత్మిక కోణంలో అర్థం చెబుతారు.

శ్రీకృష్ణుడితో హోలీని అన్వయించి చెప్పే మరో కథ ప్రచారంలో ఉంది. దాని ప్రకారం, రాధ అంత తెల్లగా ఉంటే, తాను ఇంత నల్లగా ఎందుకున్నానని శ్రీకృష్ణుడు తల్లి యశోద వద్ద మారాచేశాడని, దాంతో ఆమె రాధ ముఖానికి రంగు పులిమి తనయ్యడిని ఓదార్చిందనే కథనం వాడుకలో ఉంది. అందుకే కృష్ణుడు పుట్టి పెరిగిన మధుర, బృందావనంలో ఈ పండుగను పదహారు రోజుల పాటు జరుపుకుంటారు. ఈ పౌర్ణమి నాడే బాలకృష్ణుడికి డోలోత్సవం నిర్వహిస్తారు. అయిదవ నాడు అంటే ఫాల్గుణ బహుళ పంచమి నాడు ఈ పండుగ ముగింపు సూచనగా రంగులతో 'రంగ పంచమి' జరుపుకుంటారు.

'రంగుల' నేపథ్యం

దుష్ట సంహారం, వసంత రుతువు ఆగమనం నేపథ్యంలో ఆనంద చిహ్నంగా రంగులుచల్లకుంటూ, మధుర పదార్థాలు పంచుకొంటూ ఆరగిస్తుంటారు.

సిరిసంపదలు, భోగభాగ్యాలను అందరూ కోరుకుంటారు. 'చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంత...' నానుడిలా అవి వరించేవారినే వరిస్తాయి. అయినంత మాత్రాన అవి శాశ్వతం అనలేం. తారుమారు కావచ్చు. అందుకు ఎన్నో ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. సిరి రాకపోకలు దైవాధీనాలు. సిరిసంపదలు రావడానికి పూజలు, పుణ్యాలు ఎంతమేరకు పనిచేస్తాయో కానీ దక్కిన దానిని నిలుపుకోలేని వారి నిర్లక్ష్యాన్ని అమ్మవారు సహించరు. 'సిరితా వచ్చిన వచ్చును సలీలము భంగిన్' అన్న శతక కర్త మాటలు గమనార్హం. అలా అని నిరాశ చెందనవసరంలేదు. అత్యాశకు పోకుండా, తొక్కిరి జీవయాత్రను ధర్మబద్ధంగా సాగించే వారిని అమ్మవారు అష్టలక్ష్మీ రూపంలో కరుణిస్తారని ఆధ్యాత్మికవేత్తలు చెబుతారు.

విష్ణుపత్నీం క్షమాం దేవీం
మాధవీం మాధవ ప్రయామే!
విష్ణోః ప్రియసఖీం దేవీం
సమామృత్యుత వల్లభామ్!! ★

డా॥ ఆరవల్లి
జగన్నాథస్వామి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రుతువు మారే క్రమంలో చిన్నపాటి ఆరోగ్య సమస్యలు తలెత్తకుండా ఉండేలా ఈ రంగులు దోహదపడతాయని భావించేవారు. అందుకు తగినట్లే సంప్రదాయ బద్ధంగా వేపగింజలు, కుంకుమ, పసుపు తదితర ప్రకృతి సిద్ధ, ఆయుర్వేద పదార్థాలతో రంగులు తయారు చేసేవారు. కాలక్రమంలో వాటి స్థానంలో పూర్తిగా రసాయనాలతో నిండిన రంగులు వాడకం లోకి వచ్చాయి. వీటిని చల్లుకోవడంలో ఆనందం, వినోదం మాట ఎలా ఉన్నా ఆరోగ్యపరంగా నష్టం వాటిల్లుతోందని, వాతావరణం కలుషితమవుతోందని నిపుణులు అంటున్నారు. ఈ రంగులలోని రసాయనాల కారణంగా అలెర్జీ, చర్మవ్యాధులు, అంధత్వం, మూత్రపిండాల వ్యాధులు వంటివి సంక్రమించే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు చెబుతున్నారు. సంప్రదాయకంగా వస్తున్న పండుగలను జరుపుకోవలసిందే. అదే సమయంలో పూర్వీకులు రూపొందించిన నియమాలను పాటించడం ద్వారా ఆరోగ్య లను, పర్యావరణాన్ని కాపాడినవారమవుతాం. ★

శ్రీరాముడు సుగుణ ధనుడు. సీతమ్మది జగదేక చరిత. వీరిని ఆరాధించిన వాల్మీకిది కీర్తన భక్తి. హనుమ కనబరచింది శ్రవణ భక్తి. శబరిది మధురాతి మధురమైన అర్చన భక్తి. ఆమె పేరులోని మూడు అక్షరాలూ సంపూర్ణ భక్తి తత్వరతకు అర్థ తాత్పర్యాలు. కలువలు పూచినట్లు, చిరుగాలి వీచినట్లు, తీవలు తలలూపినట్లు, పసి బాలలు చేతులు వాచినట్లు వెల్లివిరిసిందా ఆరాధన! తన రాముడి కోసమే ఎంతోకాలం ఎదురుచూసింది. ఆయన రానే వచ్చాక, అంత కాలమూ తాను సమీప అడవి ప్రాంతం నుంచి సేకరించి తెచ్చిన పలు రకాల పండ్లను చేతికి అందించింది. అదే ఆతిథ్య సమయాన్ని అర్చనమయంగా మార్చుకుని, స్వామి సేవలోనే పరిపూర్తిగా తరించింది. ఆ శబరిమాత జయంతి- దైవభక్తి మార్గంలో ఆగక సాగే కోటానుకోట్ల వెలుగుల స్రవంతి. (మార్చి 5న శబరి జయంతిని నిర్వహించారు.)

శబరిది అడవిమల్ల జీవితమైనా, దివ్య పారిజాతంతో సరిసమానం. ఆమె భక్తి శ్రద్ధలు ఏ లోకంలోనైనా కాలమానానికి, కొలమానానికి అందనివి. తాను పుట్టిందీ గిట్టిందీ అరణ్యంలోనే. దేవులపల్లివారు తిలకించినట్లు - ఎదురుచూపుల మదికి కొలను నీరు ఊరకే ఉలికి ఉలికి పడుతోంది. మరోవైపు ఓరగా నెమలి ఒకటి పింఛం ఆరవేసు కుంటోంది. ఎందుకో కానీ అక్కడి ప్రతి ప్రాణి ఏదో చెప్పాలన్నట్లు కనిపిస్తోంది. వనంలోని చెట్లన్నీ కళ్లు విప్పి తేరిపార చూస్తున్నాయి. రామయ్య వస్తున్నాడా అన్నట్లు ప్రతీ అడుగు చప్పుడూ దగ్గరగా వినవస్తోంది. అప్పటికే కొలనునడిగి తేటనీరు తెచ్చాననుకుంటోంది. కొమ్మనడిగి పూల తేరు తీసుకొచ్చినట్లు తలుస్తోంది. గట్టుగట్టున చెట్టుచెట్టునూ అడిగి మరీ పట్టుకొచ్చిన ఫలాలు, పుట్ట తేనె రసాలూ ఉన్నాయి కదూ మరి! తనకా పెద్ద వయసు కారణంగా అసలే చూపు ఆనదు. దానికితోడు ఆనంద సూచకంగా పదేపదే ఉలికి వస్తున్న కన్నీరొకటి. నీల మేఘ మోహనుడిని, ఆ

భక్త శబరి..

మనో మంగళ రూపుడిని కళ్లారా చూద్దామంటే ఎలా? నడచివచ్చిన స్వామి ఎంత అకలితో ఉన్నాడో కదా... అందుకే తన దగ్గరున్న కాయల్లో దోరగా ఉన్నవేవో ముందుగానే కాస్తంత రుచి చూశాకే విందుగా అందించింది. అదీ శబరితల్లి భక్తిప్రపత్తి.

నిరంతర భక్తి చింతనకు ఆమె ఏకైక ఉదాహరణ. నిజ జీవితంలో తనను కన్నవారెవరో బాహ్య లోకానికి తెలియదు. తోబుట్టులున్నారా, ఉంటే వారు ఎవరు - ఎక్కడున్నారన్నదీ స్ఫుటం కాదు. తనకు తెలిసిందల్లా చెట్టుచేమలు, కొండలూ గుట్టలే. మరి మతంగ రుషి ఆశ్రమానికి ఎందుకు చేరిందో, అక్కడే జీవనాన్నంతా ధారపోయడానికి హేతువేమిటో ఏ ఒక్కరికీ అంతుపట్టనిది. అదే ఆశ్రమ పరిసరాల్లోని ఒక మారుమూల కుటీరంలో శబరి నివాసం. రోజూ తెల్లవారజామునే లేవడం, ఆశ్రమాన్నంతా ముగ్గులతో అలంకరించడం, మునుల దైవపూజకు పూలు తెచ్చివ్వడం - నిత్యకృత్యం. వారు అందజేసే తీర్థ ప్రసాదాలు స్వీకరించి ఇంటికి మళ్లడం నిత్యం తప్పనిసరి అలవాటు. ఎప్పుడూ క్షణం తీరికంటూ లేని పరిచర్య జీవిత విధానం. అన్ని ఆలోచనలూ - పనులూ ఆ చుట్టూతా మాత్రమే పరిభ్రమించేవి. కాల ప్రవాహ వేగంతో పోటీపడిన పర్యవసానం... అవ్వ తల ముగ్గుబుట్టలా మారింది. క్రమానుగతంగా నేత్ర దృష్టి మందగించింది. దేహమంతా చిక్కి శల్యమైంది. ఎప్పుడు ఏ నిమిషంలో రాలిపోతుందో అన్నట్లుండే శారీరక పరిస్థితి. ఇన్ని పరిణామాల

చోటుచేసుకున్నా. ఆ రామభక్తురాలిలో ఎటువంటి భయాలూ వ్యధలూ లేవు. నిరాశ, ఉదాసీనత బొత్తిగా కానరావు. ఎప్పుడూ ఒంటరిగానే కుటీర వాసం, తనకు తానుగానే ఆశ్రమ ఆశ్రయం.

స్థితిగతులు అనేకం మారుతున్నా, ఎంతకీ మారనిది భక్త శబరి మనస్తత్వం. ఎప్పటి నుంచో ఆమె రామచంద్రుడి రాక కోసమే కళ్లు కాయలు కాచేలా వేచి చూస్తోంది. ముదిమితో ముఖం ముడు తలు పడింది. నడక సాగక కాళ్లు పట్టుతప్పి పణుకు తున్నాయి. నడుమంతా వంగి, చేతి కర్ర ఊతంగా మారి, అడుగులు అతి భారంగా పడుతున్నాయి. అయినా సరే, మామీమామీకి ఇంటి వాకిట ఉంటోంది. 'స్వామీ! ఇంకా ఎప్పుడొస్తావయ్యా' అని లోలోపల అనుకుంటూ, పలుమార్లు పైకే అంటూ సదా అవే ఎదురుతెన్నులు. ఎక్కడ ఎటువైపు చీమ చిటుక్కుమన్నా అటువైపే అవ్వ చూపు. 'రామా రామా' అనే పలవరింతలూ కలవరింతలూ. జగదభిరాముడి దర్శన భాగ్యంతోనే జన్మ తరిస్తుందన్న జీవితాశ. 'నా తండ్రి! నాకు ఇంకెంత

తెచ్చి ఉంచింది. తన దేవుడికి నచ్చుతుందో లేదోనని ముందుగానే ఒక్కోటి రవ్వంత రుచి చూసిందా తల్లి. మంచిగా ఉన్నాయనుకున్న వాటినే ఒక చిన్న బుట్టలో పేర్చింది. ఆయన దాహం తీరేదెలా అనుకుంటూనే, సమీప ఏటి నుంచి తెచ్చుకున్న నీటిని దొప్పలో పోసింది. అంతేనా... రాములవారికి సమర్పణగా దండకు పూలనూ సిద్ధం చేసింది. కొంతసేపటి తర్వాత, బయట ఎక్కడినుంచో ఏమో- పక్షుల కిలకిల. వాటిల్లోనూ ఆమెకు రామనామమే ధ్వనించింది. ప్రకృతి మొత్తం పులకిస్తోందా, రాముడి రాక సందర్భంలో అడవి అడవంతా స్వాగతిస్తోందా? అనుకున్న క్షణం రానే వచ్చేసింది. రఘుకుల తిలకుడి పాదస్పర్శతో సమస్త ప్రకృతీ ఆనంద సర్వనం. ఒక్కసారిగా తలపైకెత్తి చూసేసరికి, లక్ష్మణ సమేత రామ దర్శన యోగం! ముందైతే ఎన్నో అనుకుంది, ఎంతో మర్యాద చేయాలని పరితపించింది. సరిగ్గా ఆ ఘడియ ఎదురయ్యేటప్పటికి, ఎన్నడూ లేనంత తొట్రుపాటు. ఇప్పుడేం చేయాలి అన్నట్లు గదంతా తిరుగుతూ, అన్నీ ఉన్నట్లే కదూ అని ఆత్రంగా చూసుకుంటూ!!

కరుణాంతరంగుడు నవ్వులు చిందిస్తూ, భక్తి పారవశ్యంతో పణికిపోతున్న చేతులను ఆదర పూర్వకంగా అందుకునేసరికి- ఆ అవ్వ అనుభూతి మహత్తరం. తనను కూర్చోబెట్టి, తానూ కూర్చుని, ఆనంద బాష్పాలను చేతితో తుడిచేసరికి- ఆమె హృదయగత భావన అనిర్వచనీయం. పూలతో పూజ చేస్తూనే పాదాలమీద వాలిందామె. ఇద్దరి మౌన భాష అనంతరం, ఆర్త్రతతో లేవదీసి కుశల ప్రశ్నలు అడిగిన రామస్వామికి గంప నుంచి ఒక్కో పండ్లా తీసి నోటికి అందించింది. 'నీ కోసమే ఎదురుచూస్తూ ఇదిగో ఇలా మిగిలి ఉన్నా' అంది. 'శాప విముక్తుడైన వ్యక్తి నుంచి నీ గురించి విని ఇటుగా వచ్చానన్న మాటకు శబరి మనసంతా కరిగింది. తదనంతరం ఊతకర్రతో ముందుకు సాగుతూ ఆశ్రమం, యాగ వేదికలు, చుట్టుపక్కల వాటిని చూపించి పేరుపేరునా వివరించి చెప్పింది. అన్నీ అయ్యాక, కట్టకడపట చేతులు జోడించి 'ఇక సెలవివ్వండి' అన్నట్లు చూసింది. అప్పుడు రాముడు చూసిన చూపు, నవ్వున నవ్వు, ఇచ్చిన అభయ హస్తం సాక్ష్యంగా ఆమె దరిదాపులోని యజ్ఞ కుండం నుంచి అనంత కాంతి

జంధ్యాల శరత్ బాబు

మాలికగా వినువీధికి చేరింది. ఆ భక్తి, దైవానురక్తి ఆచంద్ర తారార్కం నిలిచే ఉంటాయి. కారణ జన్మరాలంటే ఆమే!

పవిత్ర భక్తి విశ్వాసాలే భగవంతుడిని భక్తుల దరి చేరుస్తాయి. అవే రామచంద్రుడికి శబరి ఆతిథ్యమిచ్చే ఘనాఘన భాగ్యాన్ని కలిగించాయి, స్థిర స్థానం అందుకునేలా చేశాయి. జీవితకాలమంతా రామనామాన్నే జపించి, ఆయన దర్శనానికే ఎంతగానో నిరీక్షించి, కృతకృత్యురాలైన భక్తి తత్పర. ఎనలేని ధార్మిక సుధా వాహినికి ఆమె నిజమైన ప్రతీక. 'ఏమి రామ కథ శబరి శబరి... ఏదీ మరియొక సారి' అనుకుందాం మనమందరం. దయా జలధి దాశరథి కరుణా కటాక్షాలు పొందిన ఆమెను హృదయసీమలో కలకాలం నిలుపుకొందాం. రాముడుకి ఆమె తాను రుచి చూసిన పండ్లు సమర్పిస్తుంది. 'ఎంతో మధురంగా ఉన్నాయి, ఏదీ మరొక పర్యాయం' అంటూ తింటాడాయన. అప్పుడు ఆ భక్త హృదయ ఆనందానికి అవధులంటూ ఉండవు. శ్రీరామ కథామృతాన్ని ఎందరు ఎంతగా ఎన్నిసార్లు ఆస్వాదించినా అంతే. భక్తి సుధా దాహం ఎంతకీ తీరదు. ఇంకా ఇంకా అనుభవానికే మానసం ఉవ్విళ్ళూరుతూ ఉంటుంది.

ఏటలా స్మృతి యాత్రా శోభ

మన్యంలో వికసించిన పూజా సుమంగా కీర్తిస్తూ శబరి స్మృతి యాత్రను భద్రాద్రి దేవస్థానం ఏటా నిర్వహిస్తోంది. రామానుగ్రహం పొందిన ఆ ధన్యురాలిని స్మరించుకుంటూ వివిధ రకాల ఫలాలు, పుష్పాలతో స్వామికి పూజాది కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తోంది. దైవాన్ని అర్పించినప్పుడు కవి పద్యం- 'ఏ మహామహాదు స్మర్తించెనో భావ వైభవ సువిశాల భువన రాజి/ ఏ స్వయంప్రభుడు రూపించెనో ప్రతిభా ప్రకర్ష మై కాల చంక్రమణ చయము/ ఏ జ్ఞాన నిధి నిజ ప్రజ్ఞా ఫలమ్ముగా/ వెలయించెనో సర్వ వేద వితతి/ ఏ దయామయుడు రంజించెనో కామ్య ప్ర/ సాదమ్ముపై మునీశ్వర గణమ్ము/ ఆ జగత్పిత సత్యలోకాధినేత/ కరుణ రసపూత విశ్వ మంగళ విధాత/ మహిత వాణీ విలాస సంపత్ ప్రణేత/ ఆర్త సంత్రాతయై కొలువయ్యె ధాత' తలపులోకి రాక మానదు. అంతటి దివ్యశక్తి అనుగ్రహానికి తపించని భక్తులు ఎవరుంటారు? వారిలో మహిళా భక్తజన ప్రథమరాలు మన శబరి.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

లేరు సరి

కాలమయ్యా ఈ నిరీక్షణ' అన్నదే ఆర్తి. 'అప్పటికి మేమంతా ఉంటామో ఉండమో తెలియకున్నా నీకు మటుకు రామ సందర్శన యోగం తథ్యమన్న కొందరు మునిశిష్యుల మాటే ఆమె హృదయంలో నాటుకుపోయింది. అందువల్లనే ఇంత భక్తి తపన. ఆ రోజు రాకపోదు, రామయ్య కనిపించకపోదు- అదొక్కటే ప్రగాఢ నమ్మిక. ఇంతా చేసి ఆయన నా ఇంటికొచ్చి పలకరిస్తే, రవ్వంత విశ్రాంతి తీసుకుంటే, నా నుంచి నేను చేయాల్సిందేమిటి? ఇంతింత దూరం నడిచి వచ్చినవాడికి ఆకలి దప్పులుండవా? ఆయనకు ఏదో ఒకటి, ఎంతో కొంత నాకున్న దానిలోనే పెట్టుకోవద్దా? ఇన్నిన్న భావనలు ఆమెలో నిండాయి.

ఆ క్షణం ఎదురైన వేళ

ఆరోజు ఎప్పటిలాగే ఇల్లు అలికి, రంగవల్లి దిద్ది, రామభద్రుడు కూర్చునేందుకు అనువుగా స్థానాన్ని సంసిద్ధపరచింది. వెళ్లి ఒక్కో చెట్టుకు ఒక్కొక్క పండును

శబరి స్మృతి యాత్ర

ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎన్నికైన ప్రభుత్వ ప్రాథమిక లక్ష్యం దేశ ప్రజలకు గరిష్ట సుపరిపాలన, కనిష్ట అధికార వినియోగ విధానాన్ని అందించడమే. 1990 దశకంలో సంస్కరణల దశ ప్రారంభమైన తరువాత, పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా కేంద్రంలో ఎవరు అధికారంలో ఉన్నా సంస్కరణల అమలు తప్పనిసరి అయింది. ఈ సంస్కరణల యుగంలో కొన్ని రంగాలలో ప్రభుత్వానికి పరిమిత పాత్రే ఉన్నందున, అప్రధానమైన బాధ్యతలను తగ్గించుకోవటం అనివార్యమయింది.

1947లో అప్పటి కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిస్థితుల దృష్ట్యా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను (పీఎస్యూ)లను స్థాపించింది. అప్పుడే స్వాతంత్ర్యం పొందిన దేశానికి ఉపాధి అవకాశాలు, ఆర్థిక కార్యకలాపాలు అందించడం అనివార్యం. ప్రైవేట్ రంగంలో నాడు దేశీయంగా భారీ పెట్టుబడి పెట్టే పారిశ్రామిక

ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులను సులభతరం చేసింది. ఇంకా దశలవారీగా కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థల నుండి పెట్టుబడుల ఉపసంహరణకు సిఫారసు చేసింది. ఇందుకు కారణం ఉంది. పన్ను చెల్లింపుదారులైన ప్రజల డబ్బును నష్టాల్లో కూరుకుపోయిన ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు సహాయంగా అందించడానికి వినియోగించుకోవడం, ఉత్పాదకత లేని సంస్థలకు తరలించడం వంటి కారణాలతో ఉత్పాదక అభివృద్ధి వ్యయాలకు నిధుల కొరత ఏర్పడుతుంది. అందుకే నష్టాలు నమోదు చేస్తున్న నాన్ ప్రొటబిజిట్ ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను మూసివేసే బదులు, ప్రైవేటు భాగస్వామ్యం కోసం కేంద్రం అడుగులు వేస్తున్నది. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో తన వాటాను కొంత భాగం, లేదా మొత్తం ఉపసంహరించుకోవడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం అనివార్యమయింది.

పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ ద్వారా సమకూరే

ప్రోత్సాహక వాతావరణం తీసుకురావచ్చు.

కార్ల వ్యాపారంలో మారుతి సుజికి విజయం మన దేశంలో ఒక కేస్ స్టడీ. 1982లో భారత ప్రభుత్వం సరైన సమయంలో, వ్యూహాత్మక నిర్ణయంతో అత్యుత్తమ ఫలితాలు సాధించింది. మారుతి - సుజికి జాయింట్ వెంచర్ విజయవంతం కావడానికి జపాన్ కి చెందిన సుజికి ఈక్విటీ 1987లో 26% నుండి 40% వరకు, 1992లో 50%, 2013 నాటికి 56.21%కి చేరుకుంది. అదే సమయంలో మారుతి ఉద్యోగ్ లిమిటెడ్ (MUL) అద్భుతమైన పనితీరును ప్రదర్శించింది. 1993లో 1.20 లక్షల కార్లు అమ్ముడవ్వగా, 2018-19లో ఆ అమ్మకం 18 లక్షలకు చేరింది. ప్రస్తుతం ఆ సంస్థ నగదు నిల్వలు ఆరోగ్యకరమైన ఆర్థిక స్థితితో రూ. 40 వేల కోట్ల మేరకు చేరాయి. ప్రత్యక్ష పరోక్ష పన్నుల రూపంలో దేశానికి రూ.1.80 లక్షల కోట్లు, ఇంకా లక్షలాది

ఆర్థికాంశాలకు భా

మందికి ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాలు అందించింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనేక దేశాలకు రికార్డు స్థాయిలో కార్లు ఎగుమతి చేసింది. దీనిని వ్యూహాత్మక హిత ప్రభుత్వరంగ సంస్థల వ్యాపార కార్యకలాపాల వృద్ధికి నమూనాగా చూడాలి. కంప్రోల్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ నివేదిక ప్రకారం నష్టాలతో పనితీరు బాగాలేని సంస్థలలో 189 ప్రభుత్వరంగ సంస్థలే. వీటిలో 80% సంస్థలకు వాటి మూలధనం కూడా ఆవిరి అయిపోయేంతగా నష్టాలు వచ్చాయి. దీనితో రూ.1.50 లక్షల మేరకు భారీగా నష్టాలు పేరుకుపోయాయి. ఇదంతా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఖజానాపై భారంగా మారి పన్ను చెల్లింపుదారుల ధనం వృధా అవుతున్నది. అయినా కేంద్రం మౌనంగా కూర్చోలేదు. వివిధ చర్యల ద్వారా ఆర్థిక సహాయం అందించి కొన్నింటిని పునరుద్ధరించడానికి ప్రయత్నించింది. కానీ వాటిలో చాలావరకు ఖాయలా పడినవే. మరికొన్ని ఖాయలా పడడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. మరో ముఖ్యమైన కేస్ స్టడీ మహారాజా ఎయిరిండియా. ఈ సంస్థకి 2012లో రూ.30 వేల కోట్ల బియిలోట్ ప్యాకేజీని కేంద్ర ప్రభుత్వం అందించింది. కానీ, ఈ ప్రణాళిక మొత్తం విఫలమైంది. ఆశించిన ఫలితాలను సాధించడంలో విఫలం కావడంతో పాటు, నష్టాల కారణంగా సంస్థకు రూ. 50 వేల కోట్లకు పైగా అప్పు మిగిలింది. దీనితో పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ తప్పనిసరియింది. నీతి ఆయోగ్ సంప్రదింపులతో, నిపుణుల అభిప్రాయం ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రభుత్వరంగ సంస్థల

వేత్తలకూ వనరులు పరిమితమే. అందువల్ల పారిశ్రామిక పెట్టుబడులు, ఇతర పరిమితులు ప్రతికూలాంశాలుగా మారాయి. పీఎస్యూలు దేశానికి చిరకాలం సేవలు అందించాయనడంలో సందేహం లేదు. కానీ గత 30 ఏళ్ల కాలంలో ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థలో పెనుమార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. ఆ నేపథ్యంలో దేశం బయట, లోపల జరిగే ఆర్థిక పరివర్తనలు, నవాళ్లు మన మీద పలు విధాలుగా ప్రభావం చూపుతున్నాయి. ఈ పోటీ వాతావరణంలో అంతిమ ఫలితమే కీలకం కాబట్టి వాటిని గమనంలోకి తీసుకోకపోతే గ్లోబల్ మార్కెట్లో మన ఉనికి లుప్తమయ్యే ప్రమాదం ఉంటుంది.

ఆర్థిక వ్యవస్థలో లైసెన్సొరాజీను తొలగించడానికి 1990 సంవత్సరంలో అప్పటి కేంద్ర ప్రభుత్వం విధానపరమైన నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇది విదేశీ

వనరులను వివిధ ప్రత్యామ్నాయాలతో ఆయా సంస్థలు మంచి ఉత్పాదకతను సాధించడానికి ఉపయోగిస్తే తప్పా? సంస్థలో గరిష్ట సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకుని ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకత, వ్యయ నియంత్రణ వంటి లక్ష్యాలను సాధించడానికి సమర్థ ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యానికి చోటిస్తే విమిటి తప్పు? దీనిపల్ల వినియోగ దారుల అవసరాల మేరకు నాణ్యమైన సేవలు అందుతాయి. ఇందుకు అవసరమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, యంత్రీకరణతో కూడిన సంస్థల విస్తరణలకు ఆయా వ్యాపకాలలో అనుభవం ఉన్న ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యం తప్పనిసరి.

ఆర్థిక రుగ్మతతో బాధపడుతున్న ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను సానుకూలంగా మలచడానికి బ్రాండ్ ఇమేజ్ తో, నాణ్యమైన ఫలితాలు సాధిస్తున్న అంతర్జాతీయ సంస్థల ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యం వల్ల

పనితీరుపై దృష్టి పెట్టింది.

విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ విషయానికి వద్దాం. ఇది ఆర్థిక సమస్య మాత్రమే కాక, భావోద్వేగ సమస్యగా కూడా మారినందున పెట్టుబడులు ఉపసంహరణకు సంబంధించి అధ్యయనం చేయవలసిన పెద్ద కేస్ స్టడీగా మారింది. 32 మంది బలిదానంతో, ఆంధ్రుల హక్కు నినాదంతో సోవియట్ రష్యా సహకారంతో సంవత్సరానికి 3.5 మెట్రిక్ టన్నుల సామర్థ్యంతో 1982లో ప్రారంభమయింది. దీనిని రాష్ట్రీయ ఇస్పాత్ నిగం లిమిటెడ్ (RINL)గా స్థాపించారు. ఆ సమయంలో కార్పొరేట్ రంగానికి ప్రైవేట్ పెట్టుబడి అవకాశాలు తగినంతగా లేకపోవడంతో దీనిని కేంద్రం ప్రభుత్వరంగ సంస్థగా ప్రారంభించింది. ఈ సంస్థ ఆపరేటింగ్ నష్టాలను (పన్నులకు ముందు) నమోదు చేసింది. 2015-16- రూ.1,702 కోట్లు, 2016-17 -రూ. 1,690 కోట్లు, 2017-18

పెట్టింది. అంటే అప్పటి ముఖ్యమంత్రి విజ్ఞప్తి మేరకే ఆ చర్య ఆగిపోయింది. ఆ సమయంలో RINLని SAILలో విలీనం చేసి ఉంటే, ఈ రోజు ఈ స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ సెయిల్లో క్యాపిటల్ వినియోగం కోసం సొంత గనుల సమస్య లేకుండా కొనసాగించే పరిస్థితి ఉండేది.

అంతకు ముందుటి సంగతి కూడా ఉంది. అటల్ బిహారీ వాజపేయి నాయకత్వంలోని ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం పునర్నిర్మాణం ద్వారా రెండుసార్లు మూలధనం సహాయం అందించింది. 1993 -94 సంవత్సరంలో మొదటిసారి రూ. 1,184 కోట్లు భారత ప్రభుత్వ రుణం ఈక్విటీ క్యాపిటల్గా, రూ .1,604 కోట్లు 7% నాన్ రీడీమబుల్ ప్రిఫరెన్స్ షేర్లుగా మార్చారు. ఇంకా, కేంద్రం రూ .149.40 కోట్ల వడ్డీ మాఫీకి సహాయం చేసింది. ఈ చర్యల వల్ల సంవత్సరానికి 582 కోట్ల వడ్డీని ఆదా

దినకర్ లంకా, బి.కా., ఎఫ్.పి.ఏ.

ఆధారిత ఇంటిగ్రేటెడ్ స్టీల్ ప్లాంట్ను ముడి ఇనుము సౌకర్యవంతంగా దిగుమతి చేసుకోగలిగే గంగవరం ఓడరేవు ఆధారంగా ప్రతిపాదించారు. 2005లో ఒడిశాలోని జగత్పింగ్ పూర్తిలో సంవత్సరానికి 12 మెట్రిక్ టన్నుల సామర్థ్య ప్లాంట్ కోసం పోస్టో ప్రతిపాదించింది. దీని కోసం పోస్టో, ఒడిశా ప్రభుత్వం మధ్య 2005లో అవగాహన ఒప్పందం కుదిరింది. కాని స్థానికుల నిరసనల కారణంగా ఇది కార్యరూపం దాల్చలేదు. అయితే పోస్టో ప్లాంట్ ఏర్పాటుకు 5000 ఎకరాలకన్నా తక్కువ ఉన్న చాలునని ప్రతిపాదించింది. కొత్త ఉక్కు కర్మాగారం ఏర్పాటు కోసం భూమి అవసరాలను జాగ్రత్తగా అంచనా వేయాలి. ప్రతిపాదిత కొత్త ఉక్కు కర్మాగారం కోసం, టై-అప్తో సహాయక యూనిట్ల కోసం సెజ్ ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా స్థానిక వనరులను ఉపయోగించుకోవడంతో బాటు ఉపాధి అవకాశాల అభివృద్ధికి ఆస్కారం కలుగుతుంది. మిగిలిన భూమిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం భవిష్యత్తులో ఇతర పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టులను చేపట్టవచ్చు.

ప్రపంచం కుగ్రామమై (గ్లోబల్ విలేజ్), సులభతర వాణిజ్యం (ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్) కీలకంగా మారింది. అందువల్ల, అన్ని దేశాల ప్రభుత్వాలు ప్రజల మెరుగైన జీవన ప్రమాణాల కోసం సమగ్ర వృద్ధి కోసం ప్రాధాన్యతలను సమీక్షించాల్సిన అవసరం ఉంది. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ వృద్ధి, వ్యూహాత్మక లక్ష్యం, మరోవైపు ప్రజల ఆకాంక్షలు, వారి అవసరాలకు సంబంధించిన అంశాలు ప్రాధాన్యం సంతరించు కున్నాయి. ఈ 70 సంవత్సరాల కాలంలో ప్రపంచంతో పాటు భారత్ కూడా పెనుమార్పులు సంతరించుకుంది. అయినా ప్రజల భావోద్వేగాలూ ముఖ్యమే. కానీ ఆర్థిక వ్యవస్థలో అంతిమ ఫలితం ప్రభావం భావోద్వేగాలకంటే ప్రబలంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే దేశ సమగ్ర వృద్ధి, ప్రజా శ్రేయస్సు ప్రభుత్వానికి అత్యంత ప్రాధాన్యతాంశం. చివరగా, సానుకూల లేదా ప్రతికూల భావోద్వేగాలు దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ భవిష్యత్తుపై ప్రతిబింబించకపోవచ్చు. కారణం ఆర్థిక ఫలితాలకు భావోద్వేగాలు ఉండవు. నష్టాలలో కూరుకుపోయి కష్టాలలో ఉన్న కష్టాలలోకి వెళ్లబోతున్న ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలలో పెట్టుబడులు ఉపసంహరణ సరైన సమయంలో చేయకపోతే అది విపత్తుకు దారితీసే ప్రమాదం ఉంది.

వోద్యేగాలు ఉండవు

-రూ. 307 కోట్లు, 2018-19- రూ. 1,369 కోట్లుగా ఆ నష్టాలు ఉన్నాయి. ఆడిట్ ఆర్థిక నివేదికలు అందుబాటులోకి వచ్చిన తరువాత 2019- 20 సంవత్సరంలో వచ్చిన నష్టాల గురించి తెలుస్తుంది. లాకొడన్ సమయంలో ప్లాంట్ మాత్రపడింది. దీనితో ప్లాంట్ వాస్తవ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 20,000 టన్నులు కాగా అది 13,000 నుండి 14,000 టన్నుల మేరకు తగ్గిపోయింది. RINLకి సొంత గనులు లేనందున, ముడి ఇనుప ఖనిజం ఖర్చు అధికంగా ఉండటం వలన నష్టాలు వచ్చాయన్న వాదన ఉంది. కాబట్టి క్యాపిటల్ కన్సంప్షన్ కోసం గనులు కేటాయించాలని కొందరు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను అభ్యర్థిస్తున్నారు. RINLను SAILలో విలీనం చేయడం ద్వారా లాభాల బాటలోకి మరల్చవచ్చునని ఇంకొందరు చెబుతున్నారు. ఎందుకంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల భావోద్వేగాలు 'విశాఖ ఉక్కు - ఆంధ్రుల హక్కు' నినాదంతో ముడిపడి ఉందని సమాధానం ఇస్తున్నారు. అయితే, విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ విస్తరణకు రూ .8,600 కోట్లు కేటాయించడం ద్వారా రాష్ట్రం పట్ల తమకున్న ఆదరణను ప్రధాని వెల్లడించారని మే 20, 2006న నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి చెప్పారు. అలాగే ఈ ప్లాంట్ను స్టీల్ అధారితీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (సెయిల్)లో విలీనం చేయవద్దని ఆయన ప్రధానికి విజ్ఞప్తి చేసిన విషయం గుర్తు చేసుకోవాలి. వింత ఏమిటంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం సెయిల్లో విలీనం చేయాలనే ఉద్దేశంతోనే RINLలో రూ.8,600 కోట్లు అదనపు పెట్టుబడులు

చేయడానికి అవకాశం వచ్చింది. మళ్లీ 1998లో రెండవసారి రూ. 1,333.47 కోట్ల రూపాయల రుణాన్ని 7% నాన్ రీడీమబుల్ ప్రిఫరెన్స్ షేర్లుగా మార్చారు. ఇది సంవత్సరానికి 325 కోట్ల వడ్డీని సంస్థకు ఆదా చేయడానికి వీలు కల్పించింది. విషయం ఏమిటంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం అవసరమైన ప్రతిసారి సహాయాన్ని అందించింది. కాని యూనిట్ ఆపరేటింగ్ లాభాల వైపు మరల్చడంలో విఫలమైంది.

గతాన్ని బట్టి స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరించడం గురించి ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఉద్వేగ భరిత వాతావరణం నెలకొంది. అయితే సంస్థ నిరంతర నష్టాలు మూసివేతకు దారితీస్తాయనేది నిపుణుల వాదన. అదే జరిగితే త్యాగాలకు అర్థం లేదు. అందువల్ల, ఉద్యోగులు, సంస్థపై ఆధారపడినవారిని కాపాడటానికి ప్రపంచ స్థాయి సమర్థ నిర్వహణ ద్వారా యూనిట్లో పునరుజ్జీవనం తేవడం అవసరం. RINL 24,000 ఎకరాలకు పైగా విలువైన భూములను కలిగి ఉన్నందున ఈ ప్రతిపాదన చుట్టూ చాలా ఊహా గానాలు జరుగుతున్నాయి. ఆదమరిస్తే ఇవి చౌకగా పరాయికరణ చెందడంవల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వానికి భారీ నష్టాలు వస్తాయి. ఇదే సమయంలో దక్షిణ కొరియా స్టీల్ వ్యాపార దిగ్గజం పోస్టో విశాఖపట్నంలో గ్రీన్ ఫీల్డ్ ఇంటిగ్రేటెడ్ స్టీల్ ప్లాంట్ ఏర్పాటుకు తమ ఆసక్తిని తెలియజేయడానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను సంప్రదించి RINLతో అవగాహనా ఒప్పందం చేసుకుంది. విశాఖపట్నంలో RINL 7.30 మిలియన్ టన్నుల సామర్థ్యం గల ప్లాంట్. ఈ సముద్ర తీర

‘రాజు గాడింటికి వెళ్లాస్తా నమ్మా. కాస్త ఆలస్యం కావచ్చు..’
మంటింట్లోంచి ముందు గదిలోకి వస్తూ తల్లి సీతమ్మతో చెప్పాడు సోమయాజులు. ‘ఇంత రాత్రి పూట వెళ్లడం అవసరమా!’ ఆమె గొంతులో భయం, సందేహం ధ్వనించాయి.

‘సైన్సు రికార్డు పూర్తి చేయాలంటే స్కెచ్ పెన్నులు కావాలి. అవేమో నా దగ్గర లేవు..’ రాత్రికి సైన్సు రికార్డు తీసుకుని మా ఇంటికి రా. నా స్కెచ్ పెన్నులు వాడుకో. ఇద్దరం ఈ రాత్రికి పని పూర్తి చేసుకుందాం’ అన్నాడు రాజు. అందుకే వెళ్తున్నా’ అన్నాడు సోమ.

‘సరే. జాగ్రత్త. పురుగూ పుట్రా చూసి నడుపు’ అన్నదామె. సైన్సు రికార్డు చేతపుచ్చుకుని సోమ బయటికి వచ్చాడు.

సోమ, రాజు అనే డేవిడ్ రాజు మంచి స్నేహితులు. ఇద్దరూ పాలెంలోని జిల్లాపరిషత్ హైస్కూల్లో పదో తరగతి చదువుతున్నారు. ఈ రోజు ఉదయం నుండి సోమ మనసంతా అందోళనగా ఉంది. రాజు ఏం చేస్తాడో అని ఆత్రుతగా ఉంది.

రాజు తండ్రి పాస్టరు. రాజు వాళ్ల డాబా ఇల్లు, పెంకుడు భవంతిలో చర్చి, పక్క పక్కనే ఒకే కాంపౌండులో ఉంటాయి. సోమ వెళ్లేసరికి చర్చి, రాజు వాళ్ల ఇల్లు అంతా నిశబ్దంగా ఉన్నాయి. రాజు వాళ్ల అమ్మకు ఆరోగ్యం సరిగా లేక బెడలు నెలలుగా పట్టులోని వాళ్ల డాక్టరు తమ్ముడింట్లో ఉంటోంది. రాజు వాళ్ల నాన్న చుట్టు ప్రక్కల ఊళ్లలో ప్రార్థనలు చేయించడానికి వెళ్లి వస్తుంటాడు. ఆయన కూడా ఊళ్లలో లేనట్లుంది. రాజు గదిలో మాత్రమే లైటు వెలుగుతోంది. రాజు కూడా భోజనం చేసి తన గదిలో సోమ కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు. సోమను చూడగానే ‘రా రా నీ కోసమే చూస్తున్నా. ఇవిగో స్కెచ్ పెన్స్. నువ్వు నీ సైన్సు రికార్డు పని చేసుకో’ అన్నాడు రాజు.

‘రికార్డు పని సరే. షావుకారు సత్తెంకు బుద్ధి చెప్పదాం అన్నావు కదా. ఏం చేశావు?’ అన్నాడు సోమ.

‘ఔను కదూ! ఏమన్నాడురా నిన్ను!’ తల పంకిస్తూ అన్నాడు రాజు.

‘అవధానులుగారి దగ్గర మంత్రాలు నేర్చుకుని పౌరోహిత్యం చూసుకోక నీకెందుకురా ఈ దండగమారి చదువులు! మీ అమ్మతో ఎన్నాళ్లు విస్తళ్లు కుట్టిస్తావు?’ అని చాలా చాలా అన్నాడూ’ బాధతో అన్నాడు సోమ.

‘సరే. వాడి పని పట్టే సంగతి నాకొదిలేయ్. నువ్వు నీ రికార్డు పని చూసుకో. నేను ఈలోపు దయ్యాన్ని తయారు చేస్తా’ అన్నాడు రాజు.

‘దయ్యాలు ఉన్నాయా లేవా అని జనం గొడవపడుతుంటే నువ్వు దయ్యాన్ని తయారు చేస్తానంటావేంట్రా!’ అన్నాడు సోమ.

‘దయ్యాలు ఉన్నాయా, లేవా అన్నది కాదు. ఇప్పుడు మనకు దయ్యం అవసరం. దయ్యం అంటే ఏమిటి? భయమే దయ్యం. సత్తెంకు భయం కలిగించాలంటే మనకో పరికరం కావాలి. ఆ పరికరమే దయ్యం. దాన్ని నేనిప్పుడు తయారు చేస్తా’ అని గోడ బీరువా తెరిచి ఒక్కో వస్తువును తీసి బల్బమీద పెడుతూ వివరించాడు రాజు. స్కెచ్ పెన్నులతో తన సైన్సు రికార్డు పని చేసుకుంటూనే రాజు ఏంచేస్తున్నాడో, ఎలా చేస్తున్నాడో ఓ కంట కనిపెట్ట సాగాడు సోమ.

రాజు ఇంట్లోకి వెళ్లి కాసిని నీళ్లు తెచ్చాడు. ప్లాస్టిక్ ముగ్గుతో కొన్ని నీళ్లు స్టీలు బేసినులో పోశాడు. కొంచెం గాస్టిక్ సోడా తీసుకుని ఖాళీ సెలైన్ సీసాలో వేసి దాన్లో కాసిని నీళ్లు పోశాడు. అది నీళ్లలో కరిగింది. కొన్ని అల్కాయిమియం ముక్కలు తీసి అదే సీసాలో వేశాడు. బున బున అంటుంటే ఒక్క క్షణం అలా దాన్ని పొంగనిచ్చి సైకిలు ట్యూబు ముక్క ఒక కొనను కొంచెం సాగ దీని సెలైను సీసా మూతికి తగిలించాడు. ట్యూబు రెండో కొనను బేసినులోని నీళ్లలో పెట్టాడు. బుడ బుడ శబ్దం చేస్తూ నీళ్లలో గాలి బుడగలు వస్తున్నాయి. సక్సెస్. అని గర్వంగా సోమ కేసి చూశాడు. నిరోధ మూతిని తెరిచి సైకిల్ ట్యూబు రెండో కొనకు తగిలించాడు. చూస్తుండగానే నిరోధ ఉబ్బి బూరలా తయారు కాసాగింది. అది కావలసినంత సైజుకు వచ్చాక రాజు తృప్తిగా తలాడిస్తూ ‘ఆ దారంతో దీని మూతి కట్టరా’ అన్నాడు. దారపు ఉండ తీసుకుని నిరోధ బూర మూతి బిగించాడు సోమ. దాన్ని సైకిలు ట్యూబు నుండి వేరు చేయగానే అది మామూలు బూరలా తయారైంది. ‘ఇదంతా నీకు ఎలా తెలుసురా’ అడిగాడు సోమ.

‘మా మామ కొడుకు ఆనంద్ డిగ్రీ ఫస్టియర్ చదువుతున్నాడు. వాడు నేర్పాడు.’ మాట్లాడుతూండ గానే రెండో బూర కూడా తయారైంది. దాన్ని కూడా దారంతో కట్టి, బేబుల్ కాల్కి తగిలించాక సామాన్లన్నీ తీసి చకచకా సర్దేశాడు. గోడ బీరువాలోంచి ఓ కొత్త వస్తువు తీశాడు. అది పాడయిపోయిన పాత అలారం టైంపీసులోని రేడియం డయల్. దాన్లోంచి నాలుగు రేడియం ముక్కలను కత్తిరించి వాటికి గమ్

రాసి బూరలకు అంటించాడు. వెలుతురులో అవి మెరుస్తున్నాయి. వాటి చుట్టూ ఎగ్రస్కెచ్ పెన్నుతో బార్దరు గీస్తే అవి భీకరంగా కనిపిస్తున్నాయి. రాజు కూచునే కుర్చీకి దారంతో ఒకదాన్ని కట్టేశాడు.

‘లైటు ఆర్పుతా. వరండాలో మసక మసక వెలుతుర్లో నిలబడి దీన్ని చూసి ఎలా ఉందో చెప్పు పో!’ అని లైటు తీసేశాడు రాజు.

గదిలోంచి బయటికి వచ్చిన సోమ వరండాలో నిలబడి రాజు గదిలోకి చూశాడు. మెరుస్తూన్న రేడియం ముక్కలు రెండు కనుగడ్డను తలపిస్తున్నాయి. మళ్లీ గదిలోకి వచ్చాడు.

‘ఎలా ఉందిరా!’

‘అకస్మాత్తుగా చూస్తే భయమేస్తుంది.’

‘ఇదే మన దయ్యం. దీంతో ఏం చేస్తానో

కౌలివి

చూస్తుండు. నీ నోట్సు కూడా తీసుకుని పద.’ అన్నాడు రాజు. సరే అని సోమ బయటికి వచ్చాడు. ఒక దయ్యాన్ని చేత పుచ్చుకుని రాజు కూడా అతని వెనకే బయటికి వచ్చాడు. ఇంటి తలుపులు మూసి ‘ఇహ పద’ అన్నాడు.

‘ఆ రెండోది ఎందుకురా!’

‘రంగంలోకి దిగాక ఒకటి ఫెయిలైతే వెంటనే ప్రయోగించడానికి రెండోది రెడీగా ఉండాలి. పద’ అన్నాడు రాజు.

కాంపౌండు దాటి బయటికి వచ్చాక ముందు రాజు, వెనక సోమ. ఇద్దరూ మెల్లిగా షావుకారు సత్తెం ఇంటి పరిసరాల్లోకి చేరుకున్నారు. ఏం చేయాలో, ఎలా చేయాలో దారిలో వివరించాడు రాజు.

టైము రాత్రి పది కావొస్తోంది. ఊరంతా మాటు మణిగినట్లుంది. సత్తెం ఇంటి ముందు చెక్క గేటు తెరిచే ఉంది. ఇంట్లో లైటు వెలుగుతోంది. రాజు తన చేతిలోని దయ్యాన్ని చెక్క గేటుపై కమ్మీకి కట్టేశాడు. ఆ తరువాత ఇద్దరూ లోపలికి వెళ్లారు.

‘సత్తెం గారూ, సత్తెం గారూ..’ కటకటాల మీద చేత్తో తడుతూ కేకేశాడు రాజు. ‘ఎవరూ?’ అనుకుంటూ లోపలి తలుపు తీసుకుని వసారాలోని దుకాణంలోకి వచ్చిన షావుకారు సత్తెం అక్కడే ఆగిపోయాడు. బయట చెక్క గేటు మీద తారట్లాడు తున్న దయ్యం అతని కంట పడింది. ఇంట్లోంచి వస్తున్న మసక మసక వెలుతురులో దాని రెండు కళ్ళూ మెరుస్తున్నాయి. సత్తెంకు భయంతో నాలుక పిడచకట్టుకపోతున్నది. ‘సత్తెం గారూ’ అని మనిషి

వాకాటి పాండు
రంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల
పోటీకి
ఎంపికైనది

పిలిచినట్లే వినపడింది. కటకటాలను తట్టిన చప్పుడు కూడా వినపడింది. సర్వ శక్తులనూ కూడ దీసుకుని 'ఎవరా?' అన్నాడు.

'నేనండీ రాజును' అన్నాడు రాజు.

రాజు. పాస్టరు గారి అబ్బాయి. తెలిసిన మనిషే. ఫరవాలేదు అనుకుని భారంగా అడుగులో అడుగేసు కుంటా కటకటాల దాకా వచ్చాడు. కటకటాల తలుపు తెరవకుండానే చూశాడు. రాజు, వాడి పక్కన సోమయాజులు.

ఇద్దరూ ఇంత రాత్రివేళ ఎందుకొచ్చారు, వీళ్ల వెనక గేటు దగ్గర దయ్యం ఉన్నట్లు వీళ్లకు తెలుసా, తెలీదా! వీళ్లు, దయ్యం ఇద్దరిలో ముందొచ్చిందెవరు, పిలిచిందెవరు నందేహాలతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నాడు సత్యం. 'ఏరా వచ్చి ఎంత సేపయింది,

ఎన్ని సార్లు పిలిచావు?' ప్రాణాలు ఉగ్గ బట్టుకుని అడిగాడు.

తమ దయ్యాన్ని సత్యం చూశాడని, చూసి భయపడుతున్నాడని రాజు గ్రహించాడు.

'నేను ఇప్పుడే వచ్చానండి. దుకాణంలో లైటు లేదే, పడుకున్నారా ఏమిటి అనుకుంటూ వస్తున్నా ఇంతలో మీరు తలుపు తీశారు. హమ్మయ్య నేను పిలవకుండానే వచ్చారు గదా అనుకుంటున్నా మీరే ఎవరు అని అడిగారు. నన్ను చూశారేమో అనుకున్నా ఎన్నిసార్లు పిలిచావని అడుగుతారేమిటి? నేనసలు పిలవనే లేదే అన్నాడు' రాజు.

అయితే ఇందాక పిలిచింది, కటకటాల మీద తట్టి చప్పుడు చేసింది ఎవరు? సత్యం భయం రెట్టింపు అయింది. ఏరా మీకు దయ్యాలంటే భయమేనా, గంభీరతను తెచ్చి పెట్టుకుని అన్నాడు సత్యం.

'బైబిల్ అన్నా ఏను ప్రభువు అన్నా దయ్యాలకు హడల్. అందుకే నేనెప్పుడూ చిన్న పాకెట్ బైబిల్ జేబులో పెట్టుకుంటా' అని తన లాగు జేబులోనుండి

చిన్న బైబిల్ తీసి చూపాడు రాజు.

'హమ్మయ్య, దేవుడు పంపినట్లు మీరు నా కోసమే వచ్చారా. కదలకుండా అక్కడే నిలబడి వెనక్కి తిరిగి చెక్కుగేటు మీద ఏముందో చూడండి' అన్నాడు సత్యం. ఇద్దరూ ఒక్కసారి వెనక్కి తిరిగి చూసి మళ్లీ సత్యం కేసి చూశారు.

'ఏం కనపడిందిరా?'

'అక్కడ కొరివి దయ్యం ఆడుతోందండీ' అన్నాడు రాజు.

'నీకు పున్నెముంటుంది. నీ బైబిల్తో దాన్ని తరిమేయరా' ప్రాధేయ పూర్వకంగా అన్నాడు సత్యం.

'మామూలు దయ్యాలైతే బైబిల్కు భయపడి పోతాయి. కానీ కొరివి దయ్యాలు వాటికి కావల్సింది ఇస్తే గాని పోవండీ.'

'ఏం కావాలిరా వాటికి?'

'దొరలు తాగే స్పెన్సరు చుట్టల్లాంటి ఖరీదైనవి లేదా గోల్డ్ ప్లేక్ కింగ్స్ లాంటి సిగరెట్లు. హైక్లాస్ సిగరెట్లు మీ దగ్గర దొరుకుతాయి కనుక మీ ఇంటికి వచ్చిందది. గోల్డ్ ప్లేక్ కింగ్స్ ప్యాకెట్ ఒకటి, ఓ అగ్గి పెట్టి ఇచ్చి పంపండి.'

'బాబ్బాబు సిగరెట్లు పెట్టి, అగ్గి పెట్టి నీకిస్తా

దయ్యం

అన్నాప్రగడ శివరామ ప్రసాద్

పట్టుకెళ్లి దానినిచ్చి సాగనంపు నాయనా నీకు పుణ్యం ఉంటుంది.' దీనంగా అన్నాడు సత్యం.

'సరే అలాగే. ఇవ్వండి. తప్పుతుందా' అని రాజు అనగానే సిగరెట్టు పెట్టి, అగ్గి పెట్టి తెచ్చి రాజు చేతికిచ్చాడు సత్యం.

సిగరెట్టు పెట్టి తెరిచి ఓ సిగరెట్టు తీసి నోట్లో పెట్టుకుని ముట్టించాడు రాజు. 'నాకు అసలు సిగరెట్టు అలవాటు లేదు. కొరివి దయ్యన్ని నమ్మించాలి గనుక మీ కోసం తాగుతున్నా. మనం తాగుతూ ఇస్తేనే నమ్ముతాయి' అన్నాడు రాజు. 'కానివ్వు నాయనా.. దాన్ని సాగనంపు' అన్నాడు సత్యం.

అలాగే నంది. పదరా సోమూ అంటూ రాజు ముందు కదిలితే సోము అతన్ని అనుసరించాడు. ఇద్దరూ చెక్క గేటుదగ్గరికి వచ్చారు. తన నోట్లో కాలుతున్న సిగరెట్టు తీసి, దయ్యన్ని గేటుకు కట్టేసిన దారం మొదట్లో అంటించాడు రాజు. దారం కాలి తెగిపోవడంతో బెల్మాన్ గాలిలోకి తేలుతూ వెళ్లిపోయింది. వెళ్ళొస్తామండీ అని రాజు చేయి ఊపాడు. గేటు మీద దయ్యం ఎగిరి పోవడం చూసి సత్యం తృప్తిగా ఇంట్లోకి వెళ్లి తలుపేసుకున్నాడు.

'పద. నిన్ను మీ ఇంటి దగ్గర దింపి నేను మన సైన్సు మాస్టారింటికి వెళ్లి ఆయన మేలుకునుంటే కాసేపు ఆయనతో మాట్లాడి ఇంటికి పోతా' అని సోము వాళ్ళింటి మలుపు రాగానే బై చెప్పి రాజు ముందుకు కదిలాడు. సైన్సు మేష్టారింటికి వెళ్తే ఇంట్లో లైటు వెలుగుతోంది. హుషారుగా వెళ్లి మాష్టరూ! అని పిలుస్తూ తలుపు తట్టాడు. వసారాలో లైటు

రాత్రి నువ్వొచ్చి పడుకున్న కాసేపటికి బస్సు హారను వినపడ్డది. పాలెంపోయే లాస్ట్ బస్సు వచ్చింది అనుకున్నా. సరిగ్గా ఆ సమయానికే రాజు వాళ్ల నాన్న అతని సహాయకుడు ఆదాము ఇద్దరూ కలిసి సైకిళ్ల మీద వేరే ఊరెళ్లి తిరిగి ఇంటికి వచ్చారట. రాజు వాళ్ల నాన్న వరండాలోకి వెళ్లి రాజు గది తలుపు తోసి చూస్తూనే భయంతో 'వామ్మో ఆదామూ బాబు గదిలోకి దయ్యం దూరింది. ప్రభువా!' అంటూ వరండాలో కుప్పకూలి పోయాట్ట.

వెలిగింది. ఆ వెంటనే ఎవరూ అంటూ తలుపు తెరుచుకుని సైన్సు మేష్టరు వచ్చారు.

చేతిలో ఉన్న సిగరెట్టు పెట్టి, అగ్గి పెట్టి ఆయనకిచ్చి నమస్కారం చేశాడు రాజు. ఏమిటిది, ఎక్కడివి, ఎందుకు? అన్నారాయన. ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుతూ నిలబడ్డాడు రాజు.

'ఫర్లేదు చెప్పరా!' ధైర్యం చెప్పారాయన. చేతులు నలుపుకుంటూ, షావుకారు సత్యం సోమును అవమానించి బాధ పెట్టిన దగ్గర నుండి జరిగింది మొత్తం టకటక చెప్పేశాడు రాజు. అంతా విని పకాపకా నవ్వి 'మంచి పనే చేశావు కానీ నువ్వు చేసిన పని వల్ల మూఢనమ్మకం బలపడి పోవడం లేదు! ఇలాంటి వాటిని కొంటే పనులు అంటారు. వికటిస్తే విపరీత పరిణామాలకు దారితీస్తాయి. పద.

అనునయంగా అంటూ ఇంటి ముంగిట్లోకి నడిపాడు. ఖాళీ స్థలంలోకి వస్తూండగా రప్పమని శబ్దం చేస్తూ, భగ్గున మండిపోతూ వాళ్ల ముందు రాలింది బెల్మాన్. 'నీ దయ్యం నీతోనే వచ్చినట్లుండే' నవ్వుతూ రాజును సాగనంపి ఇంట్లోకి వెళ్లారు మేష్టరు. ఇంటికి వచ్చిన సోము తృప్తిగా నిద్రకు ఉపక్రమించాడు. రోజుటి కన్నా అలస్యంగా పడుకోవడంతో బాగా తెల్లరినా సోము ఈ రోజు నిద్ర లేవలేదు. బిడ్డ రాత్రి అలస్యంగా పడుకున్నాడని తెలుసు కనుక రోజూ మాదిరే పెందలాడే సోమును నిద్రలేపే ప్రయత్నం తల్లి చేయలేదు. సూర్యోదయానికి కాస్త ముందే నిద్రలేచిన ఆమె ఇంటి వని చేసుకుంటూ మధ్యమధ్యలో వీధిలోకి వెళ్లి వస్తాన్నది. అలా వెళ్లి వస్తూండగా పిడుగు లాంటి వార్త ఆమె చెవిన వడ్డది. వెంటనే

సోమును నిద్రలేపింది. చెంబుతో కాసిని నీళ్లిచ్చి ముఖం కడిగించింది. తల్లి ముఖంలో ఆందోళన గమనించిన సోము 'ఏమైందమ్మా!' అన్నాడు. ఒక్కసారిగా చెమిలే పిల్లాడు భయపడతాడనే సందేహంతో నెమ్మదిగా కథలా మొదలు పెట్టింది.

'రాజు వాళ్ల నాన్న ప్రార్థనలు చేయించడానికి, దయ్యాలు వొదిలించడానికి చుట్టు పక్కల ఊళ్లకు కూడ వెళ్లి వస్తుంటాడు తెలుసా!'

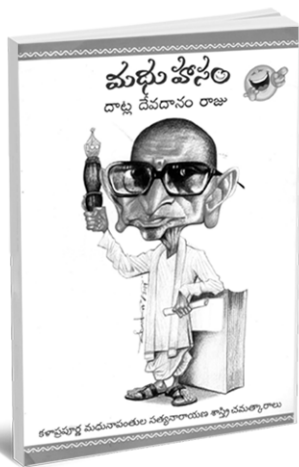
'అ! తెలుసు' అన్నాడు సోము.

'రాత్రి నువ్వొచ్చి పడుకున్న కాసేపటికి బస్సు హారను వినపడ్డది. పాలెంపోయే లాస్ట్ బస్సు వచ్చింది అనుకున్నా. సరిగ్గా ఆ సమయానికే రాజు వాళ్ల నాన్న అతని సహాయకుడు ఆదాము ఇద్దరూ కలిసి సైకిళ్ల మీద వేరే ఊరెళ్లి తిరిగి ఇంటికి వచ్చారట. రాజు వాళ్ల నాన్న వరండాలోకి వెళ్లి రాజు గది తలుపు తోసి చూస్తూనే భయంతో 'వామ్మో ఆదామూ బాబు గదిలోకి దయ్యం దూరింది. ప్రభువా!' అంటూ వరండాలో కుప్పకూలి పోయాట్ట. ఆదాము తన సైకిలు అలాగే వొదిలేసి, తన చేసించిలోని మంచినీళ్ల సీసా తీసుకుని వరండాలోకి వెళ్లి పడిపోయిన పాస్టరుగారి ముఖాన నీళ్లు చల్లి లేపి కూర్చోపెట్టి ప్రభువా ప్రభువా అని ఏను నామస్కరణ చేస్తుండగా రాజు వచ్చాట్ట. వాళ్ల నాన్న అలా పడిపోయి ఉండడం చూసి 'ఏమైంది అంకుల్?' అని ఆదామును అడిగాట్ట. 'నీ గదిలోకి దయ్యం దూరింది బాబూ. దాన్ని చూసి నాన్న భయంతో ఇలా పడిపోయారు.' అన్నాట్ట. రాజు ఏమాత్రం తొణుకు బెణుకు లేకుండా ఓ అదా! చుట్ట, బీడి, సిగరెట్ ఏదో ఒకటి కాల్చి ఇమ్మని ఆదామును అడిగాట్ట. అతను అలాగే ఇచ్చి జాగ్రత్త బాబూ దయ్యాలతో చెలగాటం మంచిది కాదని అంటూ ఈ అబ్బాయి ఏం చేస్తాడా అని చూస్తూ కూచున్నాట్ట. ఆదాము కాల్చి ఇచ్చిన సిగరెట్టు తీసుకుని రాజు వరండాలోని తన గదిలోకి వెళ్లాట్ట. అతను వెళ్లిన కొద్ది క్షణాలకే గదిలో రప్పని చప్పుడు, పెద్ద వెలుగు వచ్చాయట. రాజు తాపీగా బయటికి వచ్చి 'దయ్యం కాలి భస్మమై పోయింది. లేవండి అంకుల్.. డాడిని ఇంట్లోకి చేర్చి మంచం మీద పడుకోబెడదాం' అని ఎంతోధైర్యంగా అన్నాట్ట. కాసేపు సవర్యలు చేశాక ఆయన తెలివిలోకి వచ్చినా భయం తగ్గలేదట. దాంతో ఆదామే అంత రాత్రి వేళ మన ఆంజనేయ స్వామి గుడి పూజారిని లేపి విషయం చెబితే ఆయన అక్షతలు, కుంకుమ మంత్రించి, తమలపాకులో చుట్టి ఇచ్చాట్ట. రోగి దండ చేతికి కడితే తెల్లవారేసరికి శాంతిస్తుంది అని చెప్పాట్ట. ఆదాము తెల్లవార్లా అక్కడే ఉండి పొద్దునే ఇంటికి వెళుతూ 'మీ దయ వల్ల చాలా ఉపశమించింది సామీ' అని పూజారి గారితో చెప్పి వెళ్లాట్ట. నువ్వు కూడా లేచి పళ్లు తోముకుని కాఫీ తాగి వెళ్లి రాజును పలకరించిరా' అని చెప్పి సీతమ్మ లోపలికి వెళ్లింది!

ఫ్రీజ్ కీ 'బీరు'వాక్ తేడా

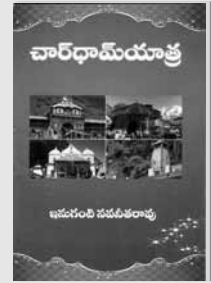
'గురువుగారు! మీకు సన్మానం చేస్తాం.' అని పిలిచారట కవీ, రచయిత అయిన పెద్దాయనని, ఆయన శిష్యులు. అప్పటికి ఆయనకి ముదిమికి సంబంధించి ఇబ్బందులు చుట్టిముట్టి ఉన్నాయి. కాస్త మతి కూడా మందగించింది. ఆయన అన్నారట, 'సన్మానం అంటే ఏం చేస్తారా!' అని. శాలువా కప్పుతాం, ఏదో బహుమతి కూడా ఇస్తాం అని చెప్పారు. 'ఉన్నమతే పోయి నేనేడుస్తుంటే, బహుమతులు కూడానా!' అన్నారటాయన. మహాకవుల, మహా రచయితల హాస్యోక్తులు నాలుగు కాలాల పాటు గుర్తుంటాయి. కలకాలం గిలిగింతలు పెడతాయి. ఒకసారి శ్రీశ్రీని ఎవరో అడిగారట, 'అయ్యా! మీరు బట్టతల మీద కవిత్వం రాశారా?' అని. 'అబ్బే లేదండీ! నేనెప్పుడూ కాయితాల మీదే రాస్తాను' అన్నాడటాయన. ఒకసారి హాస్యబ్రహ్మ భమిటిపాటి కామేశ్వరరావుగారు పిల్లల కాంపోజిషన్ పుస్తకాల కట్ట భుజంపై పెట్టుకు వెళుతున్నారట. ఒక గడుగాయి, 'మాస్టారూ! గాడిద బరువు మోస్తున్నారేమిటి!' అన్నాడట. 'ఔనా! ఒకటూ రెండూ! నలభయ్ గాడిదల బరువు' అన్నారట హాస్యబ్రహ్మ. ఇలా ఎన్నో. ఎందరో కవులవీ, రచయితలవీ ఉన్నారు. ఇవి ఎక్కడో ఒకచోట నమోదు కావాలి. 'ఆంధ్రపురాణ' కర్త కళాప్రపూర్ణ మధునాపంతుల సత్యనారాయణశాస్త్రి చమత్కారాలు కొన్నింటిని ప్రముఖ రచయిత డాట్ల దేవదానంరాజు మనకందించారు. నలభయ్ ఆరు వరకు మెరుపులు ఇందులో ఉన్నాయి. హస్తవాసి తెలుసు. మంచి డాక్టర్ విషయంలో చెప్పుకుంటాం. కానీ పాదవాసి కూడా ఉంది. తెలుసా?

మధునాపంతుల సత్యనారాయణశాస్త్రి చమత్కారాలు

సేకరణ: డాట్ల దేవదానం రాజు,
ప్రతులకు : అన్ని ప్రముఖ పుస్తక కేంద్రాలలో.
పేజీలు 94, వెల రూ 90/-

అదేమిటో చూద్దాం. సమయపాలన అనేది మన సమాజంలో అరుదైన లక్షణం. కానీ మధునాపంతుల వారికి అది సహజంగా ఉండేది. ఏ సభకి పిలిచినా వేళకి అక్కడ ఉండేవారట. ఒకసారి ఒక సభకు వెళ్లారు. దాదాపు ఎవరూ లేరు. ఒళ్లు మండదూ మరి! కొంత సేవటికి జనం వచ్చారు. ఆయననే అనేశారు, 'సాధారణంగా కొంతమంది వైద్యులకి హస్తవాసి మంచిదంటారు. కాని కవులకు, కళాకారులకు మాత్రం పాదవాసి మంచిది. ఎందుకంటే నేను ఈ ప్రాంగణంలోకి అడుగుెట్టిన తరువాతే కదా ఒక్కొక్కరు రావడం ప్రారంభించారు' అన్నారాయన. చురక వేస్తే వెండి చీపురు దెబ్బలా ఉండాలి. సభకు వేళకు హాజరవడమే కాదు, వేదిక మీది వక్రలూ అందుకు మినుహాయింపు కాదని శాస్త్రి గారి ప్రగాఢ విశ్వాసం. ఒక సభలో పిలవని పేరంటంలా ఒకాయన వచ్చి, 'నాకూ కాస్త అవకాశం అన్నాడు'. దానితో ఇచ్చారు శాస్త్రిగారు. ఆయన ఎంతకీ వదలడం లేదు. దీనితో శాస్త్రిగారు ఒక కార్యక్రమం పిలిచి, 'నాయనా! 'శివ భారతం' కర్త ఇంటిపేరును ఆయనను గుర్తు చేసుకోమని చెప్పు!' అన్నారు. శివ భారతం కావ్యకర్త పేరు వేంకటేశ్వ శాస్త్రి. ఆయన ఇంటిపేరు - గడియారం. మరొకటి - శాస్త్రిగారికి పంటిబాధ పట్టు కుంది. డాక్టర్ గారు తొలగించారు. అప్పుడు శాస్త్రిగారు అన్నమాట, 'వన్ను వేస్తే బాధ గాని, తీస్తే బాధేమీ ఉండదని తెలిసింది'. శాస్త్రిగారు వెళుతున్న రిక్షా ట్రాఫిక్ జామ్ లో ఇరుక్కుంది. అప్పుడు ఆయన నోటి నుంచి మాట మంచి హాస్యాన్ని పేరడీని కూడా తోడుగా పెట్టుకుని వచ్చింది - 'రిక్షాపై కవిరాజు, ముందు లారీ శ్రేణి' అని. రాజమండ్రి మున్సిపల్ చైర్మన్ (అప్పుడు) ఒకరు శాస్త్రిగారి పేరు ఒక వీధికి పెట్టించారు. చైర్మన్ గారి భక్తి అంతటిది. ఇందులో కూడా చక్కని హాస్యాన్ని చిందిచారాయన, 'చైర్మన్ గారు మొత్తానికి నా పేరు వీధిన పడేశారు' అని. కవులతో జాగ్రత్తగా ఉండాలి. వారిలో మొహమాటం మరి పొదుపుగా ఉంటుంది. ఒక శిష్య పరమాణువు వంటివాడు ఫ్రీజ్ కొన్నాడు. దానిని శాస్త్రిగారికి చూపించాలని అతడు తపన పడ్డాడు. బాగానే ఉంది. కానీ అందుకు తగ్గ జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి కదా! చెప్పచెప్పగా శాస్త్రిగారు ఒకసారి వీలు చూసుకుని ఫ్రీజ్ దర్భనార్థం శిష్యుడి ఇంటిని పావనం చేశారు. ఎప్పుడూ చమత్కారమే తప్ప చొరవ చూపని శాస్త్రిగారు ఫ్రీజ్ తలుపు తెరిచారు. శిష్యుడి గుండె రుణ్ణమంది. శాస్త్రిగారు ఇలా అన్నారు, 'బావుండోయ్! ఫ్రీజ్ అన్నావేమిటి? ఇది 'బీరు'వా అయితే!' శాస్త్రిగారి అవసాన దశలో కవి రసరాజు చూడడానికి వెళ్లారట. ఎలా ఉన్నారు అని సహజంగా అడిగారు, రసరాజు. అందుకు శాస్త్రిగారు, 'మీరు రసరాజు, నేన నీరసరాజు' అన్నారు. ఇలాంటివి ఇంకా ఎన్నో! చక్కని చమత్కార సంకలనం.

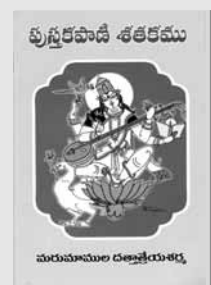
చార్ థామ్ యాత్ర

రచన: ఇనుగంటి నవనీతరావు
ప్రతులకు : రచయిత పేరిట నల్లకుంట, హైదరాబాద్ -44.
ఫోన్ : 9502750188
పేజీలు 52, వెల రూ 50/-

విభక్తి ప్రపత్తి

సద్గురు మదనానంద సరస్వతీ యతీంద్రోదాహరణ కావ్యము
రచన: మరుమామల దత్తాత్రేయ శర్మ
ప్రతులకు : రచయిత పేరిట వెస్ట్ కాకతీయ నగర్, సికింద్రాబాద్ -56.
ఫోన్ : 9441039146
పేజీలు 48, వెల రూ 50/-

పుస్తకపాణి శతకము

రచన: మరుమామల దత్తాత్రేయ శర్మ
ప్రతులకు : రచయిత పేరిట వెస్ట్ కాకతీయ నగర్, సికింద్రాబాద్ -56.
ఫోన్ : 9441039146
పేజీలు 48, వెల రూ 50/-

ఖిలాఫేత్.. జహాద్.. భారత్

1919-24 మధ్య దేశంలో జరిగిన ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి ఉన్న చారిత్రక, మత నేపథ్యం గురించి మొదటి రెండు భాగాలలో తెలుసుకున్నాం. ఆధునిక కాలంలో టర్కీ ఒట్టోమాన్ పట్ల వీరవిధేయత దేశంలో క్రమంగా పెరిగింది. ఆ వీరవిధేయత మొదట సూఫీ సన్యాసుల నుండి ముస్లిం మతపెద్దలకు, తర్వాత ఉన్నత వర్గ ముస్లింలకు, ఆ తర్వాత ముస్లిం పాత్రికేయులకు 1830వ దశకం నుండి ప్రారంభమైందని చరిత్ర చెప్పే వాస్తవం. అంతకుముందు గడవిన శతాబ్ది కాలంలో ఆ వీరవిధేయత పెరగటానికి కావలసిన సైద్ధాంతిక భూమికను తయారు చేశారు.

1857లో జరిగిన స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో ముస్లింలు హిందువులతో పాటు సహనంగా, చురుకూగా పాల్గొన్నారు. వలస పాలనకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఈ సంగ్రామంలో విజయం సిద్ధిస్తే భారత దేశాన్ని ఎవరు పాలించాలి? ఈ ప్రశ్నకు జవాబు హిందువులు ఆలోచించలేదు. ముస్లింలకు ఇది జవాబు లేని ప్రశ్నేమీ కాదు. అంతకుముందు వేయి సంవత్సరాలపాటు దేశంలో కొనసాగిన విదేశీ ముస్లిం పాలనకు ఆంగ్లేయులు చరమగీతం పాడారు. అయితే ఆంగ్లేయుల ఏలుబడిలో దార్-ఉల్-ఇస్లాం ఉన్న భారతదేశం దార్-ఉల్-హబ్ గా మారిపోయిందని

ముస్లిం ఛాందసవాదులు భావించారు. అంటే ముస్లింలకు నివాసయోగ్యం కాని దేశంగా మారిపోయిందని ఆ మతపెద్దలు భావించారు. కనుక 1857 విప్లవంలో విజయం భారతీయులను వరించి ఉంటే ఇస్లామిక్ పాలన పునరుద్ధరణ జరిగి ఉండేది. ప్రత్యామ్నాయం వారిని తృప్తిపరిచేది కాదు.

డా||బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ 1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం జిహాద్ స్వభావాన్ని దానికి ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని విశ్లేషిస్తూ ఈ విధంగా రాశారు. '1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ చరిత్రను పరిశీలిస్తే, ఆ తిరుగుబాటు ఆంగ్లవలస పాలకులకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన జిహాద్ అనే వాస్తవం గుర్తించటానికి ఎంతో సమయం పట్టదు. ఆంగ్లవలస పాలకులు ఆక్రమించిన కారణంగా భారతదేశం దార్-ఉల్-హబ్ గా మారిపోయిందని నయ్యద్ అహమ్మద్ దశాబ్దాల పాటు ముస్లింలకు చేసిన ప్రబోధాల ఫలితంగానే ఆ తిరుగుబాటులో వారు పాల్గొన్నారు. ఆ తిరుగుబాటు దార్-ఉల్-హబ్ గా మారిన భారతదేశాన్ని దార్-ఉల్-ఇస్లామ్ తిరిగి మార్చటానికి చేసిన ప్రయత్నం. 1919లో అఫ్ఘానిస్తాన్ భారతదేశంపై దాడి చేయటానికి కూడా అదే కారణం. ఖలీఫా ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా జోక్యం చేసుకోవటానికి నిరాక

రించిన కారణంగా కొందరు భారతీయ ముసల్మానులు భారతదేశంపై అఫ్ఘానిస్తాన్ దాడికి కుట్ర చేశారు' (Pakistan or the Partition of India, Vol. 8, Government of Maharashtra, 1990, P.295)

1857కు ముందు జరిగిన

ముస్లిం ఏకీకరణ ఉద్యమాలు

వలస పాలన దేశంలో ప్రారంభమై, రాజ్యాధికారం ముస్లింల చేతుల్లో నుండి ఆంగ్లేయులకు బదలీ అవుతున్న కాలంలో ఇస్లాంను కాపాడుకొనే ప్రయత్నం జరిగింది. అందుకు కృషి చేసిన వారిలో 18వ శతాబ్దికి చెందిన షావాళి ఉల్లా ప్రముఖుడు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ముస్లింలందరూ ఏకం కావాలని ఒక ఖలీఫా ఏలుబడిలో జాతిభేదాలు మరచి ముస్లింలంతా కలసిమెలసి మనుగడ సాగించాలని ఆయన బోధించాడు. పూర్వవైభవం సాధించేందుకు ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా జిహాద్ చేయవలసిన అవసరం గురించి ప్రబోధించేవాడు. ఒక తరం ముస్లిం పండితులందరూ ఆయన ప్రభావానికి లోనయ్యారు. తమ పొరుగున ఉన్న ముస్లిమేతరులతో

ఆ వందేళ్లు

ఎంత తక్కువ సంబంధం కలిగి ఉంటే అంత ఎక్కువగా అల్లా దయకు పాత్రులు అవుతారని కూడా షావల్లీ ఉల్లా ప్రబోధించేవారు. (The Muslims of British India, P. Hardy, Cambridge University Press, 1972, pp 29-30). 1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ సందర్భంలో కాని, ఖిలాఫత్ ఉద్యమకాలంలో కాని ముస్లిం నాయకత్వం వారి అవసరార్థం హిందువులతో కలిసారు తప్ప, హిందూ ముస్లిం ఐక్యత పట్ల వారికేమీ మక్కువలేదు.

మహారాజా రంజిత్ సింగ్ కు వ్యతిరేకంగా పవిత్ర యుద్ధానికి పిలుపును ఇచ్చిన నయ్యద్ అహమ్మద్ బరేల్లీ బెంగాల్ లో ముస్లింల శుద్ధి ఉద్యమానికి ఆద్యుడు. ఎన్నో తరాల క్రితం బలవంతంగా ముస్లింలుగా మారినా, పూర్వ హిందువులు తమ విశ్వాసాలను వదులుకోలేదు. హిందువుల పండుగలలో పాల్గొనేవారు. ప్రసిద్ధి చెందిన ఆలయాలను దర్శించేవారు. మంచిచెడుల కోసం బ్రాహ్మణ పండితులను సంప్రదించేవారు. ముస్లిం మత ఛాందసవాదులకు ఇది నచ్చలేదు. వీటన్నిటికీ వ్యతిరేకంగా బరేల్లీ పెద్ద ప్రచారాన్ని నిర్వహించాడు. ఏ ముస్లిం కూడా తమ పాత ఆలవాట్లను, హిందూ మత సంప్రదాయాలను గౌరవించకూడదని ప్రబోధించాడు. బెంగాల్ కు చెందిన టిటూమీర్ ఇంకొక అడుగు ముందుకు వేసి వేషభాషలలో ముస్లింలు

డా||బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ 1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం జిహాద్ స్వభావాన్ని దానికి ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని విశ్లేషిస్తూ ఈ విధంగా రాశారు.

'1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ చరిత్రను పరిశీలిస్తే, ఆ తిరుగుబాటు ఆంగ్లవలస పాలకులకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన జిహాద్ అనే వాస్తవం గుర్తించటానికి ఎంతో సమయం పట్టదు. ఆంగ్లవలస పాలకులు ఆక్రమించిన కారణంగా భారతదేశం దార్-ఉల్-హబ్ గా మారిపోయిందని నయ్యద్ అహమ్మద్ దశాబ్దాల పాటు ముస్లింలకు చేసిన ప్రబోధాల ఫలితంగానే ఆ తిరుగుబాటులో వారు పాల్గొన్నారు.

తమ ప్రత్యేకతను నిలుపుకోవాలని, గడ్డాల పెంచాలని ప్రబోధిస్తూ ఊరూరు తిరిగాడు.

ఈ ఛాందసవాదుల లక్ష్యం ఒక్కటే. రాజ్యాధికారం జారిపోయింది, సంఖ్యాబలాన్ని కాపాడుకోవటం, ప్రత్యేక అస్తిత్వాలను నిలుపుకోవటం, పూర్వ హిందువులు తిరిగి తమ మతంలోకి వెళ్లకుండా నిరోధించటం. చాలావరకు వారు అనుకొన్నది సాధించగలిగారు కూడా.

ఆంగ్లవలస పాలకులు ముస్లిం వేర్పాటు శక్తుల ఆకాంక్షలను గమనించారు. 1838లో మొదటి అఫ్ఘాన్ యుద్ధసమయంలో వహాబీ తెగకు చెందిన ముస్లింలు అఫ్ఘాన్ పక్షం వహించి, వాయువ్య సరిహద్దు రాష్ట్రంలో ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడారు. అంతేకాక ఆంగ్లేయుల సైన్యంలో ఉన్న ముస్లిం సైనికులను తిరుగుబాటు చేయమని ప్రోత్సహించారు.

1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమా? జహాదా?

1857 భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం గురించి హిందువుల ఆలోచనలు ఒక రీతిగా ఉంటే ముస్లింలు, ఆంగ్లేయుల ఆలోచనలు మరొకరీతిగా ఉన్నాయి.

నుంచి తరిమికొట్టాలని ముస్లిం నాయకత్వం చేసిన పెద్దకుట్రగా ఆంగ్లేయులు భావించారు' (The After Math of Revolt: India 1857-70, Princeton, 1965, p 298).

ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్లలో వివిధ ప్రాంతాలలో 1857 మే, జూన్ నెలలలో జరిగిన తిరుగుబాటులో సైనికులతో పాటు, ఆయుధాలు చేపట్టిన జిహాదీలు కూడా పాల్గొన్నారు. గ్వాలియర్ వంటి ప్రాంతాలలో ముస్లిం సిపాయిలే నాయకత్వం వహించారు. అలహాబాద్, లక్నో, గ్వాలియర్లలో చెలరేగిన జిహాదీలకు నాయకత్వం వహించింది కొందరు సూఫీ సన్యాసులు. వహాబీలు 1857 జిహాద్లో చేరటానికి కొంత సంకోచించారు. ఆంగ్ల పాలకులకు వ్యతిరేకంగా హిందూ ప్రముఖులతో కలిసి పనిచేయటం సిద్ధాంతపరంగా వారికి సచ్చలేదు. వారి దృష్టిలో హిందువులు పాలితులు మాత్రమే. పాలకులు పాలితులతో కలిసి ఉద్యమించటం తమ స్థాయికి తగినదికాదని వారు భావించారు (The Wahabis in the 1857 Revolt: A Brief Reappraisal of

వ్యతిరేకంగా పవిత్రయుద్ధం కోసం ముస్లిం సైనికులను రెచ్చగొట్టాం'. జూన్ 14న ఆంగ్లేయుల మేజర్ జనరల్ పంజాబు చీఫ్ కమిషనర్ కు ఒక లేఖ రాస్తూ, 'ముస్లింలు తమ ఆకువచ్చ జెండాను ఢిల్లీలో ప్రదర్శిస్తూ, హిందువులను బెదిరిస్తున్నారు. బెనారస్ లో కొన్ని దేవాలయాలపై ఆకువచ్చ జెండాను ఎగరవెయ్యాలన్న కుట్ర జరుగుతున్నది' అని హెచ్చరించాడు. (Sepoy Mutiny and the Revolt of 1857, R.C. Majumdar, 1957, p 230). 1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి నాయకత్వం వహించిన ముస్లిం ప్రముఖులు తిరుగుబాటు విఫలం అయ్యాక దేశం విడిచి మక్కా, కైరో, కానిస్టాంట్ నోపిల్ వంటి ప్రముఖ ముస్లిం కేంద్రాలకు పారిపోయారు. వారికి అక్కడి వారు ఆశ్రయం కల్పించారు. (Fugitive Mullahs and Outlawed Fanatics: Indian Muslims in the 19th Century Trans - Asiatic Imperial Rivalries, Seema Alavi, Modern Asian Studies, Vol 45, Nov 2011 pp. 1337-1382)

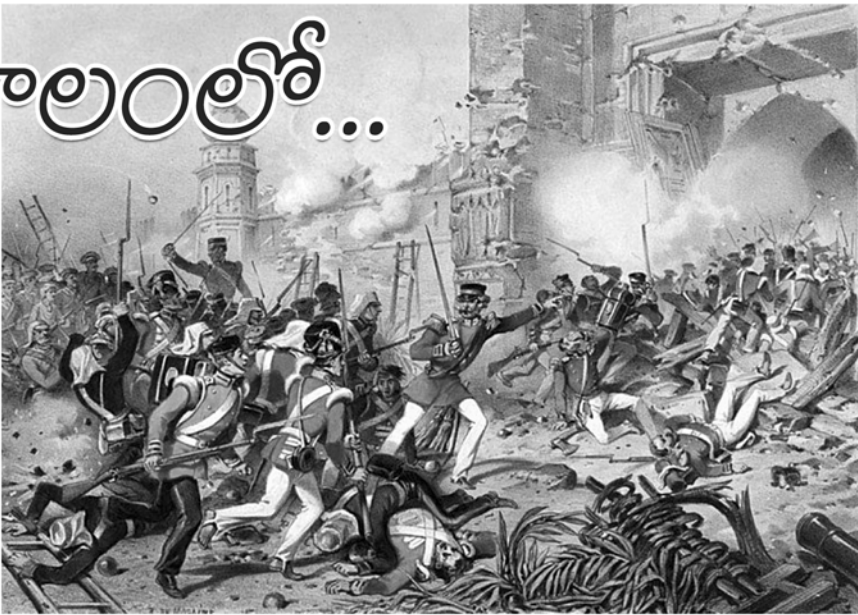
రౌలట్ కమిటీ నివేదిక

ఆంగ్లేయులు నియమించిన రౌలట్ కమిటీ 1918 లో 226 పుటల సుదీర్ఘ నివేదికలో ఆంగ్లపాలకులకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన కుట్రలను, కుతంత్రాలను పేర్కొన్నారు. 178, 179 పుటలలో ముస్లింల వైఖరి గురించి ఈవిధంగా పేర్కొన్నారు.

- క్రిమియన్ యుద్ధం సందర్భంలో భారతీయ ముస్లింలు టర్కీ పట్ల ప్రత్యేక అభిమానాన్ని ప్రదర్శించారు.
- కొన్ని ముస్లిం ఛాందసవాదవర్గాలలో తిరిగి ఇస్లామిక్ పాలనను నెలకొల్పాలనే ఆకాంక్ష ప్రబలంగా ఉంది.
- వాయువ్య సరిహద్దు ప్రాంతం నుండి బయట దేశాల నుండి ముస్లింలు దాడి చెయ్యాలని, అదే సమయంలో దేశంలోని ముస్లింలు తిరుగుబాటు చెయ్యాలని పన్నాగం పన్నారు.
- కొందరు ప్రముఖ ముస్లిం నాయకులు వాయువ్య సరిహద్దు ప్రాంతం నుండి టర్కీ చేరుకుని, మిలటరీ గవర్నర్ నుండి ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా 1916లో జిహాద్ ప్రకటనను భారతదేశానికి తీసుకొని వచ్చారు.
- ఆ జిహాద్లో పాల్గొనేందుకు దేశమంతటా 'పవిత్రయోధులను' సమకూర్చుకోవాలని, మదీనా ప్రధాన కేంద్రంగా కానిస్టాంట్ నోపిల్, టెహ్రాన్, ట్రిపోలీ ఉపకేంద్రాలుగా సైనిక వ్యూహాలకు పదును పెట్టాలని కుట్రపన్నారు.

ఇంగ్లండులో నివసిస్తున్న ముస్లింల పాత్ర కూడా

కాలంలో...

ముస్లింలకు అది జిహాద్. ఆంగ్లేయులకు సిపాయిల తిరుగుబాటు. హిందువుల దృష్టిలో అది ప్రప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం. ప్రముఖ చరిత్రకారుడు థామస్ మెట్కాల్ ఇలా రాశాడు. 'అసంతృప్తి జ్వాలలు మొదటిగా హిందూ సిపాయిలలో వచ్చినాయి. ముస్లింలు వాటికి ఆజ్యం పోసి, ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించేందుకు ముందుకు ఉరికారు. హిందూ, ముస్లిం సైనికుల మత సంబంధమైన అసంతృప్తిని వాడుకొని రాజ్యాధికారం తిరిగి కైవసం చేసుకోవాలని కుట్రపన్నారు. ఆంగ్లేయుల దృష్టిలో అది కేవలం ముస్లింల పన్నాగం. సిపాయిల తిరుగుబాటును ఆధారంగా చేసుకొని తమను దేశం

their role, Iqtidar Alam Khan, Social Scientist, Vol 41, May - June 2013, p 17, 19)

మే 11, 1857న ఢిల్లీ నగరం భారతీయుల (తిరుగుబాటుదారుల) వశం అయ్యాక చిట్టిచివరి మొగలాయి చక్రవర్తి బహదూర్ షా జాఫర్ ముఖ్య సైన్యాధికారిగా బళ్లిఖాన్ ను నియమించాడు. ఖాన్ 100 మంది జిహాదీలతో ఢిల్లీ చేరాడు. హిందూ-ముస్లింల ఐక్యతను కొనసాగించటం పట్ల వారికి నిష్టలేదు. మే 20, 1857న ఒక ప్రముఖ మౌల్వి మొహమ్మద్ సయ్యద్ చక్రవర్తికి ఇచ్చిన ఒక అభ్యర్థనలో ఈ విధంగా పేర్కొన్నాడు. 'హిందువులకు

కీలకమైందే. 1886లోనే అంజుమాన్ - ఇ-ఇస్లామ్ అనే సంస్థను ఇంగ్లండ్‌లో నెలకొల్పారు. 1903 ఆ సంస్థను పునరుద్ధరించి 'పాన్ ఇస్లామిక్ సొసైటీ ఆఫ్ లండన్' అని పేరు పెట్టారు. టర్కీ పాలకులతో ప్రత్యక్ష సంబంధాలు పెట్టుకోవటంతో పాటు 'పాన్ ఇస్లామ్' అనే పత్రికను కూడా నడిపారు. టర్కీ ఇస్లామ్ ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలపై ఆ పత్రిక దృష్టిపెట్టింది. 1911లో బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్‌ల సహకారంతో ఇటలీ ట్రిపోలీ మీద దాడి చేసినప్పుడు, భారతదేశపు ముస్లింలు నొచ్చుకొన్నారు. టర్కీకి సహాయంగా సైనికులను, వైద్యులను, నిధులను పంపటానికి ప్రత్యేక యత్నాలు చేశారు. లాహోర్ నుండి మద్రాసు వరకు ఉన్న ముస్లింలు వారు సున్నీలు అయినా, షియాలు అయినా ఉత్సాహంగా నిధులు సమకూర్చి పెట్టారు. షియాల మద్దతుకోసం సున్నీలు రష్యా ఉత్తర వర్షియాను ఆక్రమించటాన్ని పెద్దపెట్టున ఖండించారు కూడా (The Khalifat Movement in India, 1919-24, Mohammad Naeem Quershi, Dissertation submitted to the University of London, 1973, pp 19-23).

1912 అక్టోబరులో బాల్కన్ దేశాలు ఉమ్మడిగా టర్కీ మీద దాడి చేసినప్పుడు భారతీయ ముస్లింలు దాన్ని జీర్ణించుకోలేకపోయారు. తమ నిరసనను తీవ్రంగా తెలియచేశారు. 'ఇస్లాం ప్రమాదంలో పడింది' అనే నినాదాన్ని ఎత్తుకొన్నారు. అబుల్ కలామ్ ఆజాద్ జిహాద్‌కు సమయం ఆసన్నమయిందని ప్రకటించాడు. షాకత్ అలీ 'కామ్రేడ్' పత్రికలో టర్కీకి నిధులను, స్వచ్ఛందసేవకులను పంపేందుకు ప్రకటనలు ఇచ్చాడు. ఆయన సోదరుడు మహమ్మద్ అలీ అలీఖుర్ విశ్వవిద్యాలయం కోసం కేటాయించిన నిధులను టర్కీకి అప్పుగా అందివ్వాలని డిమాండ్ చేశాడు. డా॥ ముక్తర్ మహమ్మద్ అన్సారీ 1912 డిసెంబరులో కానిస్టాంటినోపుల్ చేరుకొని టర్కీ యంగ్‌టర్కు నాయకులతోనూ, ఈజిప్టు జాతీయ వాదులతోనూ సంప్రదింపులు జరిపాడు. టర్కీ దేశ భద్రతా బాండ్లను కొనుగోలు చేసి, ఉదారంగా నిధులు ఇమ్మని 'కామ్రేడ్' పత్రికలో పిలుపును ఇచ్చాడు.

ప్రపంచవ్యాప్త ముస్లిం సమాజంతో అనుబంధం పెంచుకొనేందుకు 1913 మేలో 'కాబాసేవకుల సంఘం'ను నెలకొల్పారు. రెండు లక్ష్యాలకోసం ఆ సంఘం

పనిచేయటం మొదలెట్టింది. మొదటిది ముస్లిమేతర దాడులను ప్రతిఘటించటానికి ముస్లింలను సంఘటిత పరచటం. రెండవది ఇస్లామిక్ సామ్రాజ్యంగా, శక్తిమంతమైన రాజ్యంగా, టర్కీ ఎదగటానికి తోడ్పడటం. భారత ముస్లిం ఛాందస వర్గాల కంటే విధేయత కలిగిన పంచమాంగదళం టర్కీకి ఎక్కడనుండి వస్తారు? తమంత తాముగా టర్కీ యోగక్షేమాలకోసం నిరంతరం తపించే ఈ సీమాంతర విధేయులకు ఆయుధాలను సమకూరిస్తే, ఏనాటికైనా తమకు ఉపయోగపడతారన్న కుతంత్రంతో టర్కీ ఆయుధాలను సరఫరా చేయటానికి ఒక జర్మనీ సంస్థతో సంప్రదింపులు కూడా జరిపింది. ముస్లిం ఛాందసవర్గాలు దేశమంతటా మసీదులలో టర్కీ అనుకూల ప్రసంగాలు చేసి, సామాన్య ముస్లింలను సైతం మతోన్మాదులుగా తయారుచేశారు. ఆ విధంగా మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ఆరంభమయ్యేనాటికి భారతదేశంలో నెలకొన్న పరిస్థితులు ముస్లింలు రెచ్చిపోవటానికి అనువుగా ఉన్నాయి. పేలటానికి సిద్ధంగా ఉన్న మందుగుండు సామాగ్రికి అగ్గిపుల్ల వెలిగించటమే తరువాయి. వచ్చేవారం.. ఖిలాఫత్‌కు నాయకత్వం ఎవరిది?

ఆధునిక కవితా యుగకర్తగా ఎందరో కవులను ప్రభావితం చేసిన మాన్యు ఆచార్య రాయప్రోలు. దేశభక్తి కవితకు స్ఫూర్తి ప్రదాత. భావకవుల్లో అగ్రగణ్యులు. ఉస్మానియా, శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఎందరో శిష్యులను తీర్చిదిద్దిన మహోన్నత గురువర్యులు. దేశ, విదేశీ సాహిత్యాల్లో ప్రముఖ రచనలను అధ్యయనం చేశారు. పాశ్చాత్య సాహిత్య ప్రభావం ప్రగాఢంగా ఉంది. బ్రహ్మర్షి రఘుపతి వేంకటరత్నం నాయుడుగారి శిష్యులకంలో మెట్రిక్యులేషన్ చదివారు. రవీంద్ర కవీంద్రుని ప్రభావంతో (1915-18), శాంతినికేతన్ చదువుతో ఆయనలో సువిశాల సాహిత్య దృక్పథం బలపడింది.

రాయప్రోలువారు మార్చి 17, 1892న బాపట్ల తాలుకా గార్లపాడు గ్రామంలో ఒక పండిత వంశంలో జన్మించారు. తండ్రి వేంకటాచార్యులు. తల్లి ఆదెమ్మ. మేనమామ అవ్వారు సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి మహాపండితులు. ఆయన ప్రభావంతో రాయప్రోలు వారు బాల్యంలో ఆశుకవితలు ఆరంభించారు. కొత్తిమేర చేలపై, చూడిగేదెల పొదుగులపై ఆశుకవితలు చెప్పేవారు. ఆయన పినతల్లి రామడుగు నరసమ్మ శంకరాచార్యుల అద్వైత సారాన్ని బోధించారు. ఆమె ప్రభావంతో స్త్రీల పట్ల గౌరవం

పెంపొందింది. అమలిన శృంగార సిద్ధాంతాన్ని తొలిసారిగా ఆయన 'తృణకంకణం' కావ్యంలో ప్రతిపాదించారు. లలిత కావ్యం ఆంగ్ల కవి గోల్డ్ స్మిత్ రాసిన హెర్బిల్ కావ్యానికి అనువాదం. ఈ కావ్యారంభంలో దేవతాస్మృతికి బదులు కోకిలస్వామికి మొక్కి ప్రారంభించారు.

రాయప్రోలు వారి కవిత్వంలో జాతీయాభిమానం, ఆంధ్రభాషాభిమానం, సంస్కరణ దృక్పథం, దేశభక్తి తత్పరత, స్మృతి కవిత్వం పుష్పలంగా ఉన్నాయి. ఆయన కవిత్వంలో వస్తు నవ్యత, శైలిలో సారశ్యం, అచ్చతెలుగు పదాల ప్రయోగం విరివిరిగా ఉన్నాయి. ఆయన కవిత్వంపై గురజాడ, రవీంద్రుడి ప్రభావం ఉంది. ఆంగ్ల కవులు స్మిత్, టెన్నిసన్ ప్రభావం బలీయంగా ఉంది. కొమర్రాజు లక్ష్మణరావు, గండి లక్ష్మణ పంతులు, ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య వంటి వారి

పీఠమెక్కినా ఎవ్వరెదురైనా / నిలువరా నీ జాతి నిండు గౌరవమ్మ' అంటూ జాతీయోద్యమ స్ఫూర్తితో దేశభక్తి తత్పరతతో ప్రబోధించారు. ఈ గీతాన్ని ప్రశంసిస్తూ ఆచార్య సి. నారాయణరెడ్డి 'గురజాడ వారి దేశభక్తి గీతం తర్వాత గొప్పగా ప్రభావితం చేసిన గీతమిది' అన్నారు. ఈ గీతం జాతీయోద్యమ కాలం నాటి యువకుల్లో గొప్ప స్పందన కలిగించి ప్రాచుర్యం పొందింది.

రాయప్రోలు వారి మరొక పాద్య ఆంధ్రోద్యమం వైపు సాగింది. రాయప్రోలు వారు ఆంధ్రాభిమానంతో 'తెలుగు తల్లి' అనే పదాన్ని తొలిసారిగా ప్రయోగించారు. ఆంధ్రులు సమైక్యంగా జాతీయోద్యమంలో పోరాడాలన్న

పునాది. ఆయన 'ఆంధ్రావళి' ఖండకావ్యంలో తెలుగు మాన్యము ఖండికలో తెలుగు భాషా ప్రాశస్త్యాన్ని, మాధుర్యాన్ని ప్రస్తావించారు. తెనుగు వాణి, తెనుగుకత్తి, తెనుగు భూమి వంటి పదాలతో పాఠకుల్లో ఆంధ్రాభినివేశాన్ని కలిగించారు. రాయప్రోలు వారి ఆంధ్రావళి ఖండకావ్య ప్రభావంతో, స్ఫూర్తితో విశ్వనాథవారు ఆంధ్రప్రశస్తి, ఆంధ్ర పౌరుషం వంటి కావ్యాలు రాశారు. తుమ్మలవారు గాంధేయవాద కవిగా గాంధీ ఆత్మకథ, మహాత్మకథ వంటి గ్రంథాలు రచించారు. దువ్వూరి రామిరెడ్డి మాతృ మందిరం, స్వాతంత్ర్యరథం, నైవేద్యం వంటి ఖండికల ద్వారా పాఠకులను ప్రబోధించారు. జాషువ భరతమాత ఖండిక ఎంతో ప్రసిద్ధమైంది. కరుణశ్రీ 'విజయశ్రీ' ధ్వనిపూర్వకమైన గొప్పకావ్యంగా మెప్పు పొందింది. వేదులవారి 'కాంక్ష'లో స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాంక్షను బలీయంగా వ్యక్తపరిచారు. త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి 'వీరగంధము తెప్పినారము' గీతం ద్వారా ప్రజల్లో నిబిడికృతంగా ఉన్న భీరత్వాన్ని ప్రదీప్తం చేశారు. కొదాలివారు 'హంపీ క్షేత్రం' కావ్యంలో గత వైభవ ప్రాభవాలను గొప్పగా కీర్తించారు. ఇంకా ఎందరో కవులు దేశభక్తి తత్పరతతో రాయప్రోలు ప్రభావంతో కవితా ఖండికలు, కావ్యాలు రాశారు.

రాయప్రోలు వారు బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలిగా తృణకంకణం, ఆంధ్రావళి, జడకుచ్చులు, కష్టకమల, తెలుగు తోట, స్నేహలత, స్వప్నకుమారం, వనమాల, మిశ్రమంజరి వంటి ఖండకావ్యాలు రాశారు. స్నేహలత కావ్యంలో వరకట్న దురాచారానికి బలైపోయిన కన్య విషాదగాథను చిత్రికరించారు. రమ్యలోకం, మాధురీదర్శనం వంటి లక్షణ గ్రంథాలు రచించారు. శంకరాచార్యుల భజగోవిందగీతాన్ని అనువదించారు. ఉమరీ ఖయ్యాం రుబాయీలను 'మధుకలశం'గా అనువదించారు.

ఆధునిక యుగకర్తగా, దేశభక్తి కవితా స్ఫూర్తి ప్రదాతగా, బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలిగా రాయప్రోలు వారు చిరస్మరణీయులు. ★

దేశభక్తి కవిత్వపై చేవ్రాలు ఆచార్య రాయప్రోలు

సాహచర్యంతో ఆయన కవిత్వ రచన సాగింది. దేశభక్తి, కవిత్వం రెండు పాదులుగా ఆ రచన ప్రవహించింది. మొదటిది భారతీయ జాతీయ సంబంధి. రెండోది ఆంధ్రాభిమానసంబంధి. సమకాలీన పరిస్థితులు, రాజకీయ ఉద్యమాల ప్రభావంతో జాతీయభావ సంబంధిగా, ఆంధ్రాభిమాన సంబంధిగా కవితా స్రవంతి రెండు పాదులుగా ప్రవహించింది. రాయప్రోలు భారత జాతీయతా ప్రబోధకంగా రాసిన జన్మభూమి గీతం ద్వారా 'ఏదేశమేగినా ఎందు కాలిడినా పొగడరా నీ తల్లి భూమి భారతినీ, ఏ

కాంక్షతో వారిలో ఆంధ్రాభిమానాన్ని రగుల్తోల్పేందుకు గత వైభవ స్మరణను, వర్తమాన కర్తవ్యాన్ని యువతీయువకుల్లో ప్రబోధించాలన్న సంకల్పంతో 1914లో 'ప్రబోధం' అనే ఖండిక రచించారు. 'అమరావతి పట్టణమున్న బొడ్డులు, విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించునాడు / ఓరుగల్లున వీరలాంఛనముమ్మగా / పలు శస్త్రశాలలు నిర్మించునాడు' వంటి పద్యాలు 1914లో నెల్లూరులో జరిగిన ఆంధ్రోద్యమ రెండో మహాసభలో ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు చదివి వినిపించగా సభలో ఆనందోత్సాహాలు వెల్లివిరిశాయట. అప్పటి వరకు జాతీయోద్యంలో సమాంతరంగా ఆంధ్రోద్యమాన్ని నిర్వహించాలన్న ఆలోచనను నిరసించిన కొందరిలో అనుమానాలు తొలగిపోయాయట. కవిత్వం సామాజిక ప్రయోజనాన్ని సాధించాలనే ఆధునిక సిద్ధాంతానికి లక్ష్యంగా ప్రబోధం ఖండిక ద్వారా కవితాపరమార్గాన్ని సాధించి రాయప్రోలు వారు ధన్యులయ్యారు.

'నాడు జాతి నాదేశము నాడు భాషగా' ఆంధ్రాభిమానాన్ని రాయప్రోలు వారు త్రివేణి సంగమంలా ప్రవహింప చేశారు. రాయప్రోలు వారి ఆంధ్రాభిమానమే ఆంధ్రోద్యమకవితకు

డా॥ పి.వి.సుబ్బారావు

9849177594

వ్యాకసర్త : రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్ & తెలుగు శాఖాధిపతి, సి.ఆర్. కళాశాల, గుంటూరు.

ఢిల్లీ వెళ్లే సూపర్ ఫాస్ట్ లో తన రిజర్వ్ సీట్ లో నంతుప్తిగా కూర్చున్నాడు మధుసూదన్. రైలు కదిలే టైమైంది. ఇంతలో అకస్మాత్తుగా ఒక ముష్టై సంవత్సరాల యువకుడు మధుసూదన్ సీటుకెదురు ఖాళీ బెర్త్ పై చతికిలబడ్డాడు 'అమృత్యు' అనుకుంటూ. నుదుటిపై పట్టిన చెమటను తుడుచుకున్నాడు.

“నాన్నా.. జాగ్రత్తగా వెళ్లు. పరాన్ కోట్ చేరిన వెంటనే ఫోన్ చెయ్యి. డ్యూటీ ఎక్కడ వేసారో మాకు తెలియలి కదా! సెలవు పెంచమని నువ్వు అడగలేదు కదా! మాకు చాలా బెంగు..” లేత కంఠస్వరంలో అందోళన.

“అలాగే రూమ్స్! నువ్వు, అమ్మ జాగ్రత్తగా ఇంటికి వెళ్లిపొండి. అమ్మను జాగ్రత్తగా చూసుకో..”

“సరే నాన్నా! నాకు తమ్ముడు పుడితే అభినందన్, చెల్లి పుడితే రుద్రమ” నవ్వుతూ పలికింది, ఆ పదేళ్ల పాప రెండు కళ్లు పెద్దవి చేసి చేతులాపుతూ.

“నాన్నా! మాస్క్ పెట్టుకో. ఎప్పుడూ వదలకు. గోరువెచ్చని నీళ్లు తాగు. మందులు వేసుకో..” ఇంకా ఏదో చెబుతోంది ఆ పాప.

“నువ్వు ఆపవే నీ గోల” తెచ్చిపెట్టుకున్న విసుగును ప్రదర్శిస్తూ ఒక యువతి “ఏవండీ! ట్రంకులో కొత్త ఆవకాయ సీసా పెట్టా. జాగ్రత్త. మీరు ఇంకా పదిరోజులు ఉంటారని అనుకున్నా కానీ...” మాటలు పూర్తి కాలేదు. రైలు వేగం వుంజుకుంది. చేతులాపుతూ వీడ్కోలు చెప్పారు ఆ యువకునికి ఆ తల్లి, కూతురు.

* * *

తన బెర్త్ కింద ట్రంకుపెట్టే సర్దుకున్నాడు ఆ యువకుడు. ట్రంక్ మీద నల్లని మెరుస్తున్న రంగు వేసి ఉంది. దాని మీద కృష్ణహవల్డార్ అని హిందీలో తెల్లని అక్షరాలు మెరుస్తున్నాయి.

“ఓహో! ఈ లేట్ కమర్ మిలటరీ శాల్తీ అన్నమాట” పెట్టెమీద మాటలు చదువుతూ అనుకున్నాడు మధుసూదన్. “అందుకే ఇంత బిల్డ్స్. ఫ్యామిలీ వచ్చి రైలెక్కించింది” తన కామెంట్ ను మనసులోనే దాచుకున్నాడు మధుసూదన్.

వాకాటి సాండు
రంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల
పోటీకి
ఎంపికైనది

యాత్రికుడు

యర్రమిల్లి ప్రభాకరరావు

ఆ యువకుడు ఒక న్యూస్ పేపరు తీసుకుని చదవడం మొదలుపెట్టాడు. అది హిందీ పేపరని గమనించాడు మధుసూదన్. “అబ్బో! వీడికి చాలా స్టైల్ ఉందే. తనకు హిందీ వచ్చని అందరికీ తెలియదానికి హిందీ పేపరు తీశాడు” అనుకున్నాడు మధుసూదన్.

“సార్ నా దురదృష్టం. తెలుగు కొద్దిగానే వచ్చు. నా స్వంత భాష బాగా రాదని నాకెప్పుడూ దిగులే. హిందీ బాగావచ్చు” అన్నాడు ఆ యువకుడు.

“మీ పేరు”

“కృష్ణ. అసలు పేరు కృష్ణయ్య. అందరూ కిషన్ అని పిలుస్తారు. ఇంటి దగ్గర, ఊర్లోనూ కృష్ణయ్యనే పిలుస్తారు” నవ్వుతూ అన్నాడు.

“నేను మిమ్మల్ని ఏమని పిలవాలి?”

“మీ ఇష్టం సార్! కృష్ణ అని పిలవండి. లేకపోతే కృష్ణయ్య అని పిలవండి. కానీ నన్ను ‘మీరు’ అనకండి. ‘నువ్వు’ అని పిలిస్తేనే నాకుచాలు. పైగా మీరు నాకంటే పెద్దవారు. ‘మీరు’ అని పిలిచి నన్ను చిన్నబుచ్చకండి. పదవతరగతి చదివి మిలటరీలో చేరాను. ఆ దేవుడి దయవల్ల జీవితం సాఫీగా జరిగిపోతోంది. బి.యస్.ఎఫ్.లో జూనియర్ ర్యాంక్ లో ఉన్నా. సంతోషంగా ఉండగలుగుతున్నా అంతా దేవడి దయ”.

“మీరు, నువ్వు.. హవల్డార్”

“అవును సార్. హవల్డార్ ర్యాంకుకు ఎదిగాను. అది నాకు చాలు. ఇక పెద్ద కోరికలు లేవు. నాకు అదే ఎక్కువ” అన్నాడు కృష్ణయ్య.

“నా పేరు మధుసూదన్. ప్రొఫెసర్ గా పని చేస్తున్నాను”.

“అబ్బో! మీరు చాలా గ్రేట్ సార్. చాలా పెద్ద చదువు చదివితే గాని ప్రొఫెసర్ అవరు కదా! మా అమ్మాయిని డాక్టర్ చదివించాలని మా కోరిక. ఏం అవుతుందో?” నవ్వుతూ అన్నాడు కృష్ణయ్య.

ఇంతలో చాయ్ కుర్రాడు వచ్చాడు. మధుసూదన్ ఒక కప్పు ‘టీ’ తీసుకున్నాడు. కృష్ణ కూడ ‘టీ’ తీసుకున్నాడు. “పది” అన్నాడు ‘టీ’ కుర్రాడు. మధుసూదన్ పన్నీ తీసి చూశాడు. అన్నీ ఐదు వందల రూపాయల నోట్లై. “ఏం ఫరవాలేదు సార్. నా దగ్గర చిల్లర ఉంది” కృష్ణయ్య పది నోటు తీసి ‘టీ’ కుర్రాడికి ఇచ్చేశాడు.

* * *

రాత్రి తొమ్మిదియింది. రైల్వే కేటరింగ్ బాయ్ వచ్చి మధుసూదన్ ఆర్డర్ చేసిన మీల్స్ ప్లేటు ఇచ్చాడు. భోజనం అయిందనిపించాడు మధుసూదన్. కృష్ణయ్య కూడా బ్యాగ్ లోంచి ప్యాకెట్ తీసుకుని మంచినీళ్ల సీసా వక్కన పెట్టుకుని వూరీ కూరా తినడం ప్రారంభించాడు.

“నేను ఇంటి దగ్గర ఉంటే కృష్ణవేణి అన్నం, పప్పు, కూర, పచ్చడి, పెరుగు అన్నీ అమరుస్తుంది సార్. కానీ ప్రయాణంలో మాత్రం వూరీ, కూరా లేకపోతే చపాతీలు. ఈ రోజు వూరీ, కూరా. మీరు కూడా రెండూ రుచి చూడండి సార్!” అంటూ రెండు పూరీలు, కూరా పేపరు ప్లేటులో పెట్టి ఇచ్చాడు కృష్ణయ్య. “రైలు భోజనం ఎంత రుచిగా ఉందంటే మీరు ఒక ముద్ద కూడ తినలేక పోయారు” నవ్వుతూ మరో రెండు పూరీలు ప్లేట్ లో పెట్టాడు కృష్ణయ్య.

“నోట్లో వేసుకుంటే కరిగిపోయేంత కమ్మగా ఉన్నాయి. మీ అదృష్టం” అన్నాడు మధుసూదన్.

“అంతా ఆ చెయ్యి మృదుత్వం సార్” కృష్ణయ్య గట్టిగా నవ్వాడు.

రాత్రి పదిగంటలు దాటింది. మధుసూదన్ బెడ్ పరచుకొని నిద్రకుపక్రమించాడు. కృష్ణయ్య తన బెర్త్ మీద పడుకున్నాడు. తలకింద బెడ్ పెట్టుకుని “ఇదే నా దిండు” అంటూ.

* * *

కంపార్ట్ మెంట్ లో మనక వెలుతురు. ఆ వెలుతురులో కృష్ణయ్యను పరిశీలనగా చూశాడు మధుసూదన్. “నల్లగా ఉన్నా ఆకర్షణీయంగానే ఉన్నాడు. నుదురు విశాలంగా ఉంది. కొబేరు లాంటి ముక్కు. రెండు కళ్ళూ చిన్నవిగా ఉన్నా నిశితంగా చూస్తే కొద్ది ఆందోళన కనిపిస్తోంది ఆ కళ్ళల్లో.” మనసులో అనుకున్నాడు మధుసూదన్.

అతని ఆలోచనలు అర్థం చేసుకున్న వాడిలా కృష్ణయ్య “నేను ఒక నెలరోజులు సెలవు మీద వచ్చాను సార్. సెలవు పూర్తి అయింది. డ్యూటీలో చేరాలని బయలుదేరాను. అసలు ఇంటి దగ్గర ఉన్నట్లు లేదని అందరూ ఒకటే గొడవ. ఏదో ఒక రకంగా ఉండి పొమ్మని. ఎలా కుదురుతుంది? మెడికల్ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వమని ఒకటే పోరు. నా మనసు అలాంటి పనిచేయడానికి అంగీకరించదు సార్. అందుకే మాయానిట్ లో అందరికీ ఫేవరేట్స్ అయినా తగ్గిపోయిన

తర్వాత..." ఇంకా ఏదో చెప్పాలని కృష్ణయ్య అనుకుంటున్నట్లు మధుసూదన్‌కు అనిపించింది. "కానీ అతడు వినే పరిస్థితిలో లేడు. ఏదో వాగుతున్నాడు" అనుకుంటూ కన్నులు మూసుకున్నాడు అనానక్తిగా.

* * *

ధీల్లీ సెంట్రల్ స్టేషన్.

కృష్ణను రిసీవ్ చేసుకోవడానికి అతని యూనిట్ స్టాఫ్ వచ్చారు. అతనితో ఏదో మాట్లాడారు.

"నేను పతాన్ కోట్ వెళ్లనక్కర్లేదు సార్. ఇక్కడ నుండే రైలు మారి డ్యూటీ ప్లేస్ కు వెళ్లాలిట. చాలా అర్జంటుగా. మళ్లా మిమ్మల్ని కలుస్తానో లేదో. మీలా అభిమానంతో పలకరించే వాళ్లంటే నాకు ప్రాణం. నమస్తే సార్!" సెలవు తీసుకున్నాడు కృష్ణయ్య మధుసూదన్ నుండి. ప్లాట్ ఫాం మీద నిలబడి ఆర్డర్ కోసం చూస్తున్న మధుసూదన్‌కు మాటలు వినబడ్డాయ్.

"కృష్ణయ్య! నువ్వు చాలా అదృష్టవంతుడివి. కరోనా నుంచి బయట పడ్డావు. దాదాపు నెల రోజులు క్వారంటైన్ లో ఇంటి దగ్గరే ఉండిపోయావు గదా! ఇంకొక పదిరోజులు సెలవు పొడిగించుకొని ఇంటి

దగ్గరే ఉంటే చెల్లికి, అందరికీ తృప్తిగా ఉంటుంది కదా! ఎప్పుడూ చేసే డ్యూటీ నే గదా!" అంటున్నాడు కృష్ణయ్య స్నేహితుడు.

ఆ మాటలు విన్న మధుసూదన్ ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడ్డాడు. "కృష్ణయ్య.. కరోనా నుంచి బయట పడ్డాడా! వెంటనే డ్యూటీకి వెళ్లిపోతున్నాడా? ఎంత ఆశ్చర్యం?" మధుసూదన్ నిర్ఘాంతపోయాడు.

"కాదు భాయ్! ఇంకా నేను చేసే పని ఉండి పోవడం చేత నన్ను ఈ రోజు మీరు చూస్తున్నారు. అవకాశం ఉంది కదా అని సెలవు పెట్టి డ్యూటీ తగ్గించుకోవడం నాకు అసలు ఇష్టం ఉండదు. అసలు ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో బోర్డర్ దగ్గర మనం చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. కరోనా కంటే ప్రమాదకరంగా శత్రువులు మన దేశం మీద విరుచుకుపడుతున్నారు" టీ తాగుతూ కృష్ణయ్య అంటున్నాడు.

"కృష్ణయ్య! నువ్వు నా మాట ఎప్పుడు విన్నావు కనుక? నీ పట్టుదల నీది. చెల్లికి రేపో, ఎల్లుండి డెలివరీ కదా! తోడుగా ఉంటే ఆమెకు కొద్ది ధైర్యం అని చెప్పాను. నువ్వు కూడా కరోనా నుంచి బయటపడి ఇంకా పదిహేను రోజులు కూడా దాటలేదు. కొద్దికాలం రెస్ట్ గా ఉంటే బావుంటుందని చెప్పాను" కృష్ణయ్య ఇచ్చిన మాస్క్ పెట్టుకొంటూ

ఇంకొక స్నేహితుడు కృష్ణయ్యతో అన్నాడు.

కృష్ణయ్య పెదవుల మీద చిరునవ్వు "కూడదు" అన్నట్టుగా తల అడ్డంగా ఊపాడు. "లేదు బ్రదర్ డ్యూటీ ఫస్ట్. అందులో వరాన్ కోట్ డ్యూటీ వదలుతానా? నా శరీరంలో ప్రాణం ఉన్నంత వరకు" మాస్క్ పెట్టుకుని ముందుకు నడిచాడు కృష్ణయ్య.

కృష్ణయ్య మాటలు విన్న మధుసూదన్ ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఒక వారం రోజులు గడిచాయి.

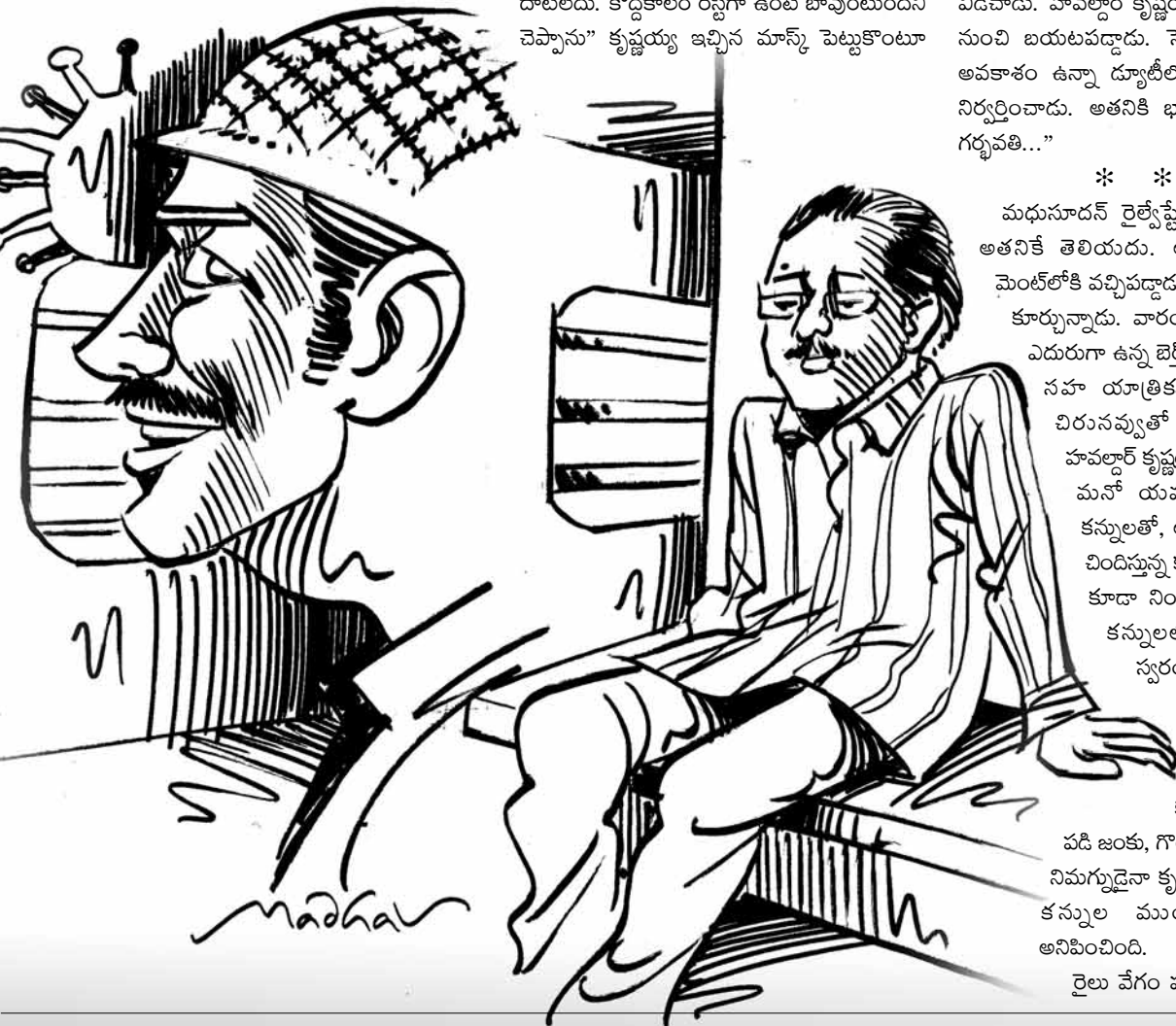
ఆ సాయంకాలం కొంటర్ దగ్గర, తన స్టే ఖాళీ చేసి టి.వి. న్యూస్ చూస్తున్నాడు మధుసూదన్. కాన్ఫరెన్స్ లో అతనిదే పైచెయ్యి. న్యూస్ లో తన కాన్ఫరెన్స్ ను గురించి కాని, తనను గురించి కాని ఏదైనా వార్త వస్తుందేమోనని ఆశతో, ఆత్మతతో చూస్తున్నాడు. అతని గుండె ఒక్కసారి ఆగిపోయింది.

"ఉగ్రవాదులు ఈ తెల్లవారు ఝామున చేసిన కాల్పులలో వాళ్లని ఎదుర్కొంటూ కొంతమంది జవాన్లు తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. శ్రీనగర్ లోని దుర్ఘటనలో కృష్ణయ్య అనే హవల్దార్ ఉగ్రవాదులను ఎదుర్కొంటూ వారి కాల్పులకు ఘటనా స్థలంలోనే ప్రాణాలు విడిచాడు. హవల్దార్ కృష్ణయ్య ఈ మధ్యనే కరోనా నుంచి బయటపడ్డాడు. సెలవు వాడుకోవడానికి అవకాశం ఉన్నా డ్యూటీలో చేరి తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించాడు. అతనికి భార్య, కూతురు. భార్య గర్భవతి..."

* * *

మధుసూదన్ రైల్వేస్టేషన్ కు ఎలా వచ్చాడో అతనికి తెలియదు. ఆచేతనంగా కంపార్ట్ మెంట్ లోకి వచ్చిపడ్డాడు. తన సీట్ లో బెర్త్ మీద కూర్చున్నాడు. వారం రోజుల క్రితం తనకు ఎదురుగా ఉన్న బెర్త్ మీద కూర్చున్న ఆనాటి సహ యాత్రికుడు ఇప్పుడు లేడు. చిరునవ్వుతో గలగల మాట్లాడిన హవల్దార్ కృష్ణయ్య ఏదీ? మధు సూదన్ మనో యవనిక మీద విప్పారిన కన్నులతో, అమాయకంగా నవ్వులు చిందిస్తున్న కృష్ణయ్య కూతురు, పదేళ్లు కూడా నిండని పాప, తన భర్తను కన్నులలో నింపుకుని గద్గద స్వరంతో వీడ్కోలు ఇచ్చిన - గట్టిగా ముప్పై కూడా దాటని ఆ గ్రామీణ యువతి నిలిచారు. కరోనా నుండి బయట పడి జంకు, గొంతు లేకుండా కర్తవ్యంలో నిమగ్నుడైనా కృష్ణయ్య మధు సూదన్ కు కన్నుల ముందు నిలిచినట్లుగా అనిపించింది.

రైలు వేగం పుంజుకుంది. ★

విహెచ్పి దిగ్గజం డా॥ మాణిక్యచారి ఒకలేరు

విశ్వహిందూ పరిషత్ (విహెచ్పి) జ్యేష్ఠ కార్యకర్త డా॥ మాణిక్యచారి 2021 మార్చి 6న హైదరాబాద్ లో స్వర్ణస్థలైనారు.

సాధారణ కుటుంబంలో జన్మించి పట్టుదలతో వైద్యవిద్యను అభ్యసించి ఇఎన్ టీ స్పెషలిస్టుగా, ఉత్తమ వైద్యునిగా పేరు తెచ్చుకొని విదేశాలకు వెళ్లి తన తన కుటుంబం నుభవంతవ్వైన జీవితాన్ని గడుపుతున్నప్పటికీ తాను పుట్టిన హిందూ సమాజం ఇబ్బందులను చూసి తట్టుకోలేకపోయేవారు. విదేశాలలోని సుఖభోగాలను వద్దనుకుని భారతదేశం వచ్చి అశోక్ సింఘాల్ గారి ప్రేరణతో పుల్లారెడ్డిగారి సాన్నిహిత్యంతో విహెచ్పిలో అంచెలంచెలుగా అనేక బాధ్యతలను నిర్వహిస్తూ అవిభాజ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీలోను, ఆ తర్వాత పశ్చిమాంధ్ర ప్రాంత అధ్యక్షులుగా చాలాకాలం పనిచేశారు.

ఆగస్టు 5న అయోధ్య రామమందిర నిర్మాణం కోసం జరిగిన భూమిపూజ కార్యక్రమాన్ని దూర

దర్శన్ లో చూసి, 'నా జన్మ తరించినద'ని అన్నారు.

సహజంగానే సేవా వ్రవృత్తి కలిగిన మాణిక్యచారి కారుణ్యసింధు నిరాశిత బాలుర వసతిగృహం సంస్థాపక అధ్యక్షుడిగా ఉంటూ అనేక జిల్లా కేంద్రాల్లో మరెన్నో సేవా కార్యక్రమాలను ప్రారంభించారు. విశ్వహిందూ మానవత్రిక కోనసాగడంలో, కార్యాలయం భవనం నిర్మాణంలో వారి చొరవ కొనియాడదగినది.

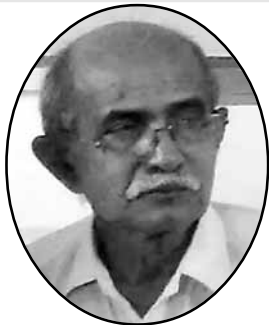
మాటవరసకు బంధుమిత్రులు సవరివారం అంటుంటాం. ఈమాటను మాణిక్యచారి నిజం చేసి చూపించారు. వారి బంధువులు, మిత్రుల కుటుంబాలను సంఘ స్వయంసేవకులుగా, విహెచ్పి కార్యకర్తలుగా, హితవంతకులుగా మలిచారు. హైదరాబాద్, చంద్రాయణగుట్టలోని వారి ఇంటిని విశ్వహిందూ పరిషత్ కు సమర్పించారు.

వృద్ధాప్యం కారణంగా ఒకవైపు శరీరం సహకరించకపోయినప్పటికీ, విహెచ్పి సమావేశాలలో

పాల్గొనడం కోసం ఎంత దూరమైనా సరే వారి ధర్మపత్నిని వెంట తీసుకొని వెళ్లేవారు. ★

ఆచార్య ఆదిత్య అస్తమయం

విద్యావేత్తగా రాణిస్తూ తెలుగుభాషకు, భారతీయ సంస్కృతి సంప్రదాయాల పరివ్యాప్తి క్షణం కూడా తీరికలేకుండా పరిశ్రమించిన విద్యావేత్త, ఆదిత్య విద్యాసంస్థల అధినేత ఆచార్య ఆదిత్య (74) (బాలినేని రామిరెడ్డి) 2021 మార్చి 9న స్వర్ణస్థలైనారు.

ఆచార్య ఆదిత్య ప్రకాశం జిల్లా సంతనూతలపాడు మండలంలోని బొడ్డు వారిపాలెం గ్రామంలో 1947 మార్చి 23న జన్మించారు. ఆయనకు ఇద్దరు చెల్లెళ్లు కూడా ఉన్నారు. ఆయన ఆంగ్లభాషలోనూ, గణితశాస్త్రంలోనూ ప్రవీణులు. చదువుకునే రోజులనుంచే ఆర్ఎస్ఎస్ సిద్ధాంతాల పట్ల ఆకర్షితుడై ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తగానే అసలైన జీవిత ప్రస్థానం ప్రారంభించారు.

1970లో తిరుపతి, సరసరావుపేట ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రచారకగా పనిచేశారు. ఎమర్జెన్సీ రోజుల్లో జైలుశిక్ష కూడా అనుభవించారు. ఎందరో ప్రముఖులతో, సమాజ సేవకులతో, ఆయనకు సన్నిహిత సంబంధా

లుండేవి. నెల్లూరుకు వచ్చి స్థిరపడ్డాక తన జీవితాన్ని విద్యారంగానికి అంకితం చేసి తద్వారా సమాజాభ్యున్నతికి తనవంతు సేవలందించారు.

1980లో నెల్లూరులో 'మ్యాన్స్ అండ్ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ అకాడమీ' అనే పేరుతో స్వయంగా విద్యాసంస్థను స్థాపించి, ఆ విద్యాలయాన్ని క్రమశిక్షణకు, ప్రతిభాపాటవాలకు నిలయంగా, చదువులతల్లికి ఆలయంగా రూపుదిద్దారు. ఆదిత్య కోచింగ్ సెంటర్ గా ఆ విద్యాలయం ఎంతో ప్రఖ్యాతి చెందింది. జూనియర్, డిగ్రీ, పీజీ కళాశాలను స్థాపించి జిల్లా విద్యా రంగంలో తనదైన ముద్రతో రాణించి 'ఆదిత్య విద్యాసంస్థల'ను సరస్వతీ నిలయాలుగా ప్రకాశింప జేసి, ఆ విద్యాలయా లన్నిటినీ వెలుగుబాటలో నడిపించారు.

ఉప రాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు పరామర్శ

ఆచార్య ఆదిత్య కుటుంబ సభ్యులను భారత ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు ఢిల్లీ నుండి ఫోన్ లో పరామర్శించారు. ఆచార్య ఆదిత్యతో తనకున్న సుదీర్ఘ అనుబంధాన్ని ఈ సందర్భంగా వెంకయ్య గుర్తుచేసుకున్నారు. క్రమశిక్షణకు, కార్యదక్షతకు మారుపేరుగా నిలిచిన ఆదిత్య, భావితరాలకు ఆదర్శమని, ఆయనను కోల్పోవడం చాలా బాధాకరమని వెంకయ్యనాయుడు తన విచారాన్ని వ్యక్తం చేశారు.

'మహిళల ఆరోగ్యమే దేశ సాభాగ్యం'

గుంటూరు : 'ఆరోగ్య భారతం కేవలం మహిళల ఆరోగ్యం వలననే సాధ్యమని, సృష్టికి, ప్రతి సృష్టికి మూలం స్త్రీ' అని అన్నారూ కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆయుష్మాన్ భారత్ డైరెక్టర్ బొల్లారెడ్డి శ్రీదేవి. 2021 మార్చి 8న మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా బండ్లమూడి హనుమాయమ్మ కళాశాలలో NIN, SEARCH NGO వారి ఆధ్వర్యంలో 'మహిళల ఆరోగ్యమే దేశ సాభాగ్యం' కార్యక్రమంలో ఆమె ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. ఈ సభలో డా॥ వసుచంద్రిక, డా॥ కొసల్య, డా॥ సోమేశ్వరి, సీనియర్ సంస్కృత ఉపన్యాసకులు ధుల్లిపాళ్ల భాస్కర్ శర్మ, సర్పి అధ్యక్షులు మన్నవ హనుమత్ ప్రసాద్, మాజీ సైనికాధికారి సాంబశివరావు తదితరులు ప్రసంగించారు. ఈ కార్యక్రమంలో 500 మంది విద్యార్థినులు, మహిళామణులు పాల్గొన్నారు. ★

ముగ్గురూ ముగ్గురే!

భారత మహిళా క్రికెటర్లు ఆకాశమే హద్దుగా దూసుకుపోతున్నారు. మిథాలీరాజ్, హార్మన్ ప్రీత్కార్, స్మృతి మంథానా వంటి స్టార్ క్రికెటర్లు అసాధారణ రికార్డులు నమోదుచేస్తూ చరిత్రలో తమకంటూ ప్రత్యేకస్థానాన్ని సొంతం చేసుకుంటున్నారు.

మిథాలీ @ 10,000

ఎవర్గ్రీన్ స్టార్ మిథాలీరాజ్ గత ఇరవై రెండు సంవత్సరాలుగా తన ప్రస్థానం కొనసాగిస్తోంది. అరుదైన రికార్డులు నెలకొల్పుతూ తనకు తానే సాటిగా నిలుస్తోంది. లక్నో వేదికగా సౌతాఫ్రికాతో ముగిసిన వన్డే సిరీస్లోని మూడో మ్యాచ్లో 36 పరుగులు సాధించడం ద్వారా క్రికెట్ చరిత్రలోనే పదివేల అంతర్జాతీయ పరుగులు సాధించిన భారత తొలి మహిళా క్రికెటర్గా చరిత్ర సృష్టించింది. 1999 సీజన్లో 16 ఏళ్ల చిరుప్రాయంలోనే అంతర్జాతీయ క్రికెట్ అరంగేట్రం చేసింది మిథాలీ. నాటినుంచి నేటివరకూ వ్యక్తిగత జీవితాన్ని సైతం పక్కనపెట్టి క్రికెట్టే ఊపిరిగా తన అటను కొనసాగిస్తోంది. గత 22 సంవత్సరాలుగా టెస్టు, వన్డే విభాగాలలో భారత కీలక ప్లేయర్గా తన ప్రత్యేకతను కాపాడుకొంటూ వచ్చింది. మొత్తం మూడు ఫార్మాట్లలోనూ కలిపి 10 వేల పరుగుల మైలురాయిని చేరుకోగలిగింది.

వన్డే క్రికెట్లో 6 వేల 974 పరుగులు, టీ-20ల్లో 2 వేల 364 పరుగులు, టెస్టు క్రికెట్లో 663

పరుగులు సాధించడం ద్వారా 10 వేల పరుగుల రికార్డును అందుకోగలిగింది. మహిళా క్రికెట్ చరిత్రలో 10 వేల అంతర్జాతీయ పరుగులు సాధించిన తొలి మహిళా గౌరవాన్ని ఇంగ్లండ్ ప్లేయర్ చార్లెట్టి ఎడ్వర్డ్స్ దక్కించుకోగా, ఆ ఘనత సాధించిన రెండో మహిళగా మిథాలీ నిలిచింది. 50 ఓవర్ల వన్డే క్రికెట్లో మిథాలీ 212 వన్డేలు ఆడి 7 శతకాలు, 54 అర్ధశతకాలు నమోదు చేసింది. 89 టీ-20ల్లో 17 హాఫ్ సెంచరీలు సాధించింది. 2019 సెప్టెంబర్లో మిథాలీ టీ-20 ఫార్మాట్ నుంచి రిటైర్మెంట్ను ప్రకటించింది. టెస్టు క్రికెట్లో డబుల్ సెంచరీ సాధించిన రికార్డు సైతం మిథాలీ పేరుతో ఉంది.

స్మృతి ప్రపంచ రికార్డు

భారత మహిళా క్రికెట్ డాషింగ్ ఓపెనర్ స్మృతి మంథానా వన్డే క్రికెట్ చరిత్రలోనే ఓ అరుదైన ఘనతను సొంతం చేసుకొంది. లక్నో ఇంటర్నేషనల్ క్రికెట్ స్టేడియం వేదికగా సౌతాఫ్రికా మహిళాజట్టుతో జరిగిన రెండోవన్డేలో స్ట్రోక్ ఫుల్ హాఫ్ సెంచరీ సాధించడం ద్వారా ఈ రికార్డు సాధించింది. స్మృతి మొత్తం 64 బాల్స్ ఎదుర్కొని 3 సిక్సర్లు, 10 బౌండ్రీలతో 80 పరుగుల స్కోరుతో అజేయంగా నిలిచింది. వరుసగా పదో అర్ధశతకం నమోదు చేసింది. వన్డే క్రికెట్ పురుషుల, మహిళల విభాగాలలో చేజింగ్కు దిగిన సమయంలో వరుసగా 10 అర్ధశతకాలు సాధించిన తొలి, ఒకేజట్ ప్లేయర్గా స్మృతి చరిత్ర సృష్టించింది. ఐసీసీ మహిళా వన్డే ర్యాంకింగ్స్లో ప్రస్తుతం 7వ స్థానంలో కొనసాగుతున్న స్మృతి మంథానాకు చేజింగ్లో ఒత్తిడి లేకుండా దూకుడుగా అదే ఓపెనర్గా పేరుంది. న్యూజిలాండ్ మహిళా క్రికెటర్ సుజీ బేక్స్ పేరుతో ఉన్న వరుసగా

9 హాఫ్ సెంచరీల రికార్డును స్మృతి అధిగమించింది. 2015 నుంచి 2017 సీజన్ల మధ్యకాలంలో సుజీ వరుసగా తొమ్మిది అర్ధశతకాలు సాధించింది.

హార్మన్ ప్రీత్ అరుదైన ఘనత

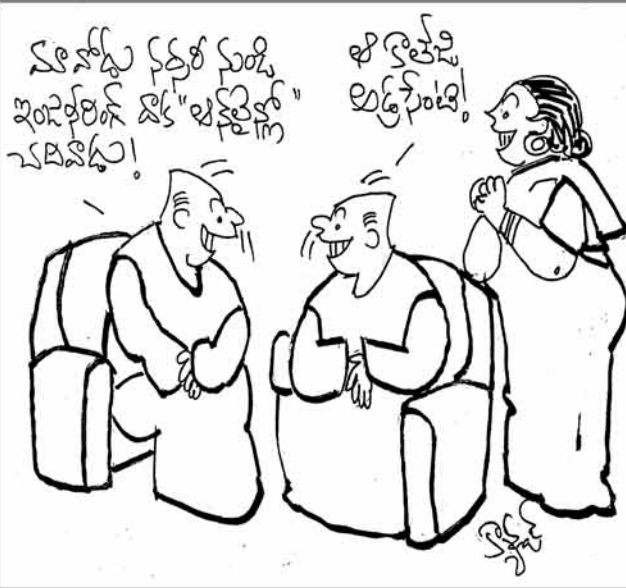
భారత మహిళా టీ-20 కెప్టెన్, వన్డే వైస్ కెప్టెన్ హార్మన్ ప్రీత్కార్ ఓ అరుదైన ఘనతను సొంతం చేసుకొంది. ఇప్పటికే 114 టీ-20 మ్యాచ్లు ఆడేసిన హార్మన్ వన్డేలో సైతం 100 మ్యాచ్లు మైలురాయిని చేరింది. దక్షిణాఫ్రికా జట్టుతో లక్నో వేదికగా జరిగిన మ్యాచ్ ద్వారా 100 వన్డే మ్యాచ్లు ఆడిన భారత ఐదవ మహిళగా రికార్డుల్లో చేరింది. 171 పరుగులు అత్యధిక వ్యక్తిగత స్కోరుతో వంద వన్డేలు ఆడిన హార్మన్ 2వేల 412 పరుగులు సాధించింది. హార్మన్ కంటే ముందు ఈ ఘనత సాధించిన భారత మహిళా క్రికెటర్లలో మిథాలీ(210), జులన్ గోస్వామి (183), అంజుమ్ చోప్రా (127), అమితాశర్మ (116) ఉన్నారు. దక్షిణాఫ్రికాతో ప్రారంభమైన 2021 వన్డే సిరీస్లోని తొలిమ్యాచ్ ద్వారా వంద వన్డే క్లబ్లో చేరిన హార్మన్ 41 బాల్స్లో 6 బౌండ్రీలతో 40 పరుగులకు అవుటయ్యింది. భారత టీ-20 జట్టుకు కెప్టెన్గా వ్యవహరిస్తున్న హార్మన్ ప్రీత్ 114 మ్యాచ్లు ఆడి 2 వేల 186 పరుగులు నమోదు చేసింది. ప్రపంచ మహిళా క్రికెట్లో వీరబాదుడు ప్లేయర్గా గుర్తింపు పొందిన హార్మన్ వంజాబ్ పోలీస్ విభాగంలో డీఎస్పీగా పనిచేస్తోంది.

మిథాలీ, హార్మన్, స్మృతిల ఈ ఘనమైన రికార్డుల వెనుక శ్రమ, పట్టుదల, అంకితభావం ఎంతగానో ఉన్నాయి. పురుషులతో సమానంగా తమకు ఆదరణ, ప్రోత్సాహం లేకున్నా పట్టుదలతో, తమదైన శైలిలో ఆదుతూ భారత మహిళా క్రికెట్లో ఈ ముగ్గురు గర్వ కారణంగా నిలుస్తున్నారనడంలో సందేహం లేదు. ★

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మహాబలిపురం చూశారా! అయితే అక్కడ సముద్రం ఒడ్డునే పల్లవులు కట్టించిన గుళ్ళూ చూసి ఉంటారు. వీరికి కనుక కాస్త కళాదృష్టి ఉండి ఉంటే వాటిలో ఒక శిల్పాన్ని గమనించే ఉంటారు. చూశ్లేదా? అయితే ఇప్పుడు బాధపడక తప్పదు.

ముందు కాళ్ళు రెండూ పైకెత్తి ఉంటుందా శిల్పం. ఎవరా? అదొక పిల్లి. ఔను పిల్లిదే. దాని పేరు కూడా బహు చక్కగా ఉంటుంది- రుద్రాక్ష పిల్లి. ఆ శిల్పి ఆ పేరు అక్కడ రాయలేదు కానీ, మహాభారతంలో దర్శనమిస్తుందీ పిల్లి, పుస్తకం తెరవగానే ఉరుకుతుందని కాదు. అందులో దీని ప్రస్తావన ఉంటుంది.

ఇది మహా టక్కరి మార్కాలం. ఎత్తులా పై ఎత్తులా బాగా తెలుసు. కాబట్టే ఆ బిడాలం బుర్రలో ఓ మెరుపు మెరిసింది. తేరగా కూర్చుని పబ్బం గడుపుకోవడం ఎలా? ఆ పథకం అమలు చేయడానికి గంగ ఒడ్డున ముందుటి కాళ్ళు పైకెత్తి నిలబడింది. తపోదీక్ష అన్నమాట. ఏమిటి సంగతి అని చర్చించుకున్నాయి, అక్కడి పక్షులు, నదిలో చేపలు, ముఖ్యంగా కలుగుల్లో ఎలుకలు. అడక్కుండా సందేహం తీర్చింది. తాను మాంసాహారం మానేసిందట. ఎందుకు?

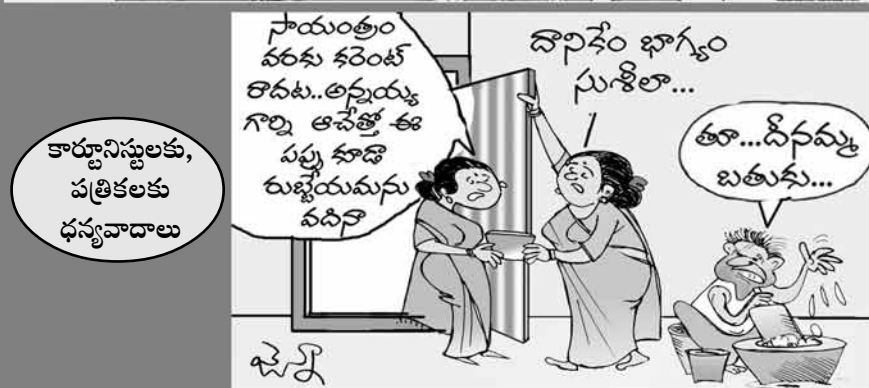
రుద్రాక్ష పిల్లులు

మహాభక్తురాలిగా పరిణామం చెందడానికట! మోక్షం కోసం తహతహ లాడుతున్నదట! ఇప్పుడు తన దగ్గరకి ఏ జీవి వచ్చినా ప్రమాదం లేదని కూడా ముక్తాయింపు ఇచ్చింది. పాపం ఆ అమాయక జీవులు కడు సంబరంతో దగ్గరగా వచ్చి వింత చూస్తున్నాయి.

తాను పరమభక్తురాలిగా మారిన మీదట, మాంసాహారం త్యజించిన దరిమిలాను కాస్త నీరసం పట్టుకుంది కాబట్టి, తనను రోజూ ఎవరైనా నివాసానికి తీసుకెళ్లాలని వాటిని సవినయంగానే కోరింది. సరే అన్నాయి. రోజూ రెండు ఎలుకలో, రెండు

బ్రష్ కింద బ్రహ్మాండం

పక్షులో భక్త మార్జాలాన్ని తీసుకువెళ్లేవి. పిల్లి ఒక్కటే తిరిగొచ్చి, కాళ్లు ఎత్తుకుని కనిపించేది కానీ, సాయపడిన జీవాల పత్తా మాత్రం ఉండేది కాదు. కొద్దికాలానికే పిల్లి బాగా ఒళ్లు చేసింది. ఇది గమనించిన ఓ చురుకైన మూషికం స్టింగ్ ఆపరేషన్ చేసి అసలు విషయం పట్టేసింది. రుద్రాక్ష పిల్లి ఎలకలనీ, పక్షులనీ ఆ పక్కా తీసుకెళ్లి లాగించేస్తోంది. ఈ కథ ఇంతగా చెప్పాలా? చెప్పాలి! ఎందుకంటే రుద్రాక్ష పిల్లుల జనాభా పెరిగిపోయింది.

ఆ తమిళనాడులోనే డీఎంకే అన్న కరుడగట్టిన హిందూ వ్యతిరేక పార్టీ అక్షరాలా రుద్రాక్ష పిల్లి వ్యూహాన్ని అనుసరిస్తోంది. తాము గెలిస్తే వేయి కోట్ల రూపాయలు పోసి హిందూ ఆలయాల జీర్ణోద్ధరణ చేస్తాం అని మ్యానిఫెస్టోలో హామీ ఇచ్చింది ఆ ద్రవిడ పార్టీ. రాముడి బొమ్మని చెప్పుల దండతో ఊరేగించిన పార్టీ. రామసేతువు రాముడు కట్టాడా? ఆయన ఏ కాలేజీలో ఇంజనీరింగ్ చదివాడు, డిప్లొమైనా, ఫస్ట్ క్లాసా అంటూ తిక్క తిక్కగా వాగిన పార్టీ. ఇప్పుడు హిందువుల గుడుల మీద ప్రేమ కురిపిస్తోంది.

శబరిమలై అయ్యప్పస్వామి గుడి విషయంలో రెండేళ్ల క్రితం కమ్యూనిస్టు

ప్రభుత్వం ఎన్ని వికారాలు ప్రదర్శించిందో తెలుసు కదా! 2018లో అయ్యప్ప భక్తులని బడితపూజ చేశాం, అందుకు ఇప్పుడు బాధగా ఉంది అంది ఆ పార్టీ నిన్నో మొన్ననో. ఇది ఎర్ర రుద్రాక్ష పిల్లి అన్నమాట.

పశ్చిమ బెంగాల్ మమతా బేటీ కూడా ఈ రుద్రాక్ష పిల్లి లక్షణాలను పుణికి పుచ్చుకుంటున్నారు. ఆ బీజేపీ వాళ్లు జైశ్రీరాం అంటే మనం జై కాళీమాతా అందాం అంటోందామె. పైగా నామినేషన్ పత్రాలు దాఖలు చేయడానికి వెళు తూ హిందూ ఆలయంలోకి వెళ్లింది. రంజన్ పండుగే ముందు, తరువాత దుర్గా మాత నిమజ్జనాలు అంటూ వీరంగం చేసిన మమతా బేటీ ఇలా హఠాత్తుగా రుద్రాక్ష పిల్లి అయిపోతారని ఎవరూ ఊహించలేదు. దసరాకి అమ్మవారిని పెడితే తొలగించమని చెప్పిన బేటీ ఈమె.

వీళ్లందరిలోనూ ఈ పెనుమార్పునకు కారణం ఒకటే! ఎన్నికలు వచ్చేశాయి. అవి ఎప్పుడూ వస్తాయి. ఈసారి బీజేపీ పోటీకి వచ్చింది! హిందువులలో మార్పు వచ్చిందాయో! వాటి ఫలితంగా ఆపేక్షలు పొంగుకొస్తున్నాయి. ఇవేవీ నిజం కాదు, సోదరులారా!

తెలుగుకుందాం

మత్స్యగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామి ఆలయం

యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా, వలిగొండ మండలం వేములకొండ గ్రామంలో ఎత్తయిన కొండపై స్వామివారు కొలుపుదీరారు. వేములకొండంటే వేయి ముసుల కొండని అర్థం. సముద్రమట్టానికి మూడువేల అడుగుల ఎత్తులో ఉన్న ఈ కొండపై లక్ష్మీనరసింహస్వామి మత్స్య అవతారంలో దర్శనమిస్తారు. కొండపై సహజసిద్ధంగా ఏర్పడిన గుండం ఎప్పుడూ నీళ్లతో కళకళలాడుతుంటుంది. ఈ పుష్కరిణిలోని చేపలు మూడు (విష్ణు) నామాలు, మీసాలతో కనిపిస్తాయి. ఇలా నామాలు, మీసాలు కనిపించడంతో భక్తులు వీటిని భగవంతుడి అవతారంగా భావిస్తారు.

కథ

పిసినారి బంగారయ్య

అనగనగా ఒక ఊరిలో బంగారయ్య అనే వ్యాపారి ఉండేవాడు. అతడు డబ్బు దగ్గర ఎంత కచ్చితంగా, మొహమాటం లేకుండా ఉండేవాడంటే... ఆ ఊరి వారికి ఎంత పెద్ద ఆపద వచ్చినా అప్పుకాని, అరువుకాని ఇచ్చేవాడు కాదు. ఎవరైనా ఏదైనా అడిగితే అరువు, అప్పు ఇవ్వడం నా స్వభావానికి వ్యతిరేకం అని ఖండితంగా చెప్పేవాడు. బంగారయ్య వైఖరితో అతడి భార్య చాలా ఇబ్బంది పడేది, కాని భర్తను ఏమీ అనలేకపోయేది.

బంగారయ్య ఇంట్లో ఎలుకలు చాలా ఉండేవి. వాటిని పట్టుకోవటానికి డబ్బులు ఖర్చు పెట్టటం ఇష్టంలేని బంగారయ్య వాటి మానాన

వాటిని విడిచి పెట్టేసాడు. అవి కొంతకాలానికి పిల్లలు పెట్టి అంతకంతకూ పెరిగిపోయి ఎక్కడ చూసినా ఎలుకలే అన్నట్లు అయ్యాయి. భార్య పదే పదే ఎలుకల గురించి గొడవ పడుతూండడంతో బంగారయ్య ఇక చేసేదేమీ లేక ఎలుకల్ని పట్టే రంగయ్యని పిలిపించాడు. రంగయ్య ఇంట్లో ఉన్న ఎలుకల్ని అన్నింటినీ పట్టుకుని చంపేసాడు. కూలి డబ్బులు తీసుకుని ఇంటికి వెళ్లటానికి సిద్ధపడ్డాడు రంగయ్య. బంగారయ్యకు ఏదో గుర్తొచ్చి “రంగయ్యా! ఎలుకల్ని ఏం చేస్తావు?” అని అడిగాడు. “వీటిని మా పిల్లకి వేస్తాను” అన్నాడు రంగయ్య. “వాటిని ఇక్కడే ఉంచు” అన్నాడు బంగారయ్య. “చచ్చిన వాటినేం చేసుకుంటారు?”

పద్యం

పనులు మానివేసి పనివారలను పెట్టి
పొట్ట పెరిగే నంచు ప్రొద్దు కంటే
ముందు లేచి నడక, మోకాళ్ల టకటక
వంత జీవితములు వెలి పనులు

భావం : పనులు స్వయంగా చేసుకోలేరు. అన్నింటికీ పని మనుషులు కావాలి. కష్టపడి పనిచేసే అలవాటు ఉంటే ప్రొద్దున్న సాయంత్రం పనికట్టుకుని నడవాల్సిన పని ఉందా, మోకాళ్లు టకటక లాడించుకుంటా? ఏమి జీవితాలయ్యా ఇవి?

శ్లోకం

సంపత్తు మహతాం చిత్తం
భవేదుత్పలకోమలమ్.
ఆపత్న చ మహాశైల ॥
శిలాసంఘాతకర్కశమ్ ॥

భావం : తమకు బాగా సంపదలు కలిగినప్పుడు మహాత్ముల మనస్సు కలువ పూవు వలె కోమలంగా ఉంటుంది. (ఇతరుల కష్టాలు చూసి, కరుణతో ద్రవించి సహాయం చేస్తారు) తమకు ఏమైనా ఆపదలు సంభవిస్తే మాత్రం ధైర్యంతో మహాపర్వతం వలె నిశ్చలంగా తయారై, ఓర్పుతో ఆ కష్టాలను భరిస్తారు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

సైకిల్	రెనె లిన్నెక్
రిఫ్రిజిరేటర్	మార్కొని
రేడియో	జేమ్స్ హాలిసన్
స్టేతస్కోప్	మెక్ మిలన్

క్రైస్తవ ౬౭-క్రైస్తవ
'శ్రీశ్రీ-అంబికా 'స్వరూప' క్రిష్ణ-ప్రకాశాద్వి
'స్వరూప-ప్రకాశాద్వి : అంబికా

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

బ్రహ్మకోస్మల సుబ్రహ్మణ్యం (1891-1936)

తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు చెందినవారు. గాంధీ అనుచరునిగా సుపరిచితులు. నిస్వార్థ సేవకు, అంకితభావానికి పేరుపొందిన వ్యక్తి. స్వాతంత్ర్య పోరాట సమయంలో గాంధీకి వెన్నుదన్నుగా నిలిచి ఈ ప్రాంత ప్రజలను పోరాటానికి సమాయత్తం చేశారు. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ఎన్నోసార్లు ఖారాగార శిక్ష అనుభవించారు. మహాత్మాగాంధీ ఆంధ్రప్రాంతానికి వచ్చినప్పుడు వీరు స్థాపించిన గౌతమీ ఆశ్రమంలోనే బస చేసేవారని చెబుతారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. సన్ సిటీ అని దేనిని పిలుస్తారు?
2. 'ఆంధ్రకవిత్వా పితామహుడు' అని ఎవరిని పిలుస్తారు?
3. 'కందవోలు' ఏ నగరానికి పూర్వనామం?

గోల్కొండ : 'నల్గొండ' అని పిలుస్తారు.
(గోల్కొండ) గోల్కొండ : గోల్కొండ

మెదడుకు మేత

అజ్ఞానం తొలగించేది,
విజ్ఞానం అందించేది,
సుఖశాంతులు
కోరేది?

స్వచ్ఛమైన : అజ్ఞానం

మంచిమాట

దుర్భాసాలను
మానాలంటే, వాటికి
వ్యతిరేకమైన
మనోవృత్తులను
అవలంబించటమే
ఉపాయం..

- స్వామి వివేకానంద

అని అడిగాడు రంగయ్య. “నా ఎలుకలు నా ఇష్టం. నీకు అంతగా అవసరం అయితే డబ్బులిచ్చి ఎలుకల్ని తీసుకెళ్లు” అన్నాడు బంగారయ్య. దాంతో రంగయ్య వాటిని అక్కడే వదిలి వెళ్లిపోయాడు.

“చనిపోయిన ఎలుకలు ఎందుకంటే చెడు వాసన వస్తాయి” అంది భార్య.

“నీకు తెలియదు. వీటిని పిల్లులు ఇష్టంగా తింటాయి. పిల్లులున్న వారు వచ్చి డబ్బులిచ్చి తీసుకెళ్తారు” అని వాటిని గాడె కింద దాచి ఉంచాడు. చచ్చిపోయిన ఎలుకల వాసన పసిగట్టిన పాము బంగారయ్య ఇంటికి వచ్చి ఎలుకల్ని తినటం మొదలుపెట్టింది. ఒక రాత్రివేళ గాడె కింద చప్పుడయితే చూద్దామని బంగారయ్య వెళ్లాడు. పాము బంగారయ్యను చూసి కంగారు పడి కాటేసింది. బంగారయ్య అరుస్తూ కిందపడిపోయాడు. ఆ అరుపు విని భార్య వచ్చి భర్తను వైద్యుని దగ్గరకు తీసుకువెళ్లింది. నకాలంలో వైద్యం చేయించటంతో బంగారయ్య బతికి బయటపడ్డాడు.

పిసినారితనంతో ప్రాణం మీదకు తెచ్చుకున్నావని బంగారయ్యను భార్య మందలించింది. దాంతో బంగారయ్య మారాడు. అప్పటి నుంచి అందరితో కలిసి ఉంటూ ఇతరులను ఆపదలో ఆదుకోసాగాడు. ★

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంధి లక్ష్మీనరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్లో
సరికొత్త రుచులతో

**మేషం : అశ్విని, భరణి,
కృత్తిక 1వ పాదం**

నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశాలు దక్కవచ్చు. అవాంతరాలు తొలగుతాయి. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ వహించండి. ఆదాయం పెరిగినా ఖర్చులూ అధికమవుతాయి. వ్యాపారులు లాభాలు పొందుతారు. ఉద్యోగులు విధుల్లో ప్రశాంతంగా గడుపుతారు. రాజకీయవేత్తల శ్రమకు ఫలితం. రచయితలు, క్రీడాకారులకు ఉత్సాహంగా ఉంటుంది. 24, 25 తేదీల్లో శుభవార్తలు. ధన, వస్తులాభాలు. శివాష్టకం పఠించండి.

**వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు**

ఎటువంటి పరిస్థితులైనా ఎదుర్కొని విజయాలు సాధిస్తారు. స్నేహితుల నుంచి శుభవార్తలు అందుతాయి. కృషి పట్టుదలతో ముందుగు వేస్తారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. విద్యార్థుల కృషి ఫలిస్తుంది. అన్ని రంగాల వారికి ఉత్సాహ వంతంగా ఉంటుంది. 25, 26 తేదీల్లో ఖర్చులు అధికమవుతాయి. కుటుంబ సభ్యులతో విభేదాలు. విష్ణుధ్యానం చేయండి.

**మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు**

పరిస్థితులు అనుకూలించి ముందుకు సాగుతారు. స్థిరాస్తి వృద్ధి. కార్యక్రమాలు అనుకున్న విధంగా పూర్తి చేస్తారు. కొన్ని సమస్యలను చాక చక్కంగా పరిష్కరించుకుంటారు. కాంట్రాక్టులు కొన్ని అనూహ్యంగా దక్కుతాయి. ధార్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు దక్కుతాయి. అన్నిరంగాల వారికి ఈ వారం అనుకూలం. 23, 24 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. మానసిక ఆందోళన. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

**కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం,
పుష్యమి, ఆశ్లేష**

స్థిరాస్తి వివాదాల నుంచి గట్టిక్కుతారు. విద్యార్థులకు నూతన విద్యావకాశాలు. బంధువులను కలుసుకుని ఉల్లాసంగా గడుపుతారు. గృహ నిర్మాణయాల్నూ ముమ్మరం చేస్తారు. వ్యాపారులకు ఆశించిన లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు మార్పులు ఉండవచ్చు. రాజకీయవేత్తలకు కొత్త ఆశలు. కళాకారులు, క్రీడాకారులకు కార్యసిద్ధి. 22, 23 తేదీల్లో కుటుంబంలో సమస్యలు. స్వల్ప అనారోగ్యం. రాఘవేంద్ర స్తోత్రం పఠించండి.

**సింహం : మఖ, పుబ్బ,
ఉత్తర 1వ పాదం**

కొన్ని కార్యక్రమాలను విజయవంతంగా పూర్తి చేస్తారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి. ఆభరణాలు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. వ్యాపారులకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు మరింత పురోగతి. కళాకారులకు శుభవార్తలు. 27,28 తేదీలలో శారీరక రుగ్మతలు. కుటుంబంలో సమస్యలు. హయగ్రీవ స్తోత్రాలు పఠించండి.

**కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,
హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు**

అన్ని వివాదాలు పరిష్కారమవుతాయి. ఆలోచనలను అమలు పరుస్తారు. శుభకార్యాలపై కుటుంబంలో సంప్రదింపులు జరుపుతారు. వ్యాపారులు కొత్త పెట్టుబడులు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు ఒడిదుడుకులు తొలగుతాయి. కళాకారులు, రచయితలకు ఉత్సాహవంతమైన కాలం. 25,26 తేదీల్లో బంధువుల నుంచి సమస్యలు. అనారోగ్యం. సూర్యారాధన చేయండి.

**తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు**

ఆదాయం మరింత పెరుగుతుంది. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు అందుతాయి. అందరిలోనూ మీ సత్తా చాటుకుంటారు. ఉద్యోగులకు కొన్ని మార్పులు ఉత్సాహాన్నిస్తాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు అన్ని విధాలా అనుకూల సమయం. రచయితలు, క్రీడాకారులకు వట్టింది బంగారమే. 22, 23 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. హనుమాన్ చాలీసా పఠించండి.

**వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం,
అనూరాధ, జ్యేష్ఠ**

విలువైన వస్తువులు కొంటారు. ఆదాయం మెరుగుపడి రుణబాధలు తొలగుతాయి. ఇంటి నిర్మాణాల్లో పురోగతి. ఉద్యోగయాత్రలు ముమ్మరం చేస్తారు. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు సమకూరతాయి. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు ఉత్సాహాన్నిస్తాయి. పారిశ్రామిక వేత్తలకు అవకాశాలు పెరుగుతాయి. రచయితలకు సంతోషకరమైన వార్తలు. 23,24 తేదీల్లో బంధువులతో తగాదాలు. కనకదుర్గా స్తోత్రం పఠించండి.

**ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ,
ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం**

ఆటంకాలు తొలగుతాయి. పట్టుదలతో కొన్ని

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

విజయాలు సాధిస్తారు. శ్రమ మరింత ఫలిస్తుంది. రాబడి గతం కంటే మెరుగుపడుతుంది. భూవి వాదాలు తీరుతాయి. వ్యాపారులకు ఆశించిన లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులు ఊరట చెందుతారు. రాజకీయవేత్తలు, క్రీడాకారులు, కళాకారులకు సానుకూలమైన కాలం. 24,25 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. దుర్గా స్తోత్రం పఠించండి.

**మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు,
శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు**

ఊహించని వ్యక్తి నుంచి ధనలబ్ధి కలుగుతుంది. అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశాలు. వ్యాపారులకు భాగస్వాముల సహకారం అందుతుంది. ఉద్యోగులకు ప్రమాదస్థి దక్కవచ్చు. కళాకారులు, రచయితలు అనుకున్నది సాధిస్తారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. 26, 27 తేదీలలో మానసిక అశాంతి. కుటుంబంలో చికాకులు. ఈశ్వరస్తుతి మంచిది.

**కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు,
శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు**

ఆదాయం పెరిగి అవసరాలు తీరతాయి. స్థిరాస్తి ఒప్పుదాలు చేసుకుంటారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు ఉన్నత హోదాలు రావచ్చు. కళాకారులు, క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు గుర్తింపు లభిస్తుంది. 22,23 తేదీల్లో బంధువులతో విభేదాలు. శారీరక రుగ్మతలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

**మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,
ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి**

ఆదాయం పెరిగి అప్పులు తీరతాయి. అనుకున్న కార్యక్రమాలలో విజయం సాధిస్తారు. ఆస్తుల విషయంలో నూతన ఒప్పుదాలు చేసుకుంటారు. ఇంటి నిర్మాణాల్లో అవరోధాలు తొలగుతాయి. ఉద్యోగులకు ఒక సమాచారం ఊరటనిస్తుంది. పారిశ్రామికవేత్తల కృషి ఫలిస్తుంది. రచయితలకు అవార్డులు రావచ్చు. 23, 24 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. స్వల్ప అనారోగ్యం. శ్రీలక్ష్మీ నృసింహస్తోత్రం పఠించండి.

అధారాలు

అడ్డం

1. క్రైస్తవానికి వీరెక్కువ (7)
6. ధర్మాననం చివరకు ఇచ్చేది (2)
8. దీని గురించి మాట్లాడేవారికి బాధ్యతా తెలియాలి మరి! (2)
9. శీలవంతుడు (2)
10. అటుగా శీలవంతురాలు (4)
12. ఇల్లు, గృహము (2)
14. బ్రహ్మచారి, ఉపనయనమైనవాడు (3)
16. గరిక ముందు చేరేసా! (4)
18. విషాన్ని పోగొట్టే విద్య (3)
20. ఉత్తర భారతదేశ చరిత్రలో మొఘలులు పరిపాలనకు అంతం అయ్యేందుకు కారణమైన మూడో ముఖ్యమైన యుద్ధం (4)
22. చాక్లెట్ కాదు పిల్లల పరిభాషలో మరొకటి (4)
24. పొట్టి (3)
25. పెరుకు, తటాలునలాగిక్కును (2)
26. అటు ఇటైన జోబైడెన్ అధ్యక్షుడైన దేశం (4)
29. పల్లవము, చిగురు (5)
30. హారము (2)
31. పెద్దకుప్ప (2)
32. నాలుక మురికి (4)
34. '..... రైతుకు రొక్క' అని ప్రసిద్ధమైన ఓ ఎరువుల కంపెనీ నినాద ప్రకటనం (5)
35. ఎదుటివారి సంపద కోర్కెలేక కొందరు కళ్లలో పోసుకునేవని జాతీయం! (3)

నిలువు

1. నారదుడిపీఠ (3)
2. ఎక్కువ కాదు, అల్పము (3)
3. బహిరంగం కాదు వ్యవహారాలు (4)
4. అవివాహిత (3)
5. అడుగు నుంచి ఆగు, నిలబడు (2)
7. సూర్యోదయం దిక్కు తిరగబడింది (2)
11. చిన్న నవల (4)
12. కొందరు పిల్లలు అమ్మది వదలక తిరుగుతారు(4)
13. సేవ, సమూహము (2)
15. తలక్రిందులయిన నాల్గవ భాగము (2)
16. సాపత్యం చివరకు మొత్తం పోయింది (2)
17. కర్ణుడు సహజసిద్ధంగా వీలీతో పుట్టాడట (7)
18. బాలనటుడు తేజసజ్ఞా తొలసారి హీరోగా నటించిన ప్రశాంత్వర్మ తాజా చిత్రం (4)
19. చెదరిన సగమ్ము (3)
21. కొందరు మీసాలపై ఇవి నిలబెడతారని నుడి! (5)
23. అడుగు నుంచి వచ్చిన నది (3)
27. కలలో నుంచి బయటకు తెచ్చేది (4)
28. పేరు చెప్పక వీడు, వాడని సూచించుట (3)
29. ఉపాయము (3)
31. శరీరము (2)
33. యతి (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక,
3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-313

1	2		3		4	5	✠	6	7
8		✠		✠	9		✠	✠	
10		11		✠		✠	12	13	✠
✠	✠	14		15	✠	16			17
18	19		✠	20	21			✠	
22			23	✠		✠	24		
25		✠	26	27		28	✠	✠	
	✠	29					✠	30	
✠	31		✠	32			33	✠	
34					✠	✠	35		

పదరసం - 313

పేరు :

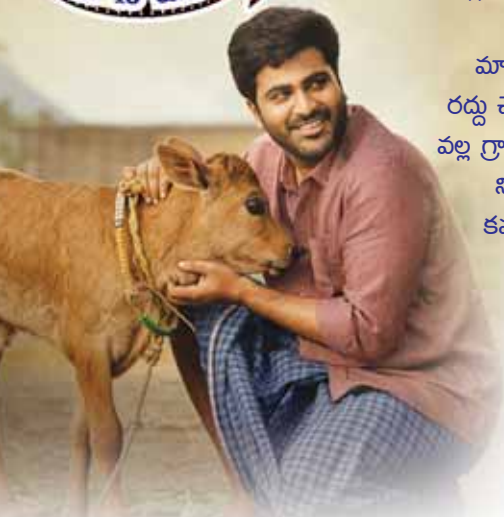
చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 ఏప్రిల్ 05 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందజేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 309 సమాధానాలు

	1	2	3	4	5
	జ	ల	భ	ట	ఉ
6	ధ	ణ	త	థ	ద
7	న	క	లి	త	ణ
8	స	క	లి	త	ణ
9	పం	క	లి	త	ణ
10	సం	క	లి	త	ణ
11	తం	స	క	లి	త
12	స	క	లి	త	ణ
13	స	క	లి	త	ణ
14	స	క	లి	త	ణ
15	స	క	లి	త	ణ
16	స	క	లి	త	ణ
17	ర	జ	ల	భ	ట
18	స	క	లి	త	ణ
19	స	క	లి	త	ణ
20	స	క	లి	త	ణ
21	స	క	లి	త	ణ
22	స	క	లి	త	ణ
23	స	క	లి	త	ణ
24	స	క	లి	త	ణ
25	స	క	లి	త	ణ
26	స	క	లి	త	ణ
27	స	క	లి	త	ణ
28	స	క	లి	త	ణ
29	స	క	లి	త	ణ
30	స	క	లి	త	ణ

వ్యవసాయ ప్రధాన భారతదేశంలో అన్ని పార్టీలు రైతుల సంక్షేమం గురించే మాట్లాడుతూ ఉంటాయి. వాళ్ల అభివృద్ధికి బోలెడన్ని హామీలు ఇస్తుంటాయి. అయితే అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత వాటిని ఆచరణలో పెట్టడంలో చిత్తశుద్ధిని మాత్రం చూపవు. రైతుకు చేసే సాయం కూడా ఓటు బ్యాంక్ రాజకీయంగా మారిపోతున్న తరుణం ఇది. దీనికి భిన్నంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం రైతుల సంక్షేమం కోసం చేసిన చట్టాలను రద్దు చేయాలని కోరుతూ కొందరు ఢిల్లీ కేంద్రంగా రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. గ్లోబల్ మార్కెటింగ్ విధానం వల్ల గ్రామీణ రైతులకు లబ్ధి కలుగుతుందని కేంద్రం చెబుతున్న మాటను పెడచెవిని పెట్టి, రైతులకు దన్నుగా నిలుస్తున్నామనే వంకతో పార్లమెంటులో చేసిన చట్టాలకు తూట్లు పొడిచే పనిలో పడ్డారు. ఈ నేపథ్యంలో కమ్యూనిటీ ఫార్మింగ్ - గ్లోబల్ మార్కెటింగ్ పై వచ్చిన సినిమా 'శ్రీకారం'. శర్వానంద్ హీరోగా, జి. కిశోర్ దర్శకత్వంలో రామ్ ఆచంట, గోపీచంద్ ఆచంట దీనిని నిర్మించారు.

కొత్త ఆశలకు

కథ విషయానికి వస్తే కార్తిక్ (శర్వానంద్) కంప్యూటర్ సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్. చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన వ్యక్తి. సాధారణ రైతు కుటుంబంలో పుట్టిన అతన్ని తల్లిదండ్రులు ఎంతో కష్టపడి చదివిస్తారు. ఉద్యోగపరంగా విదేశాలకు వెళ్లే అవకాశం వచ్చినా దానిని కాదని కార్తిక్ తన తండ్రి మాదిరి వ్యవసాయం చేయడానికి పల్లెకు వెళ్లిపోతాడు. అందుకోసం తనను ప్రేమించిన చైత్ర (ప్రియాంక అరుల్ మోహన్)ను కూడా కాదనుకుంటాడు. రైతుల కష్టాలు, కడగండ్లు తెలిసి కూడా వ్యవసాయం చేయాలనుకున్న కార్తిక్కు ఎలాంటి సమస్యలు ఎదురయ్యాయి? వాటిని ఎలా ఎదుర్కొన్నాడు? అనేదే ఈ సినిమా కథ.

ఇవాళ ప్రకృతిపరంగా వ్యవసాయ రంగానికి ఎదురవుతున్న ఊహించని నష్టాలను పక్కన పెడితే, సాగు బాగా పెరిగింది. అయితే దానిని నిల్వ ఉంచుకుని, సమయానుకూలంగా మార్కెటింగ్ చేసుకోవడమే పెద్ద సమస్య. అందుకు తగిన సౌకర్యాలు కల్పించాల్సిన ప్రభుత్వాలు నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు ఉంటున్నాయి. రైతులకు ఎక్కడ లాభం చేకూరుతుందో అక్కడకు వెళ్లి తమ పంటను అమ్ముకునే అవకాశాలు లేవు. వాటినే ఇప్పుడు కొత్త చట్టాలు తీసుకొచ్చాయి. ఈ సినిమాలో ఈ విషయాన్ని దర్శకుడు చూపించే ప్రయత్నం చేశాడు. వ్యవసాయం లాభనాటి వ్యాపారం కాదని భావించి, పల్లెల్లోని రైతులు పట్టణాలకు వలస కూలీలుగా వెళ్లిపోవడం సరికాదని చెప్పాడు. ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులను అవలంబిస్తూ, పెద్ద కమతాలతో రకరకాల పంటలను పండించడం ద్వారా, వాటిని గ్లోబల్ మార్కెటింగ్లో అమ్మి లాభాలు పొందవచ్చనే నమ్మకాన్ని కలిగించాడు. ఇవాళ ప్రభుత్వాలు రైతులకు పంట పండించుకోవడానికి ఆర్థిక సాయం చేస్తున్నాయి.

అలానే చెరువులు, నదుల ద్వారా నీటి సరఫరా జరుగుతుండటంతో సాగు గతం కంటే పెరిగింది. కానీ దానిని మార్కెటింగ్ చేసుకునే వ్యవస్థ పై ప్రభుత్వాలు శీతకన్ను వేశాయి. దళారీ వ్యవస్థలో రైతు నష్టపోతున్నాడు. దానికి ప్రత్యమ్నాయాన్ని ఇందులో చూపించారు. సాంకేతికత సాయంతో రైతులు లాభాలు ఎలా పొందవచ్చో చూపించారు. నిజానికి ఈ పని కొన్నేళ్లుగా కొందరు చేస్తున్నదే. సాఫ్ట్వేర్ ఉద్యోగాలతో విసిగి వేసారి పోయిన కొంతమంది ఉద్యోగులు, సొంత ఊళ్లకు వెళ్లి వ్యవసాయంపై దృష్టి పెట్టారు. బహుశా వాళ్ల విజయగాథల ఆధారంగానే దర్శకుడు కిశోర్ ఈ కథను రాసుకుని ఉంటాడు.

ఉద్యోగం పదిలి సొంతూరు వచ్చేసిన కొడుకుపై తండ్రి ఆగ్రహం చూపించడం, ఊర్లోని రైతులందరినీ ఒక్క త్రాటి పైకి తీసుకొచ్చి, కథానాయకుడు వ్యవసాయం చేయించడం, తన స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం ఊరులోని మోతబిరి రైతు వారి బలహీనతలను అడ్డుపెట్టుకుని కుట్రలు పన్నడం వంటి అంశాలు ఆసక్తికరంగానే దర్శకుడు మలిచాడు. ప్రతినాయకులకు పెద్దంత పని పెట్టకుండా, ఇగో అనేది మనుషుల బుర్రలను ఎలా పాడు చేస్తుందో చూపించే ప్రయత్నం చేశాడు. హీరో వర్సెస్ విలన్ అనేది మనకు ఎక్కడా కనిపించదు. దాంతో

థియేటర్కు వినోదం కోసం వచ్చే ప్రేక్షకులకు మాత్రం కొంత నిరాశ ఎదురవుతుంది. కథలో బలమైన ప్రత్యర్థి లేకపోవడం, హీరో, హీరోయిన్ల మధ్య ప్రేమ సన్నివేశాలు రొటీన్గా ఉండటం కొంత మైనస్ అయ్యింది.

శర్వానంద్ తన పాత్రను సమర్థవంతంగా పోషించాడు. అతని తల్లిదండ్రులుగా ఆమని, రావురమేష్ చక్కగా నటించారు. హీరోయిన్ ప్రియాంక క్యారెక్టరైజేషన్ అంత బలంగా లేదు. హీరో వెనుక ప్రేమ అంటూ పడుతుంది కానీ అతని వైపు నుండి ఆమె అర్థం చేసుకున్నట్లు ఎక్కడా కనిపించదు. మురళీశర్మ, నరేష్, మధుమణి, సత్య, సప్తగిరి వంటి వారు ఇతర ప్రధాన పాత్రలను పోషించారు. సాయికుమార్ పాత్ర కాస్తంత కృతకంగా ఉంది. దానిని మరింత బలంగా మలిచి ఉండాల్సింది. మిక్కి జే మేయర్ స్వరాలు, నేపథ్య సంగీతం బాగున్నాయి. పెంచలదాసు పాడిన పాట బయట వినడానికి బాగుంది. కానీ హీరో, హీరోయిన్ల మీద పిక్చరైజేషన్ చేయడం అంతగా నప్పలేదు. యువరాజ్ సినిమా టోగ్రఫీ, మార్టాండ్ కె వెంకటేశ్ ఎడిటింగ్ ఓకే.

రొటీన్ కమర్షియల్ సినిమాగా కాకుండా ఓ ప్రయోజనాన్ని ఆశించి, రైతులలో ఆత్మస్థైర్యాన్ని నింపడానికి దర్శక నిర్మాతలు చేసిన ప్రయత్నాన్ని అభినందించాలి. ఓ ఇంజనీర్, ఓ డాక్టర్ ఎలా అయితే తమ కొడుకులను తమ రంగాల్లోకి వచ్చేలా ప్రోత్సహిస్తున్నారో రైతులు సైతం తమ పిల్లలను వ్యవసాయం చేసేలా ప్రోత్సహించాలనే కోరికను దర్శక నిర్మాతలు వ్యక్తం చేశారు. అయితే... రైతుల కష్టాలను మరింత లోతుగా ప్రభుత్వాలు అధ్యయనం చేసి వాటిని పరిష్కరిస్తేనే ఆ కల సాకారం అవుతుంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తామెవరో, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులలో
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.
మీ పిల్లలు సవ్యమైనది ఎదగడానికి దోహదపడండి.

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికి వెలువడిన
169 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు.
మొత్తం సెట్ 2200 రూపాయలకే లభిస్తుంది.

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మాటేపురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్

పిలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 22.03.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 20

MAHAVEER

GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.